

Report of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Warsaw, May 2018

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Warsaw, May 2018

Table of Contents

1	Highlights of Bank Pekao S.A. Group	3
2	Highlights of Bank Pekao S.A.	4
3	Summary of Performance	5
4	External Activity Conditions	7
5	Internal Factors	12
5.1	Description of the Group	12
5.2	Changes in the Group' structure	12
5.3	Changes in the Statutory Bodies of the Bank	12
5.4	The Bank's shareholding structure	14
5.5	Financial credibility ratings	15
5.5.1	Bank Pekao S.A. financial credibility ratings	15
5.5.2	Pekao Bank Hipoteczny S.A. financial credibility ratings	15
5.6	Achievements of Bank and Bank Pekao S.A. Group	16
5.7	Awards	27
5.8	Factors which will affect the results of the Group	29
6	Statement of Financial Position and Financial Results	30
6.1	Structure of the consolidated statement of financial position – short form	30
6.2	The consolidated income statement – presentation form	35
6.3	The structure of the net profit	38
6.4	Provisions, deferred tax assets and liabilities	42
6.5	Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	42
6.6	Off-balance sheet items	42
6.7	Capital adequacy	43
6.8	Reconciliation of income statement – presentation form and long form	45
7	Quarterly Income Statement	47
7.1	Consolidated income statement – long form	47
7.2	Consolidated statement of comprehensive income	48
7.3	Consolidated income statement – presentation form	49
8	Other Information	50
8.1	Management Board position regarding the possibility of achieving previously published forecasts	50
8.2	The issuer's shares held by the Management and Supervisory Board Members	50
8.3	Related party transactions	50
8.4	Accounting principles adopted in the preparation of the report	50
8.5	Seasonality or cyclical nature of the Bank's activity	50
8.6	Issuance, redemption and repayment of debt securities	50
8.7	Information on dividend	51
8.8	Pending litigations	51
8.9	Subsequent events	51

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

1 Highlights of Bank Pekao S.A. Group

The Bank has adopted International Financial Reporting Standard 9 'Financial Instruments' with a date of transition of 1 January 2018. The Bank decided to take advantage of the exemption allowing it not to restate comparative information for prior periods with respect to classification and measurement (including impairment) changes.

	1 QUARTER 2018	1 QUARTER 2017	2017	2016
INCOME STATEMENT – SELECTED ITEMS				
	<i>(in PLN million)</i>			
Operating income	1,851.8	1,744.4	7,350.4	7,347.2
Operating costs	(851.5)	(793.7)	(3,263.3)	(3,211.9)
Gross operating profit	1,000.3	950.7	4,087.1	4,135.3
Profit before income tax	563.4	503.8	3,153.0	2,896.5
Net profit for the period attributable to equity holders of the Bank	392.3	349.7	2,475.1	2,279.3
PROFITABILITY RATIOS				
Return on average equity (ROE)	6.9%	6.1%	11.0%	9.8%
Return on assets (ROA)	0.9%	0.8%	1.4%	1.4%
Net interest margin	2.8%	2.8%	2.8%	2.8%
Non-interest income / operating income	34.9%	35.5%	36.7%	39.6%
Cost / income	46.0%	45.5%	44.4%	43.7%
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION – SELECTED ITEMS				
	<i>(in PLN million)</i>			
Total assets	182,744.1	169,160.8	185,465.6	174,214.9
Customers' financing ⁽¹⁾	131,930.1	124,503.9	132,300.4	122,663.2
Amounts due to customers ⁽²⁾	140,824.8	131,460.2	145,397.8	136,379.7
Debt securities issued and subordinated liabilities	4,750.2	1,314.1	4,028.6	1,523.0
Equity	23,009.8	23,397.7	23,267.8	22,911.9
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION STRUCTURE RATIOS				
Customers' financing ⁽¹⁾ / total assets	72.2%	73.6%	71.3%	70.4%
Securities / total assets	17.5%	18.3%	20.8%	20.6%
Deposits ⁽³⁾ / total assets	79.7%	78.5%	80.6%	79.2%
Customers' financing ⁽¹⁾ / deposits ⁽³⁾	90.6%	93.8%	88.5%	88.9%
Equity / total assets	12.6%	13.8%	12.5%	13.2%
Total capital ratio	17.1%	17.7%	17.1%	17.6%
EMPLOYEES AND NETWORK				
Total number of employees	17,456	17,626	17,339	17,757
Number of outlets	851	922	851	928
Number of ATMs	1,722	1,756	1,745	1,761

⁽¹⁾ Including debt securities eligible for rediscounting at Central Bank, net investments in financial leases to customers, non-quoted securities and excluding reverse repo transactions.

⁽²⁾ Excluding repo transactions.

⁽³⁾ Deposits include amounts due to customers, debt securities issued and subordinated liabilities.

Note: Since 2017, the financial data include results of Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) and Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. for eleven months of 2017 under the equity method and for December 2017 under full method.

Income statement data included in the table above and other notes to the Report on activities were presented according to income statement in a presentation form, which differs from the long form of the income statement presented in the Financial statements of the Group. Reconciliation of income statement in the presentation form and the long form is in the point 6.8 of the Report on activities.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

2 Highlights of Bank Pekao S.A.

The Bank has adopted International Financial Reporting Standard 9 'Financial Instruments' with a date of transition of 1 January 2018. The Bank decided to take advantage of the exemption allowing it not to restate comparative information for prior periods with respect to classification and measurement (including impairment) changes.

	1 QUARTER 2018	1 QUARTER 2017	2017	2016
INCOME STATEMENT – SELECTED ITEMS				<i>(in PLN million)</i>
Operating income	1,795.1	1,779.2	7,085.3	7,036.0
Operating costs	(773.2)	(735.3)	(3,024.5)	(2,991.4)
Gross operating profit	1,021.9	1,043.9	4,060.8	4,044.6
Profit before income tax	594.8	604.8	2,727.8	2,863.2
Net profit	434.7	457.2	2,088.1	2,278.4
PROFITABILITY RATIOS				
Return on average equity (ROE)	8.0%	8.1%	9.6%	10.1%
Return on assets (ROA)	1.0%	1.1%	1.2%	1.4%
Net interest margin	2.8%	2.8%	2.8%	2.8%
Non-interest income / operating income	29.6%	30.8%	34.0%	37.5%
Cost / income	43.1%	41.3%	42.7%	42.5%
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION – SELECTED ITEMS				<i>(in PLN million)</i>
Total assets	178,519.8	166,127.4	182,077.0	170,988.9
Customers' financing ^(*)	127,434.9	121,013.8	128,873.2	119,033.6
Amounts due to customers ^(**)	141,489.9	131,761.5	146,109.9	136,629.9
Debt securities issued and subordinated liabilities	2,806.9	86.2	2,727.2	300.9
Equity	22,061.5	22,875.5	22,258.5	22,282.6
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION STRUCTURE RATIOS				
Customers' financing ^(*) / total assets	71.4%	72.8%	70.8%	69.6%
Securities / total assets	17.9%	18.5%	21.1%	20.8%
Deposits ^(***) / total assets	80.8%	79.4%	81.7%	80.1%
Customers' financing ^(*) / deposits ^(***)	88.3%	91.8%	86.6%	86.9%
Equity / total assets	12.4%	13.8%	12.2%	13.0%
Total capital ratio	18.3%	18.3%	18.4%	18.2%
EMPLOYEES AND NETWORK				
Total number of employees	15,366	15,775	15,316	15,882
Number of outlets	851	922	851	928
Number of ATMs	1,722	1,756	1,745	1,761

(*) Including debt securities eligible for rediscounting at Central Bank, non-quoted securities and excluding reverse repo transactions.

(**) Excluding repo transactions.

(***) Deposits include amounts due to customers, debt securities issued and subordinated liabilities.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

3 Summary of Performance

Net profit of Bank Pekao S.A. Group attributable to equity holders for the first quarter of 2018 amounted to PLN 392.3 million and was higher by PLN 32.1 million, i.e. 8.9% than pro-forma net profit^(*) for the first quarter of 2017.

Thanks to the effective commercial activity of the Group in the first quarter of 2018, a significant growth in loan volumes in the area of retail loans (an increase of 10.2% year on year) as well as in the area of corporate loans (an increase of 3.1% year on year) was reported. Such increase in lending was financed by higher volumes of retail deposits growing by 6.7% year on year and corporate deposits growing by 7.7% year on year as well as by higher volumes of Certificates of Deposit.

Total capital ratio (TCR) amounted to 17.1% as at the end of March 2018 and was lower (0.6 p.p.) compared to the end of March 2017.

The solid liquidity structure of Bank Pekao S.A. Group is reflected by net loans to deposits ratio at 90.6% as at the end of March 2018. This, together with high level of capital, enables for further sound and stable development of the Group's activities.

Main P&L items

In the first quarter of 2018, the Group's operating income amounted to PLN 1,851.8 million and was higher by 4.3% year on year than pro-forma operating income in the first quarter of 2017, with the following trends:

- Total net interest income, dividend income and income from equity investments in the first quarter of 2018, amounted to PLN 1,205.8 million and was higher by PLN 89.7 million, i.e. 8.0% compared to pro-forma total net interest income, dividend income and income from equity investments achieved in the first quarter of 2017, mainly driven by higher volumes of loans and deposits as well as higher margin.
- Net non-interest income in the first quarter of 2018, amounted to PLN 646.0 million and was lower by PLN 13.5 million, i.e. 2.0% compared to pro-forma net non-interest income in the first quarter of 2017, with net fee and commission income (including fees on margins on foreign exchange transactions with clients) lower by 4.2% compared to the first quarter of 2017 mainly due to lower net fee and commission income on cards.

The operating costs amounted to PLN 851.5 million in the first quarter of 2018. They were higher by PLN 42.2 million, i.e. 5.2% as compared with pro-forma operating costs in the first quarter of 2017, mainly due to higher personnel costs (including variable components of remuneration) and other administrative expenses (including mainly marketing related expenses).

Guarantee funds charges in the first quarter of 2018, amounted to PLN 174.3 million, a decrease of PLN 26.9 million, i.e. 13.4% in comparison with the first quarter of 2017, due to lower annual contribution to the resolution fund of banks.

On February 1, 2016, tax on certain financial institutions under the Act on tax on certain financial institutions was introduced. In the first quarter of 2018, it amounted to PLN 138.3 million and was higher by PLN 13.1 million, i.e. 10.5% in comparison with the first quarter of 2017.

The Group's net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments amounted to PLN 126.9 million in the first quarter of 2018, an increase of PLN 11.7 million, i.e. 10.2% as compared with the first quarter of 2017.

^(*) For comparability purpose of achieved results income statement data for the first quarter of 2017 was presented as pro-forma, i.e. includes full consolidation of results of Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) and Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. acquired on December 11, 2017.

The Bank has adopted International Financial Reporting Standard 9 'Financial Instruments' with a date of transition of 1 January 2018. The Bank decided to take advantage of the exemption allowing it not to restate comparative information for prior periods with respect to classification and measurement (including impairment) changes.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Volumes

As at the end of March 2018, loans and advances at nominal value amounted to PLN 136,814.9 million, an increase of PLN 7,531.9 million, i.e. 5.8% in comparison to the end of March 2017, with the volume of retail loans growing by 10.2% and corporate loans growing by 3.1%.

As at the end of March 2018, amounts due to the Group's customers and debt securities issued amounted to PLN 145,575.0 million, an increase of PLN 12,800.7 million, i.e. 9.6% in comparison to the end of March 2017 with retail deposits growing by 6.7% and corporate deposits decreasing by 7.7% year on year.

The value of net assets of investment funds managed by Pekao TFI S.A. (ex. Pioneer Pekao TFI S.A.) amounted to PLN 18,750.2 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 1,716.3 million, i.e. 10.1% in comparison to the end of March 2017.

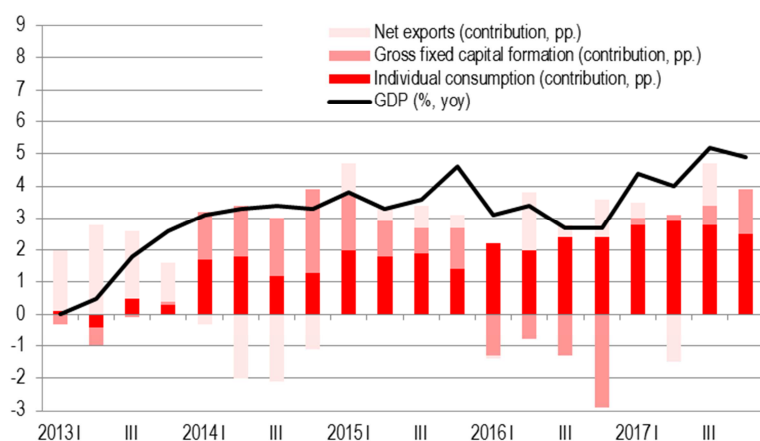
Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

4 External Activity Conditions

Economic growth

In the fourth quarter of 2017, the economic growth amounted to 4.9% year on year as compared with the Gross Domestic Product (GDP) growth of 5.2% year on year in the third quarter of the year. Seasonally adjusted data indicate that in the final quarter of 2017, Polish growth slowed to 0.9% quarter on quarter from 1.3% quarter on quarter growth posted in the previous quarter. Domestic demand expanded by 5.1% year on year as compared with 4.0% year on year increase in the third quarter, while foreign trade had neutral impact on the annual growth rate. Households consumption continued growing robustly (up by 5.0% year on year) at the pace close to 9-year highs. Private consumption growth was supported by a rapid growth of households disposable income and record-high consumer confidence. At the same time in the fourth quarter of 2017, a further acceleration in investments was noted. Gross fixed capita formation increased 5.4% year on year vs. increase by 3.6% year on year in the previous quarter. A gradual acceleration in public investment growth observed from the beginning of 2017 was in the fourth quarter of the year accompanied by still lower investment activity in the private sector.

In 2018, it is expected a continuation of investment upswing cycle initiated last year. Increasing utilization of financial resources from the European Union financial perspective for 2014-2020 along with buoyant private sector investment growth should allow the economy to expand at the rate exceeding 4% this year. Households consumption growth is expected to remain vivid amid rising employment and a solid growth of wages.

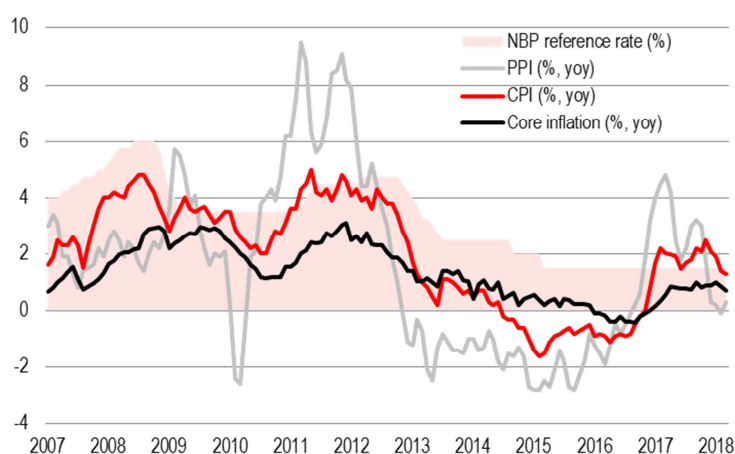

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Inflation and monetary policy

According to the Central Statistical Office (GUS) data in March 2018 consumer prices increased by 1.3% year on year and for the second month in a row was running below the lower bound of acceptable deviations from the National Bank of Poland (NBP) target of 2.5% (+/- 1 p.p.). In March, consumer inflation was predominantly driven by an increase in food and nonalcoholic beverages prices (up by 3.7% year on year) and higher cost of house maintenance (up by 2.1% year on year) that contributed 0.90 p.p. and 0.43 p.p. respectively to the annual CPI growth. In the first quarter of 2018, consumption prices increased by 1.5% year on year after increase by 2.2% year on year in the fourth quarter of 2017.

The Monetary Policy Council (MPC) kept the main policy rates unchanged in the first quarter of 2018. The NBP reference rate stood at 1.50%, the Lombard rate at 2.50% and the deposit rate at 0.50%. According to the MPC in the monetary policy transmission horizon inflation will remain close to the inflation target and the current level of interest rates is conducive to keeping the Polish economy on a sustainable growth path and maintaining macroeconomic stability.

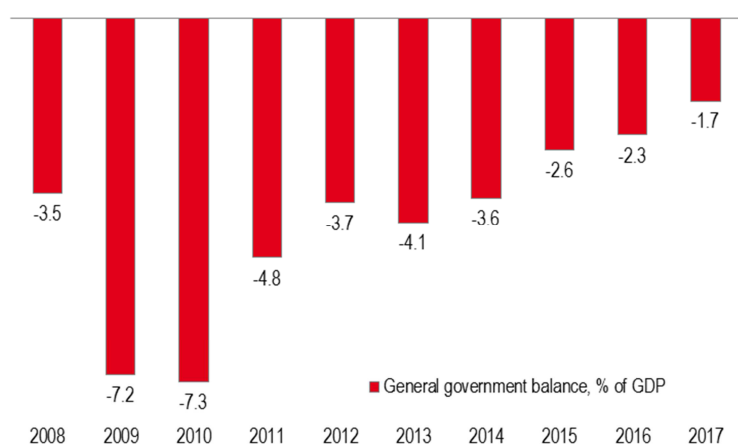

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Fiscal policy

After February 2018 the state budget posted a surplus of PLN 4.5 billion, while the budget act envisages an annual deficit limit of PLN 41.5 billion. Budget revenues totaled PLN 62.0 billion and were PLN 1.1 billion higher than in the corresponding period of 2017, whereas budget expenditures amounted to PLN 57.6 billion and were PLN 2.5 billion higher than in the first two months of 2017. After February VAT revenues were 6.6% lower than in the first two months of 2017 and excise duty collections increased by 8.6%. In the first two months of 2018, a visible improvement in direct taxes collections was noted – CIT revenues increased by 17.2% year on year and PIT revenues increased by 13.4% year on year. Moderate increase in expenditures was among others linked to lower subsidy to Social Security Fund this year. In the previous year the general government deficit moderated to 1.7% of the GDP from 2.3% of the GDP in 2016.

As at the end of 2017, the state public debt amounted to PLN 961.8 billion and was PLN 3.4 billion lower than at the end of 2016. In 2017, the domestic debt increased by PLN 32.4 billion, while foreign debt declined by PLN 35.7 billion. In relation to the GDP the state public debt moderated to 48.5% in 2017 from 51.9% in 2016. As at the end of 2017, the debt of general government sector stood at PLN 1,003.4 billion i.e. 50.6% of the GDP.

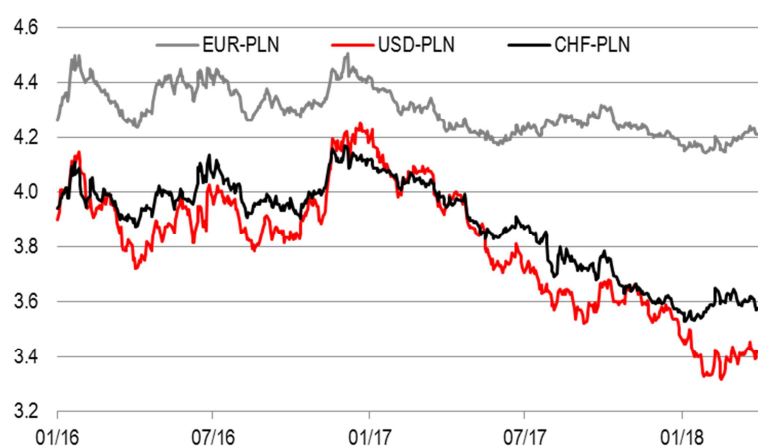

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Currency market

The greenback underperformed its peers at the beginning of 2018 and recorded the lowest monthly rate of return from the first quarter of 2016 (-3.7%) against the basket of currencies and hit a three-year lows against EUR (1.25). USD trimmed some losses later and anchored close to lower bound of the consolidation range of 1.22-1.25 as at the end of the first quarter of 2018. The exchange rate lost ca. 2.5% against the single currency over the whole quarter amid lower probability of steeper the Fed's interest rate path in 2018 and growing risk of trade war between US and China. On the other hand the ECB's accommodative monetary policy limits an appreciation potential for EUR. Thus, long-term scenario assuming the EUR-USD slightly below 1.22 in the following months and a test of 1.20 in the second half of 2018 is expected.

The zloty was volatile in a wide range due to elevated volatility in core markets. The exchange rate increased to the strongest level since July 2015 (4.13/EUR) in January amid higher global risk appetite. Then a profit taking, due to USD rally on the broad market and dovish signals from the MPC, sent the zloty towards 4.17/EUR, and then, after a few days of recovery, to 4.24/EUR (the weakest level since November 2017). Although the exchange rate gained at the end of March, volatile investment mood and uncertainty regarding global central banks' policy may affect it later. Should risk aversion prevail, PLN may decline to 4.26/EUR in the coming weeks. It is still expected higher demand for the zloty in longer horizon due to solid prospects for the Polish economy. Consequently, the exchange rate may strengthen towards 4.10-4.12/EUR in the second quarter of 2018.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Banking sector

According to the Financial Supervision Authority (KNF) data, in 2017 net profit of the banking sector amounted to PLN 13.6 billion and decreased 2.3% compared to 2016. The decline resulted mainly from high basis effect, as selling of banks' shares in Visa Europe to Visa Inc. in 2016, generated around PLN 2.5 billion of one-off gain. Having excluded this event, total net profit of the banking sector increased in 2017 at a double-digit rate.

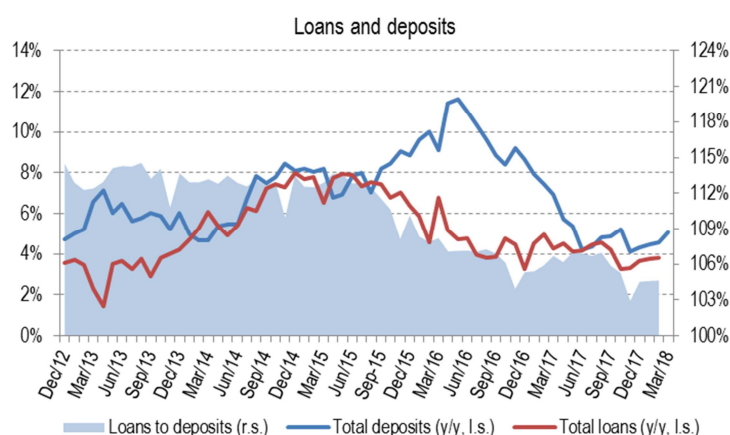
Result on banking activity increased 4.1% year on year in 2017, with positive contribution of net interest income (+12.1% year on year) and fees and commissions (+9.1% year on year). Income on other banking activities declined 38.0% year on year, most of all due to the above-mentioned one-off event concerning VISA assets. At the same time, bank operating costs increased 4.3% year on year and costs of risk (impairments on assets and other reserves) went up 4.6% year on year.

As at the end of 2017, banking sector assets amounted to PLN 1,781 billion and increased by 4.1% compared to the end of 2016. Loans to non-financial sector went up 3.2% year on year, while deposits of that sector were higher by 4.1% year on year.

From January 1, 2018, the new financial reporting standard (IFRS 9) came into force, the implementation of which resulted in significant changes in the accounting of financial instruments. As a result of these changes the scope of information submitted by the banks to the NBP and the KNF within the framework of obligatory reporting was changed. Due to changes in reporting the presentation of banking sector data was postponed by the KNF. For this reason the banking sector aggregated financial data for the first months of 2018 was not available at the date of this report.

According to the NBP, as at the end of March 2018 the nominal volume of loans to households was higher by 3.3% compared to the end of March 2017. The volume of loans to enterprises increased by 5.9% in the same period. Taking into consideration the favorable macro environment (economic growth, low unemployment rate) as well as low interest rates, the pace of growth of loans was somewhat disappointing. It resulted mainly from relatively early phase of the investment cycle of enterprises, as well as from good liquidity condition of households.

The volume of household deposits as at the end of March 2018 increased 4.6% year on year, and the volume of corporate deposits grew by 4.5% year on year.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

5 Internal Factors

5.1 Description of the Group

The Group's structure is presented in the Notes to the Condensed Consolidated Interim Financial Statements of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018.

5.2 Changes in the Group' structure

As at March 31, 2018 the composition of Bank Pekao S.A. Group has not changed compared to the information disclosed as at December 31, 2017.

5.3 Changes in the Statutory Bodies of the Bank

Supervisory Board

As of March 31, 2018, the composition of the Supervisory Board of Bank Pekao S.A. has not changed in comparison with December 31, 2017 and it was as follows:

MARCH 31, 2018	DECEMBER 31, 2017
Paweł Surówka Chairman of the Supervisory Board	Paweł Surówka Chairman of the Supervisory Board
Joanna Błaszczuk Deputy Chairman of the Supervisory Board	Joanna Błaszczuk Deputy Chairman of the Supervisory Board
Stanisław Ryszard Kaczoruk Deputy Chairman of the Supervisory Board	Stanisław Ryszard Kaczoruk Deputy Chairman of the Supervisory Board
Paweł Stopczyński Secretary of the Supervisory Board	Paweł Stopczyński Secretary of the Supervisory Board
Sabina Bigos-Jaworowska Member of the Supervisory Board	Sabina Bigos-Jaworowska Member of the Supervisory Board
Justyna Głębiowska-Michalak Member of the Supervisory Board	Justyna Głębiowska-Michalak Member of the Supervisory Board
Grzegorz Janas Member of the Supervisory Board	Grzegorz Janas Member of the Supervisory Board
Michał Kaszyński Member of the Supervisory Board	Michał Kaszyński Member of the Supervisory Board
Marian Majcher Member of the Supervisory Board	Marian Majcher Member of the Supervisory Board

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Management Board of the Bank

As of March 31, 2018, the composition of the Management Board of Bank Pekao S.A. has changed in comparison with December 31, 2017 and it was as follows:

MARCH 31, 2018	DECEMBER 31, 2017
Michał Krupiński President of the Management Board	Michał Krupiński President of the Management Board
Roksana Ciurysek-Gedir Vice President of the Management Board	Andrzej Kopyrski Vice President of the Management Board
Andrzej Kopyrski Vice President of the Management Board	Tomasz Kubiak Vice President of the Management Board
Tomasz Kubiak Vice President of the Management Board	Michał Lehmann Vice President of the Management Board
Michał Lehmann Vice President of the Management Board	Marek Luszczyn Vice President of the Management Board
Marek Luszczyn Vice President of the Management Board	Tomasz Styczyński Vice President of the Management Board
Tomasz Styczyński Vice President of the Management Board	Marek Tomczuk Vice President of the Management Board
Marek Tomczuk Vice President of the Management Board	

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

5.4 The Bank's shareholding structure

As at March 31, 2018, the share capital of Bank Pekao S.A. amounted to PLN 262,470,034 and remained unchanged until the date of submitting the report. The share capital of the Bank consisted of 262,470,034 shares of the following series:

- 137,650,000 Series A bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 7,690,000 Series B bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 10,630,632 Series C bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 9,777,571 Series D bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 373,644 Series E bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 621,411 Series F bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 603,377 Series G bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 359,840 Series H bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share,
- 94,763,559 Series I bearer shares with a par value of PLN 1.00 per share.

All the existing shares are ordinary bearer shares. There are no special preferences or limitations connected with the shares, or differences in the rights attached to them. The rights and obligations related to the shares are defined by the provisions of the Polish Commercial Companies Code and other applicable law.

Shareholders of Bank Pekao S.A., holding directly or indirectly, through subsidiaries, at least 5% of the total number of votes at the General Meeting of the Bank, are as follows:

SHAREHOLDER'S NAME	NUMBER OF SHARES AND VOTES AT THE GENERAL MEETING	SHARE IN SHARE CAPITAL AND TOTAL NUMBER OF VOTES AT THE GENERAL MEETING	NUMBER OF SHARES AND VOTES AT THE GENERAL MEETING	SHARE IN SHARE CAPITAL AND TOTAL NUMBER OF VOTES AT THE GENERAL MEETING
	AS AT THE DATE OF SUBMITTING THE REPORT FOR THE FIRST QUARTER OF 2018		AS AT THE DATE OF SUBMITTING THE REPORT FOR THE YEAR 2017	
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	52,494,007	20.00%	52,494,007	20.00%
Polski Fundusz Rozwoju S.A.	33,596,166	12.80%	33,596,166	12.80%
UniCredit S.p.A.	16,430,000	6.26%	16,430,000	6.26%
Other shareholders (below 5%)	159,949,861	60.94%	159,949,861	60.94%
Total	262,470,034	100.00%	262,470,034	100.00%

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

5.5 Financial credibility ratings

5.5.1 Bank Pekao S.A. financial credibility ratings

Bank Pekao S.A. co-operates with three leading credit rating agencies: Fitch Ratings, S&P Global Ratings, and Moody's Investors Service. In the case of the first two agencies, the ratings are provided on a solicited basis under relevant agreements and with respect to Moody's Investors Service the ratings are unsolicited and they are based on publicly available information and review meetings.

As of March 31, 2018, Bank Pekao S.A. had assigned following financial credibility ratings:

FITCH RATINGS	BANK PEKAO S.A.	POLAND
Long-term rating (IDR)	A-	A-
Short-term rating	F2	F2
Viability rating	a-	-
Support rating	5	-
Outlook	Negative	Stable
S&P GLOBAL RATINGS	BANK PEKAO S.A.	POLAND
Long-term rating in foreign currencies	BBB+	BBB+
Long-term rating in domestic currency	BBB+	A-
Short-term rating in foreign currencies	A-2	A-2
Short-term rating in domestic currency	A-2	A-2
Stand-alone credit profile	bbb+	-
Outlook	Stable	Stable ^(*)
MOODY'S INVESTORS SERVICE (UNSOLICITED RATING)	BANK PEKAO S.A.	POLAND
Long-term foreign-currency deposit rating	A2	A2
Short-term deposit rating	Prime-1	Prime-1
Baseline Credit Assessment	baa1	-
Long-term counterparty risk assessment	A1(cr)	-
Short-term counterparty risk assessment	Prime-1(cr)	-
Outlook	Stable	Stable

^(*) On April 13, 2018, S&P Global Ratings has revised Outlook of Poland's long-term rating to Positive

Among banks rated in Poland, Bank Pekao S.A. has the highest viability rating assigned by Fitch Ratings, the highest Stand-Alone Credit Profile rating assigned by S&P Global Ratings and the highest Baseline Credit Assessment as well as long- and short-term counterparty risk ratings assigned by Moody's Investors Service.

5.5.2 Pekao Bank Hipoteczny S.A. financial credibility ratings

Fitch Ratings agency assigned the "A" rating to the covered bonds issued by Pekao Bank Hipoteczny S.A., a 100% subsidiary of Bank Pekao S.A. The reasons underlying the Agency's decision included the high rating assigned to Pekao Bank Hipoteczny S.A. ("A-"), legal regulations pertaining to the covered bonds collateral register and the excess of collateral over the volume of bonds in issue, as declared by the bank.

The high rating assigned to the covered bonds confirms Pekao Bank Hipoteczny's ability to issue securities offering a high level of security and raise long-term capital to fund its lending activity. The national long-term rating of Pekao Bank Hipoteczny S.A. is at the level "AA+(pol)" with a Stable outlook. On June 9, 2017, agency confirmed the rating of covered bonds at the level of "A" and changed outlook from Evolving to Stable. During the latest revision on October 20, 2017, the Agency confirmed the rating of Pekao Bank Hipoteczny at the level of "A-" and changed outlook from Stable to Negative. On October 25, 2017, Fitch Ratings agency confirmed rating of the covered bonds at the level of "A" and changed outlook from Stable to Negative.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

5.6 Achievements of Bank and Bank Pekao S.A. Group

Bank Pekao S.A. is a universal commercial bank providing a full range of banking services to individual and institutional clients, mainly in Poland. Bank Pekao S.A. Group includes financial institutions operating in banking, asset management, pension funds, brokerage services, transactional advisory, leasing and factoring markets.

Distribution channels

The Bank offers to its clients a broad distribution network with ATMs and outlets conveniently located throughout Poland.

	31.03.2018	31.03.2017
Total number of outlets	851	922
Total number of own ATMs	1,722	1,756

As at the end of March 2018, the Bank maintained 5,739.0 thousand PLN-denominated current accounts, 362.6 thousand mortgage loan accounts and 637.5 thousand "Pożyczka Ekspresowa" (Express Loan) loan accounts.

	31.03.2018	31.03.2017
Total number of PLN current accounts ^(*)	5,739.0	5,498.2
of which packages	4,139.1	4,077.1
Number of mortgage loans accounts ^(**)	362.6	336.7
of which PLN mortgage loans accounts	329.7	302.6
Number of "Pożyczka Ekspresowa" loan accounts ^(***)	637.5	586.2

(*) Number of accounts including accounts of prepaid cards.

(**) Retail customers accounts.

(***) "Pożyczka Ekspresowa", Pożyczka Ekspresowa Biznes.

Individual clients

Individual clients service

Since the beginning of 2018, Bank Pekao S.A. realizes the new strategy of development for 2018-2020 "Strength of the Polish Bison". The basis for the Bank's growth in the area of individual customer is a significant increase in account numbers thanks to, among others, a new offer and outstanding quality.

In January 2018, the Bank introduced to its offer new account Konto Przekorzystne, which replaced previously existing line of Eurokonto account. Konto Przekorzystne account is the basic account of the Bank with full range of products and banking services such as: a high interest of Konto Oszczędnościowe saving account, multicurrency card, free of charge foreign currency accounts, modern mobile banking as well as refund of newly purchased or renewed OC car insurance in PZU. Customers aged over 26 with monthly income of minimum PLN 500 on individual account and one transaction made by payment card or the PeoPay mobile application in a month are provided with free account maintenance, service of payment card, two cash withdrawals in the month from all domestic and abroad ATMs as well as from Bank Pekao S.A. network.

Bank Pekao S.A. is strengthening its leading position among banks acquiring young customers. The Bank provides services for over 190 thousand students, and recorded a 10% growth in 2017 in this segment, which translated into a 14.5% market share. Customers aged up to 26 are offered a special version of Konto Przekorzystne account under which, without any additional conditions, they are provided with free account maintenance, service of payment card and withdrawals from all domestic and abroad ATMs. In addition, the Bank created OK, GO platform with free access to online training organized by ICAN Institute, publisher of Harvard Business Review Polska. The Bank started the next edition of nearly 1.2 thousand of educational events in schools and universities that promote personal finance management with the use of digital banking service.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

After the implementation of the new offer, daily number of newly opened account increases with the dynamics of 51% (in comparison with the period before offer introduction). In the first quarter of 2018, the Bank opened more by 27% year on year of ROR accounts as compared with the first quarter of 2017, and net increase of accounts amounted to 38 thousand, i.e. by 86% higher than net increase of 20 thousand in the first quarter of 2017. In the period the last 12 months the number of ROR accounts increased by 123 thousand year on year.

The Bank continued also development of the PeoPay mobile banking, which as the first in Poland uses biometric technology for payments authorization: fingerprint or Face ID. In the first quarter of 2018, the PeoPay mobile application was enhanced with functionalities allowing better management of investments and household budget.

Lending products

In the first quarter of 2018, the Bank consequently continued activities aimed at building leading position on consumer goods financing market. Increase of cash loans portfolio for individual clients amounted to 22% year on year. Sale of cash loans was supported by competitive offer of Pożyczka Ekspresowa (Express Loan), preparation of individual loan offers with the use of CRM tools as well as active use of electronic channels including the PeoPay mobile banking and the Pekao24 Internet banking system. The Bank expanded regularly the group of customers with the available loan offer "na klik" ("by click") with fast and fully automated loan granting procedure in the Internet service and mobile applications on phone and tablet.

In the first quarter of 2018, a new advertising campaign of cash loan in the Internet, social media, countrywide radio channels, the largest shopping centers, public transportation and in the Bank's outlets and ATMs was launched.

In the first quarter of 2018, the Bank achieved a record-high result in a sale of mortgage loans, granting loans for the amount of nearly PLN 2.8 billion (increase by 14% year on year), which translated into 12.8% year on year increase of PLN mortgage loans volume and market share at the level of 22% ensured. The achievement was supported by the Bank's share in the sale of mortgage loans granted under the government program "Mieszkanie dla Młodych" ("Apartment for the Young") supporting the persons aged up to 35 in acquisition of the first new apartment, and Bank Pekao S.A. for the consecutive time reached a record-high number of loans applications in this program.

Mortgage loans offer of the Bank was adjusted on an ongoing basis to changing market conditions and clients' needs, among others, by enhancement of available lending purpose, modification and simplification of loan application. At the same time, the Bank developed the program implemented in the second half of 2017 which enables electronic submission of loan application with all necessary documentations to the loan granting process through the Bank's infoline.

Savings and investment products

In January 2018, the Bank introduced to its offer a new saving account Konto Oszczędnościowe for individual clients with attractive interest rate and commission free cash withdrawals with the use of the PeoPay mobile application. Both, new customers and the Bank's existing ones, who did not have another saving account in the Bank, may take an advantage from promotional interest rate of 2.7% up to the amount of PLN 10 thousand for a period of 6 months. The offer of new Konto Oszczędnościowe saving account attracted significant customers' interest. The monthly number of saving accounts opened in February and March 2018 was on average four times higher than the similar sales in the previous two years of the Dobry Zysk account.

In the first quarter of 2018, individual customers deposits increased by PLN 1.8 billion. In comparison to the first quarter of 2017, an increase amounted to PLN 5.4 billion (by 8.5% year on year).

Within the framework of structured products with 100% capital protection at the end of investment, in the first quarter of 2018, the Bank introduced to offer Certificates of Deposits based on currency rates USD/PLN: Mocny Dolar, Mocny Dolar Plus, Mocny Dolar Plus 2. Investments assumptions are based on appreciation of PLN vs. USD, which should be fostered in particular by expected increase of interest rates in USA and thus expected reversal of the upward trend in the EUR/USD rate.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Recently achieved profits from structured certificates of deposits (SCD) offered by Bank Pekao S.A. confirm safety and attractiveness of these investments products. In the first quarter of 2018, completed issuance of the Bank's certificates of deposits brought to the customers a return on investment of over 10% within a two-year period.

Insurance products

In the first quarter of 2018, in the area of bancassurance the Bank developed cooperation with PZU S.A. There were implemented group insurance „PZU-PAKIET PODRÓŻNY – BIZNES” of users of business payment cards issued by Bank Pekao S.A. and a General insurance agreement on risk of mortgage loans repayment was signed.

Brokerage activity

Bank Pekao S.A. Group offers a wide range of capital market products and services through retail brokerage entities: Dom Maklerski Pekao (Dom Maklerski), a subsidiary Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. (CDM) and since December 11, 2017 a subsidiary Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. (Xelion).

As at the end of March 2018, the retail brokerage entities of the Group maintained 303 thousand investment accounts. The Group's brokerage entities were serving 183 thousand accounts with an active access to services through remote channels, in particular through the Internet and mobile applications. As at the end of March 2018, direct service of individual customers was conducted through nationwide network of 451 points of brokerage services.

As of March 31, 2018, the total value of assets deposited on investment accounts run by the Group's retail brokerage entities amounted to PLN 24.5 billion.

In the first quarter of 2018, activities of the Group's brokerage entities focused on clients service on the secondary market, acquisition of new customers through public offers as well as development of tools and scope of services rendered through remote channels.

The Group's brokerage entities, depends on individual business decisions, served:

- sales offers of three Investment Certificates under Trzeci Program Emisji Strukturyzowanych Certyfikatów Depozytowych issued by Bank Pekao S.A., registering records for the total amount of PLN 200 million (Dom Maklerski),
- two sales offers of Structured Certificates issued by UniCredit Bank AG (HVB) for the total amount of PLN 26.5 million (CDM),
- two public bond offers, registering records for the total amount of over PLN 10.4 million (Dom Maklerski, CDM).

In the first quarter of 2018, the offer of CDM was enhanced by one new closed-end investment fund, while the opened-end investment funds offer remained unchanged.

Moreover, Dom Maklerski cooperated as entity registering records in two tender offer for shares with Pekao Investment Banking S.A.

The activities on implementation of MiFID II/MiFIR and investment advisory service were also conducted.

In the first quarter of 2018, within the framework of activities related to development and popularization of capital market, the Group's brokerage entities participated in XVIII Konferencja Izby Domów Maklerskich (Conference of Brokerage Houses Chamber) held under the honorary patronage of President of the Republic of Poland Andrzej Duda and educational events organized by the WSE Foundation.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Micro enterprises

The Bank intends dynamically increase share in the segment of micro enterprises thanks to its availability, attractive offer and effective and fast processes. In the first quarter of 2018, the Bank implemented a new service model for micro enterprises (revenues up to PLN 5 million) and conducted activities aimed at optimization of products and processes in this area.

In the first quarter of 2018, Bank Pekao S.A. joined Program Wsparcia Obrotu Bezgotówkowego „Polska Bezgotówkowa” (cashless supporting program), which is a joined initiative of payment cards issuers, clearing agents, Związek Banków Polskich (The Polish Bank Association) and the Ministry of Development. Within the framework of the Bank’s offer addressed in particular for micro and small enterprises, which during the last year did not accepted cards payments, enterprises can be provided with three terminals free of charge in the period of 18 months and commission free settlement of transactions in the period of 12 months (up to the annual turnover in the amount of PLN 100 thousand in one POS terminal).

Under the agreement signed in December 2017 with Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) on loans with EFI guarantees for start-ups (companies operating in the market for up to 2 years) from the EaSI program (Europejski Program na Rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych), in the first quarter of 2018, the Bank introduced loans offer. As part of the portfolio lines, two agreements will be implemented: for investment loans up to PLN 100 thousand and for overdraft facilities up to PLN 20 thousand, which are secured by the EFI up to 80% of capital and interests.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Private Banking

The first quarter of 2018, in Private Banking began with a number of activities aimed at new clients acquisition and asset management optimization by existing customers. As a result of these activities, nearly one hundred new customers were serviced under Private Banking, and the value of purchase of investment products fluctuated at the level of ca. PLN 350 million.

Within the frame of Investment Advisory service, as at the end of March 2018, total value of assets covered by the service exceeded PLN 3.1 billion.

The Bank is consistently working on expanding the product offer. The clients were offered two issues of structured products in the form of certificates issued by UniCredit Bank AG, based on the valuation of shares of Renault S.A. and the index of the automation and robotics sector (Robotics). The issue of ArcelorMittal and ING Groep NV certificates ended successfully.

Additionally, the product offer available to Private Banking clients through CDM was extended by a new fund offered by TFI Allianz - Allianz Dochodowych Obligacji FIZ.

In order to support goals, special events dedicated to affluent clients - current and potential were organized with the participation of Private Banking representatives. The event of a very special significance both in terms of image and client relations was the World Economic Forum in Davos, in which Bank Pekao S.A. participated for the first time. The Bank's guests had the opportunity to participate in many international discussion panels, as well as in other meetings organized by the Bank. The idea of the meetings was, on the one hand, to strengthen the Bank's image as an asset management expert, on the other hand it was an opportunity for networking - establishing relationships among business leaders both Polish and international.

In the first quarter of 2018, it began a series of meetings of the Bank's Management Board members responsible for business divisions with clients in major Polish cities. The aim of the meetings is on the one hand to listen to the needs and expectations of customers, and on the other hand, make the best use of the business potential of each region. So far, the meetings were held in Rzeszów, Poznań and Warsaw.

Another event contributing to strengthen the position of Private Banking as an expert in servicing wealthy and demanding clients, as well as being an excellent opportunity to acquire new clients and strengthen the relationships with existing ones was a meeting organized by the publisher of Forbes related to the announcement of the list of the 100 richest Poles.

The area of succession is one of the significant elements of development of Private Banking activities in 2018. Realisation of the Bank's new project - Next Generation allows for a deeper understanding of the topic with the participation of experts and successors, who have experience in transferring family businesses or plan such activities and expect professional support and advice.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Electronic banking for Individuals

The Bank's individual clients are provided with the Pekao24 Internet system that enables remotely to realize almost all operations available in the Bank's outlet. The Internet service and mobile application also offer access to brokerage accounts held by Dom Maklerski.

In October 2017, the Bank released the most modern in the country mobile banking application PeoPay which is both an application for banking operations and payments. The PeoPay application offers innovative solution in the market such as biometric technology for payments authorization: fingerprint and Face ID, payments for online shopping in mobile phone without logging into Internet banking, scanning banking account number directly from invoice instead of rewrite it to the application. In addition, the application gives the opportunity to pay by mobile phone also abroad (or a foreign online store) directly from the account held in the foreign currency without any additional fees and commissions for currency conversion. New PeoPay application, enables execution of transactions in PLN as well as in selected foreign currencies without FX conversion thanks to connection with corresponding currency accounts. The PeoPay application is available for devices with Android and iOS operational systems. Thanks to the PeoPay application it is possible to make payments in over 565.5 thousand of terminals in Poland (NPB data as at the end of the third quarter of 2017) i.e. ca. 93.6% of total number of POS and in ca. 6 million terminals abroad as well as in majority of on-line shops in Poland and over 300 thousand on-line shops with Masterpass logo abroad.

The Bank's customer may use the Pekao24 system also through mobile service available on phones. The system in addition to user-friendly navigation and intuitive interface, offers functions well known from mobile application on tablets and the Internet service – expenses reporting by category, possibility to use loan offer “na klik” (“by click”), foreign currency payments and FX conversion with a preferential rates. User can view currency rates and use a convenient calculator in order to determine quickly the currency conversion value. A new service provides also the possibility to reschedule the debt of Elastyczna credit card.

In the first quarter of 2018, in the mobile service and the PeoPay application information on investment account and possibility to realize payment on ROR account are available. The customers were also provided with the possibility to review debit cards operations and set or change PIN code. In the payment calendar, the Bank's customers can easily check upcoming payments, including among others, regular transfers or repayment of the card and contact directly with the Bank's advisor via e-mail.

Individual clients may also use innovative mobile application dedicated for tablets – “Pekao24 na tablety”. The application, apart from main transactional functions known from the Pekao24 Internet system was equipped with a tool of financial analysis that helps clients to overview revenue and expenditure on their account. A new, simplified form of transfer and advanced search transactions history facilitate day-to-day usage of bank account. The “Pekao24 na tablety” application is available on devices with Android and iOS operating systems.

The Bank regularly expands the scope of services available through remote access channels. Within the process “na klik” (“by click”), the customers who were not able to use this offer, were provided with possibility to sign an agreement in the Pekao24 system on electronic banking services, which allows them to apply remotely for cash loan and credit card.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

In the first quarter of 2018, the Bank kept a high dynamics in digital sales of loan within the process “na klik” (“by click”) at the level of 28% in items in comparison with 18% in the first quarter of 2017, at the same time, in March 2018 a record-high level of loan volume was achieved.

In the Pekao24 system, the Bank provided possibility to open a new Konto Oszczędnościowe saving account and for the customer using voluntary cash loan insurance – loan offer with preferential conditions.

(in thousand)

	31.03.2018	31.03.2017
Number of individual users actively using electronic banking Pekao24 as at the end of period (*)	1,894	1,741
Number of individual users with an access to mobile banking as at the end of period (**)	1,510	1,231
Number of individual users actively using mobile banking as at the end of period (***)	989	706

(*) Unique user actively using electronic banking is a user who logged in to the system at least once during the last quarter.

(**) Unique user using at least one of the following mobile solutions: the mobile service m.pekao24.pl, the Pekao24 mobile banking application or the PeoPay application.

(***) Unique users of the Bank's mobile applications and the mobile service light m.pekao24.pl who logged in to the mobile banking in the fourth quarter (when using different mobile channels, the customer counts only once).

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Small and micro enterprises (SME)

In SME segment Bank Pekao S.A. is planning a strong growth of loan volumes and acquisition of new customers. In order to achieve this goal in the Bank's structure SME Division was established and 61 dedicated Centra Biznesowe MŚP (SME Business Centers) were launched throughout Poland.

At the beginning of the year, an offer of new flexible service packages: Standard and Premium was implemented. MŚP Premium offer is addressed to the companies with the annual turnover over PLN 5 million, which need comprehensive services and matter of individual approach and price negotiations is crucial for them.

MŚP Standard and MŚP Premium packages consist of basic transactional service, including PLN and foreign currency accounts, electronic banking with FX currency exchange and deposit module, mobile banking and credit card. Other services, i.e. cash management, leasing, factoring and products supporting trade finance will be added depending on needs of corporate. Export companies will be additionally provided with trade finance services (LC, guarantee), while for the companies cooperating with wide range of customers and contractors, the Bank provides Pekao Collect service for mass payments identification.

The approach to granting loans and assessing creditworthiness is also changing. Each small and medium-sized company is treated individually, as is the case with large companies and corporations. In the first quarter of 2018, the customers were provided with new products: multipurpose credit line (loan in current account, non-revolving loan, guarantees and letter of credit within one credit process and one agreement), revolving loan supporting short term financing needs and e-financing which finances short-term receivables. These products improve SMEs' financial liquidity and support daily operations of the customers.

Loan portfolio granted to SME customers increased in the first quarter of 2018 by 14.3% year on year.

In the first quarter of 2018, Bank Pekao S.A. expanded the range of treasury products available to small and medium enterprises. In order to intensify cooperation with customers in this area the Bank created treasury specialists team, who supports sales of treasury products in business regions. One of the Bank's priorities is delivery to SME clients dedicated products protecting against currency risk and interest rate risks.

Within the scope of leasing and factoring offer, the SME clients are also provided with a support of dedicated teams of leasing and factoring specialists.

For the eighth time, Bank Pekao S.A. prepared "Raport o sytuacji mikro i małych firm" (Report on the situation of SME clients) report, i.e. companies employing up to 49 persons. The report is the result of telephone interviews conducted with 6.9 thousand of enterprises from all over the country. Respondents were asked to answer 71 questions related to, among others, assessment of the economic situation, financial situation of the company, employment as well as areas such as investments, exports and innovativeness. The main theme of this edition were digital technologies. Outcomes of the report were presented in March 2018 at Centrum Nauki Kopernik in Warsaw.

SME customers of the Bank use the PekaoBiznes24 system (with extensive Internet banking and fully transactional mobile application) and the Pekao24 dla firm system (the Pekao24 system for entrepreneurs) dedicated to self-employed customers.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Corporate customers

Market position and main directions of the activities

Bank Pekao S.A., in accordance with the adopted strategy, remains the first choice bank for corporate clients providing both the comprehensive services of a universal bank and all the other financial services available on the Polish market (including leasing, factoring and investment advisory services).

The Bank maintains its position of a leading corporate bank and the leader in innovative product solutions for enterprises and institutions. A wide range of products, innovative solutions and an individual approach ensure comprehensive financial services to enterprises, institutions and public sector units.

The Bank is available to clients at every stage of their business activity. The Bank supports the financial management processes of the production and sales network, automation of service processes, finances the development of products and services and provides advisory and funds for investments and international expansion. "Tailor-made" solutions of Bank Pekao S.A. for corporate banking are recognized both in Poland and internationally. Specialized knowledge and experience in the arrangement and financing of investments, trading in Treasury securities, custodian business and a depository bank, trade finance or real estate finance are the areas of corporate banking appreciated by clients and a group of independent, national and international experts.

Participation in the most challenging and most prestigious transactions, top position in the corporate banking market and numerous awards are a proof of confidence in the expertise and experience of the Bank's specialists and the value that the Bank creates for the clients.

The Bank's services are used by every second large company in Poland. As at the end of December 2017, the Corporate Banking and MIB Division serviced over 14.5 thousand of entities, including nearly 3 thousand foreign customers and 3 thousand local government units and municipal companies.

Transactional services

The Bank strengthens a leading market position within the scope of the comprehensive transactional products offer for corporate clients. Apart from the PekaoBiznes24 Internet platform, which offers the widest range of products and financial services, and is the most commonly chosen electronic banking system for companies in Poland, the Bank provides also the Pekao Connect - a high-tech solution integrating financial-accounting systems of client with the Bank system, which enables automation of payment orders process and receiving feedback information on banking operations.

Key achievements in the area of the Bank's transactional banking in the first quarter of 2018 include:

- an increase in volume of domestic transfers by 11% year on year,
- an increase in the number and volume of cash deposits in closed form by 15% and 22% year on year respectively,
- processing within the framework of Pekao Collect service (mass payments identification) a record-high number and volume of transactions in the amount of nearly 37 million with total volume of over PLN 44 billion, i.e. increase by 5% and 3% quarter on quarter respectively,
- an increase in volumes of foreign incoming and outgoing payments by 12% and 14% year on year respectively.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Cooperation with international clients

In accordance with the new strategy of Bank Pekao S.A., in March 2018 in the Bank's Head Office, Department to develop international business and support foreign expansion of the Polish companies was created. Supporting export plans of the Polish companies present on foreign markets or the companies consider expansion abroad is one of the main tasks of the Department.

A key element of support, and at the same time a condition for strengthening the presence of domestic entities on foreign markets, is providing the customers with more attractive products offer for financing foreign contracts. Within the scope of a wide range of banking products, companies operating in Poland are provided in the Bank with the package of the most advantageous financial solutions adapted to the business model. Departament Bankowości Międzynarodowej i Wsparcia Eksportu (The Department of International Banking and Export Support) has the competence to carry out the entire process of arranging and organizing the financing of the customers foreign activities.

Implementation and execution of transactions is based on the Bank's experience and competences in corporate and investment banking, supported additionally by relationships with a wide network of foreign banks.

Investment banking, structured finance and commercial real estates

The Bank consistently supports the development of enterprises and infrastructure through financing, organizing and securing the transactions. It offers clients a wide range of services in the field of project financing, structured financing and commercial real estate project financing.

The Bank finances projects aimed at redevelopment of brownfield sites in order to improve common space.

The Bank provides financing allowing the activity and development of enterprises operating on the Polish market. At the same time, the Bank participates in transactions executed abroad by companies from Poland.

The Bank has sufficient expertise and experience to service every, even the most complex and innovative type of transactions.

In the first quarter of 2018, the Bank participated, among others, in the following investment projects of institutional clients:

- granting of investment loan for a leader in the food sector, the total amount of loan PLN 495 million,
- financing of acquisition of the company from pharmaceutical sector, the amount of loan PLN 61.5 million,
- granting of investment loan for financing research and development activities of the company from technology sector, the amount of loan over PLN 46 million.

In the first quarter of 2018, the value of new loan agreements on commercial real estate financing exceeded PLN 0.5 billion, and included, among others, the following transactions:

- financing of the construction of an office building in Kraków in the amount of over PLN 140 million,
- financing of construction of office-shopping complex in Warsaw in the amount of over PLN 88 million,
- financing of a leader in warehouse sector in Poland in the amount of over PLN 65 million.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Issuance of debt instruments

In the area of arrangement and management of commercial debt securities, Bank Pekao S.A. has nearly 17% market share (the 2nd place), as of March 31, 2018 (data based on the Rating&Market bulletin published by Fitch Polska), including in particular 32% market share in the segment of corporate bonds issued in the first quarter of 2018.

In the first quarter of 2018, the Bank issued debt securities for the total amount of over PLN 2.9 billion, including in particular the following transactions:

- the issue of 7 series of bonds with maturity date up to 2 years for a company from leasing area for the total amount of PLN 800 million,
- the issue of 2 series of 7-year bonds for the leading producer of packaging for the total amount of EUR 90 million,
- the issue of 5-year bonds for a company from developers sector for the amount of PLN 300 million,
- the issue of 2 series of bonds for bank operating in Poland for the total amount of PLN 160 million,
- the issue of 4-year bonds for a company from developers sector for the amount of PLN 45 million.

Cooperation with international and domestic financial institutions

Bank Pekao S.A. maintains correspondent relations with 1.6 thousand Polish and foreign banks (according to the number of swift keys).

As of March 31, 2017, the Bank maintains 74 nostro accounts with 47 banks in 26 countries; it runs 221 loro accounts for 206 foreign clients (banks and other financial institutions) from 48 countries and 43 current accounts for 41 foreign financial institutions.

The Bank also intermediates in the execution of transactions on behalf of clients of other domestic banks, running 35 loro accounts for 13 Polish banks and maintaining 6 nostro accounts with one Polish bank.

The Bank renders also services for Polish banks and branches of foreign banks in Poland in terms of purchase and sale of foreign and domestic currency.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

5.7 Awards

Konto Przekorzystne account appreciated by journalist

In January 2018, Bank Pekao S.A. introduced to its offer for individual customers Konto Przekorzystne account. A new account attracted significant customers' interest. During the fourth days from the offer introduction over 5 thousand accounts were opened.

The Bank's offer received also many positive press information that were published among others on websites: Najlepszekonto.pl, Bankobranie.blogspot.com, Bankier.pl, subiektywnieofinansach.pl.

The journalists appreciated attractive terms of account maintenance such as: free account, card, ATMs abroad and high rate of interest on Konto Oszczędnościowe saving account amounted to 2.7% as well as bonus for active banking up to PLN 200, including PLN 100 for OC PZU insurance and PLN 100 annually for monthly mobiles bills and innovative possibility to confirm PeoPay payments with fingerprint.

Konto Przekorzystne account of Bank Pekao S.A. on the 1st place in rankings

In February 2018, Bank Pekao S.A. launched advertising campaign of Konto Przekorzystne account introduced to offer in January 2018 under the slogan „Przestaw się na Przekorzyści”, which is broadcasting on the largest TV stations, the Internet and social media.

A new offer attracts the great interest of clients. In the first quarter of 2018, over 50 thousand accounts were opened. Good opinions of clients, journalists as well as the Bank's employees were also reflected in the rankings of personal accounts. In February, Konto Przekorzystne account took the highest place in the ranking of Total Money.pl, ebroker, Comperia, and Rekin Finansów.

The account was distinguished primarily for lack of fees for account maintenance, card, ATMs withdrawals – with one simple condition – activity. A big advantage of the offer is also multicurrency payment card. Accompanying promotions of the offer - Konto Oszczędnościowe saving account with the interest rate of 2.7% and bonus for active banking up to PLN 200 were also taken into account. Konto Przekorzystne account is offering in two versions: for the customers aged up to 26 – the customer receives unconditionally free account maintenance, card and ATMs withdrawals in the country and abroad, and for the customer aged over 26 – the customer receives free account maintenance, service of payment card, two cash withdrawals from all domestic ATMs in the month and all withdrawals abroad fulfilling a simple conditions: monthly income of minimum PLN 500 on individual account and one transaction made by card or the PeoPay mobile application.

Bank Pekao S.A. for the eighth consecutive time among top employers

Bank Pekao S.A. was for the consecutive time awarded with certificate Top Employers and thus joined the group of unique employers in Poland. The award is granted to companies which are outstanding in terms of international HR standards and are focused on supporting the professional development of their employees, strengthening their competences and skills, transparent operation in accordance with the adopted values and principles.

Top Employers certificate is granted to companies which are outstanding in terms of personnel strategy. During survey there are assessed all important areas of HR management in organizations participated in project. Top Employers Institute experts, independent organization, that researches wide range of HR rules and practices among significant global employers and compares with international standards, assess the following areas: talents development strategy, HR planning, onboarding of new employees, training and development, management of results, leadership skills development, career development and succession planning, remunerations and creation of organizational culture.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Bank Pekao S.A. the best investment bank in Poland

Bank Pekao S.A. for the second consecutive time was awarded „The Best Investment Bank in Poland 2018” title by Global Finance international magazine. The Bank participates in the most important transactions of structured and leverage financing on the Polish market and is the leader on the market of bonds issuance for corporates and public sector financing.

In awarding the title, the international group of experts considered transactions realized with the Bank's participation in 2017, including number and volume, scope of advisory service and potential in the area of structured of transactions. Another criteria taking into consideration were the Bank's market shares, distribution channel, price terms as well as the ability to respond to market needs, innovation and market reputation.

Global Finance magazine awards were granted for the nineteenth time. Global Finance is one of the leading international magazines with over 30 years history. Among the readers of the magazine are heads of the companies, financial directors, analysts and managerial staff responsible for strategic investment decisions in 191 countries around the world.

Bank Pekao S.A. – Inspiration in Business 2018

Bank Pekao S.A. won the Inspiration in Business 2018 competition and received an award in the INNOVATION category for Pekao Connect services. The competition, organized by the Newseria Information Agency, was held under the patronage of the National Centre for Research and Development (NCBR) and the National Research Institute (NASK).

The award for the most interesting innovative product confirms the recognition for development of Bank Pekao S.A. corporate banking and the Bank's effectiveness in providing high quality tools for corporates. Pekao Connect is a group of solutions enabling simple and secure integration of companies' accounting-financial systems with the Bank as well as a concept based on providing clients with the tools supporting development of e-commerce, and thanks to implementation of the latest technologies it supports the so-called software robotization which is currently implemented on a massive scale by the leading companies.

Award of KDPW CCP for Bank Pekao S.A.

In February 2018, Bank Pekao S.A. received distinction during the Gala Rok Giełdowy 2017 organized in Centrum Giełdowe w Warszawie (stock exchange center in Warsaw) for the most active participants of Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW) and Clearing House CCP (Central Counterparty). During the ceremony the institutions, which in 2017 achieved the best results and clearly contributed to development of the Polish capital market were distinguished.

Bank Pekao S.A. was awarded a statuette in category Uczestnik Rozliczający 2017 (Clearing Participant 2017) – the highest total activity in organized trading in 2017. The Bank was also appreciated for wide range of products, perfect adjustment to regulatory requirements and active participation in projects developing clearing services. Bank Pekao S.A. as a direct participant of KDPW CCP settles transactions of foreign brokerage houses – remote members of the Warsaw Stock Exchange.

Distinction for Representatives of Bank Pekao S.A. Group provided by industry environment at IDM Conference „Rynek kapitałowy dla wspierania rozwoju innowacyjnej gospodarki”

In March 2018, the representatives of Bank Pekao S.A. Group actively participated in XVIII edition of Konferencja Izby Domów Maklerskich (Conference of Brokerage Houses Chamber). The event was held under the honorary patronage of President of the Republic of Poland Andrzej Duda and a special guest of the conference was Minister of Innovation and Development Jerzy Kwieciński. Dom Maklerski Pekao and Dom Inwestycyjny Xelion acted as Partners of the Conference and PZU Inwestycje acted as Strategic Partner of this event.

The conference organized in Bukowina Tatrzańska with participation of representatives of brokerage houses, banks, listed companies, government bodies, stock exchanges, clearing houses and business and local government organizations was held under the slogan „Rynek kapitałowy dla wspierania rozwoju innowacyjnej gospodarki” (“Capital market for supporting development of innovative economy”). At the conference the Ministry of Finance announced assumptions for the Strategy of capital market development, which is crucial for the future of the Polish capital market.

During the Conference, the Management Board of Brokerage Houses Chamber on behalf of the capital market environment distinguished the representatives of brokerage houses, who in 2017 were most actively involved in work for the capital market, substantively supporting the initiatives and projects of the organization. Among the honored were representatives of Dom Maklerski.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

5.8 Factors which will affect the results of the Group

The activity of Bank Pekao S.A. and the Group's companies is in majority conducted on the Polish territory, hence the Group's performance will be mainly affected by economic situation in the country and international events that have influence on domestic economy.

In 2018, the activity and financial results of the banking sector remains under influence of tax and regulatory environment, including among others tax on certain financial institutions, high requirements in terms of banks' equity (including the newest accounting standards IFRS 9), contributions to the Bank Guarantee Fund (BFG) and costs of adjustment to a number of regulatory solutions (MIFID II, RODO, PSD II). The restrictive tax and regulatory environment may constrain banks' credit expansion.

In the coming months of 2018, an acceleration of growth of corporate loans can be expected, due to recovery in investment outlays of companies (with first signs of stronger activity visible in last months of 2017 and at the beginning for 2018). Growth of household loans should stabilize at relatively low level due to diminishing portfolio of FX mortgages (no new sales), growing size of repayments of existing loans portfolio, favorable liquidity position of households.

Good situation on labour market (increasing employment and wages) and growing risks of alternative forms of saving (due to already high valuation of assets) should be supportive for moderate recovery of household deposits' growth pace. Stronger pace of growth should be also expected in case of corporate deposits (driven most of all by low base in 2017).

Monetary policy should remain supportive for credit expansion, constraining growth potential of deposits at the same time. According to recent comments from members of the MPC, no interest rates hikes should be expected in 2018.

Right now the Polish Parliament is working on two draft bills related to the portfolio of mortgage loans denominated in foreign currencies. First project provides on returns for some receivables resulting from the loans agreements. It assumes, that in case of FX loans banks will have to return to the clients the difference between acceptable spread (the difference between the rate of buying and selling of the currency set by the law) and the one actually charged. Estimates point out, that if the law is passed the cost for the banking sector may amount to couple of billions of the zloty. Second project proposes special fund to help troubled borrowers. The contribution to the funds would cost banks up to PLN 3.2 billion per year. The entry into force of any of these solutions may have a strong negative impact on the financial performance of banks with significant portfolio of foreign currency denominated mortgages. However, taking into account the relatively minor share of these loans in the total assets of the Bank (almost entirely acquired as a result of the merger of the spun-off part of Bank BPH SA in 2007), Bank Pekao S.A. assesses that potentially taken solutions should not materially affect the financial standing of the Group.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

6 Statement of Financial Position and Financial Results

Consolidated income statement containing cumulated items for the period from 1 January to 31 March, 2018 and 2017 respectively is presented in the Condensed Consolidated Interim Financial Statements of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018.

The Report on activities of Bank Pekao S.A. Group for 2018 includes statement of financial position in a short form and income statement in a presentation form as well as the key, selected items from these statements are discussed.

6.1 Structure of the consolidated statement of financial position – short form

The balance sheet of Bank Pekao S.A. determines the amount of total assets in balance sheet and the structure of the assets and liabilities of the Group. As at the end of March 2018, the total assets of Bank Pekao S.A. constitutes 97.7% of the total assets of the whole Group.

The table below presents the Group's statement of financial position – short form.

ASSETS	31.03.2018		31.03.2017		CHANGE
	PLN MILLION	STRUCTURE	PLN MILLION	STRUCTURE	
Cash and due from Central Bank	8,046.5	4.4%	4,056.1	2.4%	98.4%
Loans and advances to banks ^(*)	4,203.5	2.3%	3,353.1	2.0%	25.4%
Customers' financing ^(**)	131,930.1	72.2%	124,503.9	73.6%	6.0%
Reverse repo transactions	-	x	-	x	x
Securities ^(***)	32,006.4	17.5%	30,913.1	18.3%	3.5%
Investments in associates	0.0	0.0%	146.3	0.1%	(100.0%)
Property, plant and equipment and intangible assets	2,887.5	1.6%	2,016.4	1.2%	43.2%
Other assets	3,670.1	2.0%	4,171.9	2.4%	(12.0%)
Total assets	182,744.1	100.0%	169,160.8	100.0%	8.0%

(*) Including net investments in financial leases to banks.

(**) Including debt securities eligible for rediscounting at Central Bank, net investments in financial leases to customers and non-quoted securities.

(***) Including financial assets held for trading, other financial instruments at fair value through profit and loss and excluding non-quoted securities.

EQUITY AND LIABILITIES	31.03.2018		31.03.2017		CHANGE
	PLN MILLION	STRUCTURE	PLN MILLION	STRUCTURE	
Amounts due to Central Bank	6.0	0.0%	6.0	0.0%	0.0%
Amounts due to other banks	5,486.2	3.0%	5,267.7	3.1%	4.1%
Amounts due to customers	140,824.8	77.1%	131,460.2	77.7%	7.1%
Debt securities issued	3,482.8	1.9%	1,314.1	0.8%	> 100%
Subordinated liabilities	1,267.4	0.7%	-	x	x
Repo transactions	1,688.3	0.9%	1,101.0	0.7%	53.3%
Other liabilities	6,978.8	3.8%	6,614.1	3.9%	5.5%
Total equity, including	23,009.8	12.6%	23,397.7	13.8%	(1.7%)
non-controlling interests	-	x	15.0	x	x
Total equity and liabilities	182,744.1	100.0%	169,160.8	100.0%	8.0%

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Customers' Financing

Customer structure of loans and advances

(in PLN million)

	31.03.2018	31.03.2017	CHANGE
Loans and advances at nominal value⁽¹⁾	136,814.9	129,283.0	5.8%
Loans ⁽²⁾	124,947.6	117,118.6	6.7%
Retail	65,501.0	59,464.0	10.2%
Corporate	59,446.6	57,654.6	3.1%
Non - quoted securities	11,867.3	12,164.4	(2.4%)
Other ⁽³⁾	4,725.7	684.6	> 100%
Nominal value adjustment	x	323.3	x
Impairment losses	(9,610.5)	(5,787.0)	66.1%
Customers' financing	131,930.1	124,503.9	6.0%
Reverse repo transactions	-	-	x
Total customers' financing ⁽⁴⁾	136,814.9	129,283.0	5.8%

⁽¹⁾ Excluding reverse repo transactions.

⁽²⁾ Including debt securities eligible for rediscounting at Central Bank and net investments in financial leases to customers.

⁽³⁾ Including interest and receivables in transit.

⁽⁴⁾ Total customers' financing includes loans and advances at nominal value and reverse repo transactions.

As at the end of March 2018, loans and advances at nominal value amounted to PLN 136,814.9 million, an increase of PLN 7,531.9 million, i.e. 5.8% in comparison to the end of March 2017 with significant growth in key strategic areas.

As at the end of March 2018, the volume of retail loans amounted to PLN 65,501.0 million, an increase of PLN 6,037.0 million, i.e. 10.2% in comparison to the end of March 2017.

As at the end of March 2018, corporate loans amounted to PLN 59,446.6 million, an increase of PLN 1,792.0 million, i.e. 3.1% in comparison to the end of March 2017.

As at the end of March 2018, corporate loans and non - quoted securities amounted to PLN 71,313.9 million, an increase of PLN 1,494.9 million, i.e. 2.1% in comparison to the end of March 2017.

Loans and advances to customers by currency⁽¹⁾

	31.03.2018		31.03.2017		CHANGE
	PLN MILLION	STRUCTURE	PLN MILLION	STRUCTURE	
Denominated in PLN	118,568.1	83.8%	107,279.0	82.3%	10.5%
Denominated in foreign currencies ⁽²⁾	22,972.5	16.2%	23,011.9	17.7%	(0.2%)
Total	141,540.6	100.0%	130,290.9	100.0%	8.6%
Impairment allowances	(9,610.5)	x	(5,787.0)		66.1%
Total net	131,930.1	x	124,503.9		6.0%

⁽¹⁾ Including interest and receivables in transit and excluding reverse repo transactions.

⁽²⁾ Including indexed loans.

The currency structure of loans and advances to customers is dominated by amounts expressed in the Polish zloty; as at the end of March 2018, their share was 83.8%. The largest portion of foreign currency loans and advances to customers were represented by those denominated in EUR (70.6%), CHF (15.9%) and USD (12.3%).

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Loans and advances to customers by contractual maturities^(*)

	31.03.2018		31.03.2017		CHANGE
	PLN MILLION	STRUCTURE	PLN MILLION	STRUCTURE	
Current and up to 1 month	15,686.4	11.1%	15,355.6	11.8%	2.2%
1 to 3 months	5,112.5	3.6%	4,068.1	3.1%	25.7%
3 months to 1 year	11,001.8	7.8%	13,226.9	10.2%	(16.8%)
1 to 5 years	43,490.2	30.7%	40,250.5	30.9%	8.0%
Over 5 years	61,524.0	43.5%	56,705.2	43.5%	8.5%
Other	4,725.7	3.3%	684.6	0.5%	> 100%
Total	141,540.6	100.0%	130,290.9	100.0%	8.6%
Impairment allowances	(9,610.5)	x	(5,787.0)	x	66.1%
Total net	131,930.1	x	124,503.9	x	6.0%

(*) Including interest and receivables in transit and excluding reverse repo transactions.

As at the end of March 2018, loans and advances with maturity over 5 years represents 43.5% of total loans and advances (mainly attributed to mortgage loans and receivables for which the maturity date already passed).

External sources of financing

(in PLN million)

	31.03.2018	31.03.2017	CHANGE
Amounts due to Central Bank	6.0	6.0	0.0%
Amounts due to other banks	5,486.2	5,267.7	4.1%
Amounts due to customers	140,824.8	131,460.2	7.1%
Debt securities issued	3,482.8	1,314.1	> 100%
Subordinated liabilities	1,267.4	-	x
Repo transactions	1,688.3	1,101.0	53.3%
Total external sources of financing	152,755.5	139,149.0	9.8%

Amounts due to customers amounted to PLN 140,824.8 million, an increase by 7.1% to significant extent contributed to dynamic increase in loans.

The deposit base is widely diversified and is sourced from retail and corporate customers. In addition, the Group uses also funds borrowed on the interbank market. The Group is not dependent on any single customer nor group of customers.

On October 30, 2017, the Bank issued 10- year subordinated bonds with a total nominal value of PLN 1,250.0 million with the maturity date on October 29, 2027. The funds from the issue were designated – after receiving the approval of the KNF on December 21, 2017 – to increase the Bank's supplementary capital, pursuant to art. 127 para. 2 point 2 of the Banking Law and art. 63 of Regulation No. 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms. The bonds were introduced to trading on the ASO Catalyst market and BondSpot.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Total customer savings

(in PLN million)

	31.03.2018	31.03.2017	CHANGE
Corporate deposits	63,322.2	58,801.1	7.7%
Non-financial entities	45,777.8	41,085.9	11.4%
Non-banking financial entities	6,269.3	8,382.4	(25.2%)
Budget entities	11,275.1	9,332.8	20.8%
Retail deposits	77,020.6	72,164.2	6.7%
Other (*)	482.0	494.9	(2.6%)
Amounts due to customers(**)	140,824.8	131,460.2	7.1%
Debt securities issued, of which	4,750.2	1,314.1	> 100%
Structured Certificates of Deposit (SCD)	423.3	86.2	> 100%
Certificates of Deposit	1,105.1	-	x
Subordinated bonds	1,250.0	-	x
Pekao Bank Hipoteczny S.A. covered bonds	1,165.2	1,222.1	(4.7%)
Pekao Leasing Sp. z o.o. bonds	773.2	-	x
Interest	33.4	5.8	> 100%
Amounts due to customers and debt securities issued, total(**)	145,575.0	132,774.3	9.6%
Repo transactions	1,688.3	1,101.0	53.3%
Investment funds of Pekao TFI S.A. (ex. Pioneer Pekao TFI)	18,750.2	17,033.9	10.1%
Bond and money market funds	13,968.9	12,106.3	15.4%
Balanced funds	2,559.0	2,544.5	0.6%
Equity funds	2,222.3	2,383.1	(6.7%)
including distributed through the Group's network	18,452.6	16,698.8	10.5%

(*) Other item includes interest and funds in transit.

(**) Excluding repo transactions.

As at the end of March 2018, amounts due to the Group's customers and debt securities issued amounted to PLN 145,575.0 million, an increase of PLN 12,800.7 million, i.e. 9.6% in comparison to the end of March 2017.

Retail deposits amounted to PLN 77,020.6 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 4,856.4 million, i.e. 6.7% in comparison to the end of March 2017.

The total volume of retail customers deposits, Structured Certificates of Deposit and other amounted to PLN 77,888.3 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 5,190.4 million, i.e. 7.1% in comparison to the end of March 2017.

Corporate deposits amounted to PLN 63,322.2 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 4,521.1 million, i.e. 7.7% as compared to the end of March 2017.

The total volume of corporate deposits, Certificates of Deposit, subordinated bonds, Pekao Bank Hipoteczny S.A. covered bonds, Pekao Leasing Sp. z o.o. bonds, interest and other amounted to PLN 67,686.7 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 7,610.3 million, i.e. 12.7% as compared to the end of March 2017.

Repo transactions amounted to PLN 1,688.3 million as at the end of March 2018, an increase by PLN 587.3 million, i.e. 53.3% in comparison to the end of March 2017.

The value of net assets of investment funds managed by Pekao TFI S.A. (ex. Pioneer Pekao TFI S.A.) amounted to PLN 18,750.2 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 1,716.3 million, i.e. 10.1% in comparison to the end of March 2017.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Amounts due to customers by currency^(*)

	31.03.2018		31.03.2017		CHANGE
	PLN MILLION	STRUCTURE	PLN MILLION	STRUCTURE	
Denominated in PLN	115,588.8	82.1%	107,139.3	81.5%	7.9%
Denominated in foreign currencies	25,236.0	17.9%	24,320.9	18.5%	3.8%
Total	140,824.8	100.0%	131,460.2	100.0%	7.1%

^(*) Including interest and amounts due in transit and excluding repo transactions.

The bulk of the amounts due to customers are denominated in the Polish currency and its share as at the end of March 2018 amounted to 82.1%. The majority of amounts due to customers denominated in foreign currencies were in EUR (63.1%) and USD (30.4%).

Amounts due to customers by contractual maturities^(*)

	31.03.2018		31.03.2017		CHANGE
	PLN MILLION	STRUCTURE	PLN MILLION	STRUCTURE	
Current accounts and overnight deposits	84,042.8	59.9%	77,861.7	59.5%	7.9%
Term deposits	56,300.0	40.1%	53,103.6	40.5%	6.0%
Total deposits	140,342.8	100.0%	130,965.3	100.0%	7.2%
Interest accrued	165.5	x	180.9		(8.5%)
Funds in transit	316.5	x	314.0		0.8%
Total	140,824.8	x	131,460.2		7.1%

^(*) Excluding repo transactions.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

6.2 The consolidated income statement – presentation form

Net profit of Bank Pekao S.A. Group attributable to equity holders for the first quarter of 2018 amounted to PLN 392.3 million and was higher by PLN 42.6 million, i.e. 12.2% than net profit reported for the first quarter of 2017. For comparability purpose of achieved results income statement data for the first quarter of 2017 was presented in this chapter as pro-forma, i.e. includes full consolidation of results of Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) and Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. acquired on December 11, 2017.

Net profit of Bank Pekao S.A. Group attributable to equity holders for the first quarter of 2018 was higher by PLN 32.1 million, i.e. 8.9% than pro-forma net profit for the first quarter of 2017.

Thanks to the effective commercial activity of the Group in the first quarter of 2018, a significant growth in loan volumes in the area of retail loans (an increase of 10.2% year on year) as well as in the area of corporate loans (an increase of 3.1% year on year) was reported. Such increase in lending was financed by higher volumes of retail deposits growing by 6.7% year on year and corporate deposits growing by 7.7% year on year as well as by higher volumes of Certificates of Deposit.

Total capital ratio (TCR) amounted to 17.1% as at the end of March 2018 and was lower (0.6 p.p.) compared to the end of March 2017.

The solid liquidity structure of Bank Pekao S.A. Group is reflected by net loans to deposits ratio at 90.6% as at the end of March 2018. This, together with high level of capital, enables for further sound and stable development of the Group's activities.

The consolidated income statement – presentation form

	1 QUARTER OF 2018	PRO-FORMA 1 QUARTER OF 2017	1 QUARTER OF 2017	(in PLN million) CHANGE VS. PRO-FORMA
Net interest income	1,205.7	1,116.0	1,115.0	8.0%
Dividend income and income from equity investments	0.1	0.1	10.3	0.0%
Total net interest income, dividend income and other income from equity investments	1,205.8	1,116.1	1,125.3	8.0%
Net fee and commission income	588.1	613.9	573.5	(4.2%)
Trading result	44.3	10.5	10.5	> 100%
Net other operating income and expenses	13.6	35.1	35.1	(61.3%)
Net non-interest income	646.0	659.5	619.1	(2.0%)
Operating income	1,851.8	1,775.6	1,744.4	4.3%
Operating costs	(851.5)	(809.3)	(793.7)	5.2%
Gross operating profit	1,000.3	966.3	950.7	3.5%
Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	(126.9)	(115.2)	(115.2)	10.2%
Net operating profit	873.4	851.1	835.5	2.6%
Net result on other provisions	(0.3)	(5.4)	(5.4)	(94.4%)
Guarantee funds charges	(174.3)	(201.2)	(201.2)	(13.4%)
Tax on certain financial institutions	(138.3)	(125.2)	(125.2)	10.5%
Net result on investment activities	2.9	0.1	0.1	> 100%
Profit before tax	563.4	519.4	503.8	8.5%
Income tax expense	(171.1)	(159.1)	(154.0)	7.5%
Net profit	392.3	360.3	349.8	8.9%
Attributable to equity holders of the Bank	392.3	360.2	349.7	8.9%
Attributable to non-controlling interest	-	0.1	0.1	x

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Operating income

In the first quarter of 2018, the Group's operating income amounted to PLN 1,851.8 million and was higher by 4.3% year on year than pro-forma operating income in the first quarter of 2017.

Total net interest income, dividend income and income from equity investments

(in PLN million)

	1 QUARTER OF 2018	PRO-FORMA 1 QUARTER OF 2017	1 QUARTER OF 2017	CHANGE VS. PRO-FORMA
Interest income	1,478.6	1,375.9	1,374.9	7.5%
Interest expense	(272.9)	(259.9)	(259.9)	5.0%
Net interest income	1,205.7	1,116.0	1,115.0	8.0%
Dividend income	0.1	0.1	0.1	0.0%
Income from equity investments	-	-	10.2	x
Total net interest income, dividend income and income from equity investments	1,205.8	1,116.1	1,125.3	8.0%

Total net interest income, dividend income and income from equity investments in the first quarter of 2018, amounted to PLN 1,205.8 million and was higher by PLN 89.7 million, i.e. 8.0% compared to pro-forma total net interest income, dividend income and income from equity investments achieved in the first quarter of 2017, mainly driven by higher volumes of loans and deposits as well as higher margin.

Net non-interest income

(in PLN million)

	1 QUARTER OF 2018	PRO-FORMA 1 QUARTER OF 2017	1 QUARTER OF 2017	CHANGE VS. PRO-FORMA
Fee and commission income	675.4	691.8	642.0	(2.4%)
Fee and commission expense	(87.3)	(77.9)	(68.5)	12.1%
Net fee and commission income	588.1	613.9	573.5	(4.2%)
Trading result	44.3	10.5	10.5	> 100%
of which gains on disposal of AFS assets	23.9	0.8	0.8	> 100%
Net other operating income and expense	13.6	35.1	35.1	(61.3%)
Net non-interest income	646.0	659.5	619.1	(2.0%)

Net non-interest income in the first quarter of 2018, amounted to PLN 646.0 million and was lower by PLN 13.5 million, i.e. 2.0% compared to pro-forma net non-interest income in the first quarter of 2017, with net fee and commission income (including fees on margins on foreign exchange transactions with clients) lower by 4.2% compared to the first quarter of 2017 mainly due to lower net fee and commission income on cards.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

The Group's net fee and commission income in the first quarter of 2018, amounted to PLN 588.1 million and was lower by PLN 25.8 million, i.e. 4.2% in comparison with pro-forma net fee and commission income for the first quarter of 2017, mainly due to higher commission on cash withdrawals with payment cards, partially compensated by higher commission income on mutual funds.

The table below presents the Group's net fee and commission income divided according to the main areas of the activity.

(in PLN million)

	1 QUARTER OF 2018	PRO-FORMA 1 QUARTER OF 2017	1 QUARTER OF 2017	CHANGE VS. PRO-FORMA
Net fee and commission income	588.1	613.9	573.5	(4.2%)
on loans	100.2	114.7	114.7	(12.6%)
on cards	75.6	88.4	88.4	(14.5%)
on margins on foreign exchange transactions with clients	104.4	106.1	106.1	(1.6%)
on mutual funds	109.9	106.4	66.0	3.3%
other	198.0	198.3	198.3	(0.2%)

Operating costs

The operating costs amounted to PLN 851.5 million in the first quarter of 2018. They were higher by PLN 42.2 million, i.e. 5.2% as compared with pro-forma operating costs in the first quarter of 2017, mainly due to higher personnel costs (including variable components of remuneration) and other administrative expenses (including mainly marketing related expenses).

(in PLN million)

	1 QUARTER OF 2018	PRO-FORMA 1 QUARTER OF 2017	1 QUARTER OF 2017	CHANGE VS. PRO-FORMA
Personnel expenses	(500.3)	(478.7)	(470.0)	4.5%
Other administrative expenses	(263.4)	(245.7)	(239.4)	7.2%
Depreciation and amortization	(87.8)	(84.9)	(84.3)	3.4%
Operating costs	(851.5)	(809.3)	(793.7)	5.2%

In the first quarter of 2018, cost / income ratio amounted to 46.0% in comparison with pro-forma cost / income ratio of 45.6% in the first quarter of 2017.

As of March 31, 2018, the Group employed 17,456 employees (in the Bank and the companies consolidated under full consolidation method) as compared to 17,626 employees as at the end of March 2017.

As of March 31, 2018, the Bank employed 15,366 employees as compared to 15,775 employees as at the end of March 2017.

Guarantee funds charges

Guarantee funds charges in the first quarter of 2018, amounted to PLN 174.3 million, a decrease of PLN 26.9 million, i.e. 13.4% in comparison with the first quarter of 2017, due to lower annual contribution to the resolution fund of banks.

Tax on certain financial institutions

On February 1, 2016, tax on certain financial institutions under the Act on tax on certain financial institutions was introduced. In the first quarter of 2018, it amounted to PLN 138.3 million and was higher by PLN 13.1 million, i.e. 10.5% in comparison with the first quarter of 2017.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

6.3 The structure of the net profit

The structure of the net profit of the Group is presented in the table below:

	1 QUARTER OF 2018	1 QUARTER OF 2017	CHANGE
			(in PLN million)
Net profit of Bank Pekao S.A.	434.7	457.2	(4.9%)
Entities consolidated under full method			
Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) ^(*)	20.9	x	x
Pekao Leasing Sp. z o.o.	8.6	8.8	(2.3%)
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	7.6	11.0	(30.9%)
Pekao Investment Banking S.A.	7.5	1.4	> 100%
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	3.1	2.4	29.2%
Pekao Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (ex. Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.) ^(**)	1.8	0.2	> 100%
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	1.5	1.2	25.0%
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	1.5	1.4	7.1%
Dom Inwestycyjny Xelion sp. z o.o. ^(*)	1.1	x	x
FPB "Media" Sp. z o.o.	0.3	0.3	0.0%
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	0.3	0.4	(25.0%)
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. w likwidacji	0.1	0.1	0.0%
Pekao Property S.A.	0.1	0.1	0.0%
Centrum Kart S.A.	(0.3)	0.0	x
Entities valued under the equity method			
Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) ^(*)	x	9.5	x
Dom Inwestycyjny Xelion sp. z o.o. ^(*)	x	0.6	x
Exclusions and consolidation adjustments^(***)	(96.5)	(144.9)	(33.4%)
Net profit of the Group attributable to equity holders of the Bank	392.3	349.7	12.2%

^(*) On December 11, 2017, the Bank and UniCredit S.p.A. (legal successor of Pioneer Global Asset Management S.p.A.) executed the final sale agreement regarding 14,746 shares in Pioneer Pekao Investment Management S.A. (PPIM) with registered office in Warsaw, constituting 51% stake in share capital and in the overall number of votes in the General Meeting of PPIM. In consequence, the Bank has become a stockholder holding 100% of PPIM shares. PPIM owns a 100% stake in Pioneer Pekao Investment Funds S.A. with registered office in Warsaw.

In addition, on December 11, 2017, the Bank acquired 60,050 shares of Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o., constituting 50% of voting rights at the General Shareholder Meeting and 50% share in share capital. In consequence, the Bank is the only shareholder with 100% voting rights at the General Shareholders Meeting of Xelion and 100% in equity.

Net profit of aforementioned Companies for the first quarter of 2017 was recognized under the equity method and net profit for the first quarter of 2018 under full method.

^(**) On October 17, 2017, after receiving regulatory consent, the Bank acquired 7,266 ordinary, registered stocks of Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. with the nominal value PLN 1,000 per stock representing 35% of voting rights at the General Stockholder Meeting of PTE and 35% share in equity. Following the transaction, the Bank is the only stockholder of PTE with 100% in equity and voting rights at the General Stockholders Meeting of PTE.

^(***) Includes, among others, transactions within the Group (including dividends from subsidiaries for the previous years), gain related to acquisition of shares of Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) and Dom Inwestycyjny Xelion Spółka z o.o. and net profit attributable to non-controlling interest.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

The results of Bank Pekao S.A.

The main items from the Bank's income statement in presentation form are as follows:

(in PLN million)

	1 QUARTER OF 2018	1 QUARTER OF 2017	CHANGE
Net interest income	1,175.2	1,087.8	8.0%
Dividend income	89.4	143.2	(37.6%)
Total net interest income and dividend income	1,264.6	1,231.0	2.7%
Net non-interest income	530.5	548.2	(3.2%)
Operating income	1,795.1	1,779.2	0.9%
Operating costs	(773.2)	(735.3)	5.2%
Gross operating profit	1,021.9	1,043.9	(2.1%)
Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	(117.4)	(109.6)	7.1%
Net operating profit	904.5	934.3	(3.2%)
Net result on other provisions	(0.7)	(5.6)	(87.5%)
Guarantee funds charges	(173.6)	(199.0)	(12.8%)
Tax on certain financial institutions	(138.3)	(125.2)	10.5%
Net result on investment activities	2.9	0.3	> 100%
Profit before tax	594.8	604.8	(1.7%)
Net profit	434.7	457.2	(4.9%)

Net profit of the Bank for the first quarter of 2018 amounted to PLN 434.7 million and was lower by PLN 22.5 million, i.e. 4.9% than net profit achieved in the first quarter of 2017.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

The main Bank's financial information are as follows:

	31.03.2018	31.03.2017	CHANGE
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION – SELECTED ITEMS (in PLN million)			
Loans and advances at nominal value ^(*)	132,198.4	125,665.1	5.2%
Amounts due to customers	141,489.9	131,761.5	7.4%
Structured Certificates of Deposit	423.3	86.2	> 100%
Certificates of Deposit	1,105.1	-	x
Subordinated bonds	1,250.0	-	x
Repo transactions	1,688.3	1,101.0	53.3%
Total assets	178,519.8	166,127.4	7.5%
Investment funds distributed through the Bank's network	17,599.9	15,807.5	11.3%
Total capital ratio in %	18.3%	18.3%	0.0 p.p.

(*) Including loans and non-quoted securities.

As at the end of March 2018, loans and advances at nominal value amounted to PLN 132,198.4 million, an increase of PLN 6,533.3 million, i.e. 5.2% in comparison to the end of March 2017. As at the end of March 2018, the volume of retail loans amounted to PLN 64,614.6 million and the volume of corporate loans amounted to PLN 55,716.5 million.

As at the end of March 2018, the amounts due to customers, Structured Certificates of Deposit, Certificates of Deposit and subordinated bonds amounted to PLN 144,268.3 million, an increase of PLN 12,420.6 million, i.e. 9.4% in comparison to the end of March 2017.

On October 30, 2017, the Bank issued 10- year subordinated bonds with a total nominal value of PLN 1,250.0 million with the maturity date on October 29, 2027. The funds from the issue were designated – after receiving the approval of the KNF on December 21, 2017 – to increase the Bank's supplementary capital, pursuant to art. 127 para. 2 point 2 of the Banking Law and art. 63 of Regulation No. 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms. The bonds were introduced to trading on the ASO Catalyst market and BondSpot.

The value of net assets of investment funds managed by Pekao TFI S.A. (ex. Pioneer Pekao TFI S.A.) distributed through the Bank's network amounted to PLN 17,599.9 million as at the end of March 2018, an increase of PLN 1,792.4 million, i.e. 11.3% in comparison to the end of March 2017.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Results of the Bank's major related entities

Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) – Pekao IM

In the first quarter of 2018, consolidated net profit of Pekao IM amounted to **PLN 20.9 million** compared with PLN 19.4 million in the first quarter of 2017 influenced by favourable situation on investment funds markets and change in the customers' preferences within the scope of acceptable risk level.

Pekao Leasing Sp. z o.o. – Pekao Leasing

In the first quarter of 2018, Pekao Leasing reported a net profit of **PLN 8.6 million** compared with PLN 8.8 million in the first quarter of 2017. In the first quarter of 2018, Pekao Leasing signed over 1.8 thousand new agreements, i.e. 8.3% increase year on year, while the value of leased assets was higher by 17.5% year on year and amounted to PLN 572.3 million.

Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. – CDM

In the first quarter of 2018, net profit of CDM amounted to **PLN 7.6 million** compared with PLN 11.0 million profit earned in the first quarter of 2017, influenced by less favourable situation on capital markets, lower turnover on the WSE despite higher revenues on mutual funds.

Pekao Investment Banking S.A. – PIB

In the first quarter of 2018, PIB reported net profit of **PLN 7.5 million** compared with PLN 1.4 million in the first quarter of 2017. The good result of the first quarter 2018 is an effect of the realization of large transactions in this period.

Pekao Faktoring Sp. z o.o. – Pekao Faktoring

In the first quarter of 2018, Pekao Faktoring reported a net profit of **PLN 3.1 million** compared with PLN 2.4 million in the first quarter of 2017 influenced by an increasing factoring commitment (increase by 13.4% year on year) and favourable situation on factoring market.

Pekao Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A – Pekao PTE

In the first quarter of 2018, Pekao PTE reported a net profit of **PLN 1.8 million** compared with PLN 0.2 million in the first quarter of 2017 influenced by settlement of PTE share in Guarantee Fund and implementation of agreement on planned sale of the Company.

Pekao Financial Services Sp. z o.o. – PFS

In the first quarter of 2018, PFS reported a net profit in the amount of **PLN 1.5 million**, at a similar level compared to the first quarter of 2017.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

6.4 Provisions, deferred tax assets and liabilities

(in PLN million)

	GROUP		BANK PEKAO S.A.	
	31.03.2018	31.03.2017	31.03.2018	31.03.2017
Total provisions	632.0	558.6	627.6	557.7
of which:				
provisions for off-balance sheet commitments	266.6	210.7	277.6	215.0
provisions for liabilities to employees	343.1	321.4	334.1	317.8
other provisions	22.3	26.5	15.9	24.9
Deferred tax liabilities	33.5	4.0	-	-
Deferred tax assets	1,049.5	909.8	800.5	686.5

6.5 Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments

(in PLN million)

	GROUP		BANK PEKAO S.A.	
	1 QUARTER OF 2018	1 QUARTER OF 2017	1 QUARTER OF 2018	1 QUARTER OF 2017
financial assets measured at amortized cost	(140.9)	(124.5)	(128.9)	(120.0)
financial assets measured at fair value through other comprehensive income	7.9	-	7.8	-
financial liabilities measured at amortized cost	6.1	9.3	3.7	10.4
Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	(126.9)	(115.2)	(117.4)	(109.6)

The Group's net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments amounted to PLN 126.9 million in the first quarter of 2018, an increase of PLN 11.7 million, i.e. 10.2% as compared with the first quarter of 2017.

The Bank's net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments amounted to PLN 117.4 million in the first quarter of 2018, an increase of PLN 7.8 million i.e. 7.1% as compared with the first quarter of 2017.

6.6 Off-balance sheet items

(in PLN million)

	31.03.2018	31.03.2017	CHANGE
Contingent liabilities granted and received	60,817.4	56,335.3	8.0%
Liabilities granted:	45,965.6	42,407.7	8.4%
financial	34,156.0	31,374.0	8.9%
guarantees	11,809.6	11,033.7	7.0%
Liabilities received:	14,851.8	13,927.6	6.6%
financial	214.0	206.8	3.5%
guarantees	14,637.8	13,720.8	6.7%
Derivative financial instruments	197,038.4	192,079.2	2.6%
interest rate transactions	103,938.6	90,459.4	14.9%
transactions in foreign currency and in gold	91,601.4	100,683.9	(9.0%)
transactions based on commodities and equity securities	1,498.4	935.9	60.1%
Total off-balance sheet items	257,855.8	248,414.5	3.8%

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

6.7 Capital adequacy

Capital ratios are the basic measure applied for the measurement of capital adequacy according to Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No 575/2013 of June 26, 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012 (CRR Regulation), which entered into force since January 1, 2014 together with further amendments.

Capital ratios, capital requirements and own funds have been calculated in accordance with the above mentioned CRR Regulation using national options defined in article 171a of The Banking Act, Act of 5 August 2015 on macro-prudential supervision over financial system and crisis management in financial system (Act on macro-prudential supervision), as well as regulations of minister in charge of the finance.

According to law, the Group is required to maintain minimal values of capital ratios resulting from Pillar I level (CRR Regulation), capital requirement of Pillar II resulting from The Banking Act and combined buffer requirement resulting from Act on macro-prudential supervision.

Minimal value of capital ratios on Pillar I level are:

- Total capital ratio (TCR) in amount of 8%,
- Tier I capital ratio (T1) in amount of 6%,
- Common Equity Tier I capital ratio (CET 1) in amount of 4.5%.

For the Group, capital requirement of Pillar II, resulting from individual requirement imposed on Pekao Bank Hipoteczny S.A., by the KNF, amounts to:

- 0.01% for total capital ratio,
- 0.0075% for capital Tier I.

Combined buffer requirement consists of:

- Capital conservation buffer in amount of 1.875%,
- Countercyclical capital buffer,
- Other systemically important institution buffer in amount of 0.5%,
- Systemic risk buffer in amount of 3%.

In total, the Group is required to maintain:

- Total capital ratio (TCR) in amount of 13.39%,
- Capital ratio Tier I (T1) in amount of 11.38%,
- Common Equity Tier (CET 1) in amount of 9.88%.

As of March 31, 2018, for the Group, total capital ratio amounted to 17.1% and Tier I ratio amounted to 16.0%. The capital ratios were significantly above the minimum required by the law.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

The table below presents the basic information concerning the Group capital adequacy as of March 31, 2018, December 31, 2017 and March 31, 2017 according to regulation which were in force at those dates.

(in PLN thousand)

CAPITAL REQUIREMENT	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Credit risk	8,919,606	8,833,498	8,335,033
Exceeding the exposure concentration limit and large exposures limit	-	-	-
Market risk	63,831	48,154	47,748
Counterparty credit risk including CVA	124,419	139,865	175,381
Operational risk	564,145	560,851	500,605
Total capital requirement	9,672,001	9,582,368	9,058,767
OWN FUNDS			
Common Equity Tier I Capital	19,391,206	19,252,010	20,097,548
Tier II Capital	1,250,000	1,250,000	-
Own funds for total capital ratio	20,641,206	20,502,010	20,097,548
Common Equity Tier I Capital ratio (%)	16.0%	16.1%	17.7%
Total capital ratio TCR (%)	17.1%	17.1%	17.7%

Total Capital Ratio of the Group as at the end of March 2018 was lower by 0.6 p.p. compared to the end of March 2017 mainly due to higher capital requirement, partially compensated by higher own funds.

Increase in own funds for total capital ratio calculation resulted from including in Tier II capital the amount of PLN 1.25 billion from the issue of subordinated bonds and revaluation of assets measured at fair value through capital partially compensated by increase of intangible assets related to purchase of Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.).

Total capital requirement increased by 6.8%, mainly due to higher credit risk capital requirement resulting from, among others, increase in loan volumes and the KNF recommendation on application of credit conversion factor (CCF) 0%.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

6.8 Reconciliation of income statement – presentation form and long form

Consolidated income statement for the first quarter of 2018

(in PLN thousand)

INCOME STATEMENT – PRESENTATION FORM'S ITEMS	LONG FORM'S ITEMS RECLASSIFIED TO PRESENTATION FORM	1 QUARTER OF 2018	COMMENTS
Net interest income		<u>1,205,690</u>	
Dividend income		<u>157</u>	
	Dividend income	157	
Total net interest income and dividend income		1,205,847	
Net fee and commission income	Net fee and commission income	<u>588,054</u>	
Trading result		<u>44,294</u>	
	Net result on other financial instruments at fair value through profit and loss	19,125	
	Result on fair value hedge accounting	1,337	
	Gains (losses) on derecognition of debt securities not measured at fair value through profit or loss	23,853	
	Gains (losses) on derecognition of financial assets and liabilities not measured at fair value through profit or loss	(21)	
Net other operating income and expenses		<u>13,625</u>	
	Net other operating income and expenses	13,625	
	Gains (losses) on derecognition of loans and other financial receivables not measured at fair value through profit or loss	-	
Net non-interest income		645,973	
Operating income		1,851,820	
Operating costs		<u>(851,480)</u>	
	Personnel expenses	(500,346)	
	Other administrative expenses	(575,968)	
	less – Guarantee funds charges	174,313	
	less – Tax on certain financial institutions	138,301	
	Depreciation and amortization	(87,780)	
Gross operating profit		1,000,340	
Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	Net impairment losses on loans and off-balance sheet commitments	<u>(126,961)</u>	
Net operating profit		873,379	
Net result on other provisions	Net result on other provisions	(299)	
Guarantee funds charges	Guarantee funds charges	(174,313)	
Tax on certain financial institutions	Tax on certain financial institutions	(138,301)	
Net result on investment activities		<u>2,923</u>	
	Gains (losses) on disposal of property, plant and equipment and intangible assets.	2,923	
	Impairment losses on subsidiaries and associates	-	
	Gains (losses) on disposal of subsidiaries and associates	-	
Profit before income tax		563,389	
Income tax expense	Income tax expense	<u>(171,064)</u>	
Net profit for the period	Net profit for the period	392,325	
Attributable to equity holders of the Bank	Attributable to equity holders of the Bank	392,325	
Attributable to non-controlling interest	Attributable to non-controlling interest	-	

1/ In the long form the item "Refunding of administrative expenses" included in the item "Net other operating income/expenses", in a presentation form included in "Operating cost".

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Consolidated income statement for the first quarter of 2017

(in PLN thousand)

INCOME STATEMENT – PRESENTATION FORM'S ITEMS	LONG FORM'S ITEMS RECLASSIFIED TO PRESENTATION FORM	1 QUARTER OF 2017	COMMENTS
Net interest income		<u>1,115,027</u>	
Dividend income and income from equity investments		<u>10,259</u>	
	Dividend income	149	
	Gains (losses) on subsidiaries and associates	10,110	
Total net interest income, dividend income and other income from equity investments		1,125,286	
Net fee and commission income	Net fee and commission income	<u>573,482</u>	
Trading result		<u>10,486</u>	
	Net result on other financial instruments at fair value through profit and loss	8,015	
	Result on fair value hedge accounting	1,713	
	Gains (losses) on disposal of available for sale financial assets and held to maturity investments	809	
	(Gains) losses on disposal of financial liabilities	(51)	
Net other operating income and expenses		<u>35,125</u>	
	Net other operating income and expenses	35,739	
	less - Refunding of administrative expenses	(680)	/1
	Gains (losses) on disposal of loans and other financial receivables	66	
Net non-interest income		619,093	
Operating income		1,744,379	
Operating costs		<u>(793,716)</u>	
	Personnel expenses	(469,969)	
	Other administrative expenses	(566,391)	
	less -Guarantee funds charges	201,152	
	less – tax on certain financial institution	125,154	
	Refunding of administrative expenses	680	/1
	Depreciation and amortization	(84,342)	
Gross operating profit		950,663	
Net impairment losses on loans and off-balance sheet commitments		<u>(115,126)</u>	
	Net impairment losses on loans	(124,470)	
	Net impairment provision for off-balance sheet commitments	9,344	
Net operating profit		835,537	
Net result on other provisions	Net result on other provisions	<u>(5,535)</u>	
Guarantee funds charges	Guarantee funds charges	(201,152)	
Tax on certain financial institution	Tax on certain financial institution	(125,154)	
Net result on investment activities		<u>125</u>	
	Gains (losses) on disposal of property, plant and equipment and intangible assets.	125	
	Impairment losses on subsidiaries and associates	-	
	Gains (losses) on disposal of subsidiaries and associates	-	
Profit before income tax		503,821	
Income tax expense	Income tax expense	<u>(154,029)</u>	
Net profit for the period	Net profit for the period	349,792	
Attributable to equity holders of the Bank	Attributable to equity holders of the Bank	349,709	
Attributable to non-controlling interest	Attributable to non-controlling interest	83	

1/ In the long form the item "Refunding of administrative expenses" included in the item "Net other operating income/expenses", in a presentation form included in "Operating cost".

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

7 Quarterly Income Statement

7.1 Consolidated income statement – long form

Consolidated income statement for 2018 and 2017

(in PLN thousand)

	Q1 2018	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017
Interest income	1,478,564	1,459,134	1,414,047	1,392,566	1,374,967
Interest expense	(272,874)	(268,968)	(261,926)	(256,384)	(259,940)
Net interest income	1,205,690	1,190,166	1,152,121	1,136,182	1,115,027
Fee and commission income	675,428	703,574	658,913	659,104	641,974
Fee and commission expense	(87,374)	(86,381)	(78,829)	(76,818)	(68,492)
Net fee and commission income	588,054	617,193	580,084	582,286	573,482
Dividend income	157	131	223	19,269	149
Result on financial assets and liabilities measured at fair value through profit or loss	19,125	22,873	11,246	858	8,015
Result on fair value hedge accounting	1,337	650	919	1,334	1,713
Result on derecognition of financial assets and liabilities not measured at fair value through profit or loss	23,832	X	X	X	X
Gains (losses) on disposal of financial assets and liabilities	X	159,337	21,882	5,118	824
Operating income	1,838,195	1,990,350	1,766,475	1,745,047	1,699,210
Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	(126,961)	(152,797)	(138,579)	(114,848)	(115,126)
Net result on financial activity	1,711,234	1,837,553	1,627,896	1,630,199	1,584,084
Administrative expenses	(1,076,314)	(922,856)	(884,976)	(865,632)	(1,036,360)
personnel expenses	(500,346)	(504,800)	(493,184)	(482,349)	(469,969)
other administrative expenses ⁽¹⁾	(575,968)	(418,056)	(391,792)	(383,283)	(566,391)
Depreciation and amortization	(87,780)	(93,701)	(84,070)	(85,225)	(84,342)
Net result on other provisions	(299)	(14,053)	(7,968)	(8,467)	(5,535)
Net other operating income and expenses	13,625	24,926	39,630	12,153	35,739
Operating costs	(1,150,768)	(1,005,684)	(937,384)	(947,171)	(1,090,498)
Gains (losses) on subsidiaries and associates	-	421,755	11,105	10,444	10,110
Gains (losses) on disposal of property, plant and equipment, and intangible assets	2,923	181	375	(59)	125
Profit before income tax	563,389	1,253,805	701,992	693,413	503,821
Income tax expense	(171,064)	(199,674)	(165,406)	(158,214)	(154,029)
Net profit for the period	392,325	1,054,131	536,586	535,199	349,792
Attributable to equity holders of the Bank	392,325	1,054,131	536,220	535,069	349,709
Attributable to non-controlling interest	-	-	366	130	83

⁽¹⁾ Other administrative expenses includes tax on certain financial institutions and guarantee funds charges.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

7.2 Consolidated statement of comprehensive income

Consolidated statement of comprehensive income for 2018 and 2017

(in PLN thousand)

	Q1 2018	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017
Net profit for the period	392,325	1,054,131	536,586	535,199	349,792
attributable to equity holders of the Bank	392,325	1,054,131	536,220	535,069	349,709
attributable to non-controlling interest	-	-	366	130	83
Other comprehensive income					
<i>Items that are or may be reclassified subsequently to profit or loss:</i>					
Change in fair value of financial assets measured at fair value through other comprehensive income	109,292	X	X	X	X
Change in fair value of available-for-sale financial assets	X	(39,359)	2,986	94,566	172,399
Change in fair value of cash flow hedges	(17,323)	(26,332)	25,287	(27,607)	(4,491)
Tax on items that are or may be reclassified subsequently to profit or loss	(17,474)	12,482	(5,373)	(12,721)	(31,903)
<i>Items that will never be reclassified to profit or loss:</i>					
Investment in equity instruments designated at fair value through other comprehensive income	(5,431)	X	X	X	X
Remeasurement of the defined benefit liabilities	-	8,557	-	-	-
Share in remeasurements of the defined benefit liabilities of associates	-	-	-	-	-
Tax on items that will never be reclassified to profit or loss	1,032	(1,625)	-	-	-
Other comprehensive income (net of tax)	70,096	(46,277)	22,900	54,238	136,005
Total comprehensive income	462,421	1,007,854	559,486	589,437	485,797
attributable to equity holders of the Bank	462,421	1,007,854	559,120	589,307	485,714
attributable to non-controlling interest	-	-	366	130	83

Note: Net profit for the first quarter of 2018 and the first quarter of 2017 includes one-off recognitions of costs of annual contribution to the resolution fund of banks related to the Bank Guarantee Fund.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

7.3 Consolidated income statement – presentation form

Consolidated income statement for 2018 and 2017

	(in PLN thousand)				
	Q1 2018	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017
Net interest income	1,205,690	1,190,166	1,152,121	1,136,182	1,115,027
Dividend income and income from equity investments	157	7,909	11,328	29,713	10,259
Total net interest income, dividend income and other income from equity investments	1,205,847	1,198,075	1,163,449	1,165,895	1,125,286
Net fee and commission income	588,054	617,193	580,084	582,286	573,482
Trading result	44,294	39,085	31,934	7,283	10,486
Net other operating income and expenses	13,625	168,043	41,106	11,609	35,125
Net non-interest income	645,973	824,321	653,124	601,178	619,093
Operating income	1,851,820	2,022,396	1,816,573	1,767,073	1,744,379
Operating costs	(851,480)	(854,489)	(814,899)	(800,246)	(793,716)
Gross operating profit	1,000,340	1,167,907	1,001,674	966,827	950,663
Net impairment losses on financial assets and off-balance sheet commitments	(126,961)	(152,797)	(138,480)	(114,848)	(115,126)
Net operating profit	873,379	1,015,110	863,194	851,979	835,537
Net result on other provisions	(299)	(14,053)	(7,968)	(8,467)	(5,535)
Guarantee funds charges	(174,313)	(22,609)	(22,715)	(22,509)	(201,152)
Tax on certain financial institutions	(138,301)	(138,801)	(130,795)	(127,531)	(125,154)
Net result on investment activities	2,923	414,158	276	(59)	125
Profit before income tax	563,389	1,253,805	701,992	693,413	503,821
Income tax expense	(171,064)	(199,674)	(165,406)	(158,214)	(154,029)
Net profit	392,325	1,054,131	536,586	535,199	349,792
Attributable to equity holders of the Bank	392,325	1,054,131	536,220	535,069	349,709
Attributable to non-controlling interest	-	-	366	130	83

Note: Net profit for the first quarter of 2018 and the first quarter of 2017 includes one-off recognitions of costs of annual contribution to the resolution fund of banks related to the Bank Guarantee Fund.

The fourth quarter of 2017 net profit includes gain on measurement to fair value of previously held shares, related to the acquisition of remaining shares in Pekao Investment Management S.A. (ex. Pioneer Pekao Investment Management S.A.) and Dom Inwestycyjny Xelion Spółka z o.o. in the amount of PLN 414 million.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

8 Other Information

8.1 Management Board position regarding the possibility of achieving previously published forecasts

The Bank has not published the forecast of the financial results for 2018.

8.2 The issuer's shares held by the Management and Supervisory Board Members

According to information available to the Bank, as at the date of submitting of Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018 and as at the date of submitting of Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the year 2017, the Members of the Bank's management and supervisory bodies did not held shares of Bank Pekao S.A.

8.3 Related party transactions

In the first quarter of 2018, the Bank and its subsidiaries have not concluded any significant transactions (single or aggregate) with related entities other than those executed on arm's length.

In the first quarter of 2018, the Bank and its subsidiaries did not provide any sureties in respect of loans or advances or did not provide any guarantees to an entity or a subsidiary of such entity, which the total value would be significant.

Detailed information on related party transactions is included in Note 43 to the Condensed Consolidated Interim Financial Statements of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018.

8.4 Accounting principles adopted in the preparation of the report

Accounting principles adopted in the preparation of the report are described in Note 5 to the Condensed Consolidated Interim Financial Statements of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018.

8.5 Seasonality or cyclical nature of the Bank's activity

The demand for the financial services offered by the Bank is stable with no material impact of seasonal changes. Due to the nature of the Bank's activity, it is not subject to seasonal or cyclical changes.

8.6 Issuance, redemption and repayment of debt securities

Structured Certificates of Deposit

Structured Certificates of Deposit are investment products for the Bank's clients that form an alternative to traditional banks' deposits. The total value of the Bank's liabilities relating to these products amounted to PLN 423.3 million (principal value) as at the end of March 2018. There is 7 issuances of Structured Certificates of Deposit open in PLN with the maximum maturity date on February 21, 2020. The liabilities with the maturity date in 2018, 2019 and 2020 accounts for 39.0%, 40.3% and 20.7% of its total value respectively.

Certificates of Deposit

Certificates of Deposit are investment products denominated in PLN that guarantee 100% protection of invested funds also in case of termination before redemption date. The total value of the Bank's liabilities under these products amounted to PLN 1,105.1 million (principal value) as at the end of March 2018. There are 6 issuances of Certificates of Deposit. The liabilities with the maturity date up to 6 months and up to 1 year account for 87.2% and 12.8% of its total value respectively.

Report on the activities of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018

Subordinated bonds

On October 30, 2017, the Bank issued 10- year subordinated bonds with a total nominal value of PLN 1,250.0 million with the maturity date on October 29, 2027. The funds from the issue were designated – after receiving the approval of the KNF on December 21, 2017 – to increase the Bank's supplementary capital, pursuant to art. 127 para. 2 point 2 of the Banking Law and art. 63 of Regulation No. 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms. The bonds were introduced to trading on the ASO Catalyst market and BondSpot.

Pekao Bank Hipoteczny S.A. covered bonds

The total value of the company's liabilities due to covered bonds amounted to PLN 1,165.2 million (principal value) as at the end of March, 2018. The liabilities under covered bonds with maturity date up to 1 year account for 8.6%, with maturity date from 1 up to 3 years account for 45.8%, with maturity date from 3 up to 5 years account for 37.1% and with maturity date from 5 up to 10 years account for 8.5% of the total nominal value.

Pekao Leasing Sp. z o.o. bonds

The total value of the company's liabilities under bonds amounted to PLN 895.3 million (principal value) as of March 31, 2018. The liabilities with the maturity date up to 3 months, up to 6 months, up to 1 year, and up to 3 years accounts for 11.1%, 59.3%, 7.3% and 22.3% of its total value respectively.

8.7 Information on dividend

The Management Board of Bank Pekao S.A. informed in the current report No. 4/2018 from March 29, 2018 that on March 29, 2018, it adopted a resolution regarding the motion to submit to the General Meeting the proposed distribution of net profit of the Bank for the year 2017 assuming a dividend payout in the amount of PLN 2,073,513,268.60 constituting 99.3% of the stand-alone net profit. The proposed dividend per one share amounts to PLN 7.90.

The motion of the Management Board received a positive opinion from the Supervisory Board of the Bank.

The date of dividend day, proposed by the Management Board, is July 6, 2018 and the dividend payout day is July 20, 2018.

8.8 Pending litigations

Information on significant legal proceedings pending before courts, arbitration bodies or public administration authorities in respect of liabilities and receivables of the Bank and its subsidiaries is included in Note 41 to the Condensed Consolidated Interim Financial Statements of Bank Pekao S.A. Group for the first quarter of 2018.

8.9 Subsequent events

No significant events occurred after the balance sheet date which were not reflected in the financial statements.

**Śródroczne Skrócone
Skonsolidowane Sprawozdanie
Finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Pekao S.A. za
I kwartał 2018**

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	3	21. Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym	93
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4	22. Zysk netto przypadający na jedną akcję	94
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5	23. Dywidendy zaproponowane do wypłaty	94
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6	24. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	95
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	9	25. Należności od banków	96
Rachunek zysków i strat Banku Pekao S.A.	11	26. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	97
Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku Pekao S.A.	12	27. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	99
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku Pekao S.A.	13	28. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	100
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku Pekao S.A.	14	29. Należności z tytułu leasingu finansowego	102
Rachunek przepływów pieniężnych Banku Pekao S.A.	17	30. Rachunkowość zabezpieczeń	103
Noty objaśniające	19	31. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	104
1. Informacje ogólne	19	32. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	107
2. Skład Grupy	19	33. Wartości niematerialne	107
3. Połączenia jednostek gospodarczych	20	34. Rzeczowe aktywa trwałe	108
4. Oświadczenie o zgodności	20	35. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	108
5. Istotne zasady rachunkowości	21	36. Zobowiązania wobec innych banków	109
6. Zastosowanie szacunków i założeń	59	37. Zobowiązania wobec klientów	110
7. Zarządzanie ryzykiem	59	38. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	111
8. Informacje dotyczące segmentów działalności	85	39. Zobowiązania podporządkowane	111
9. Przychody i koszty z tytułu odsetek	88	40. Rezerwy	112
10. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	88	41. Zobowiązania warunkowe	113
11. Przychody z tytułu dywidend	89	42. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	115
12. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	89	43. Transakcje z jednostkami powiązanymi	116
13. Zyski/straty wynikające z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych	89	44. Zdarzenia po dacie bilansu	124
14. Zysk (strata) na sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych	90	Słowniczek	I
15. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	90		
16. Ogólne koszty administracyjne	91		
17. Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	91		
18. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	92		
19. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	92		
20. Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	93		

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w tys. zł)

	NOTA	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Przychody z tytułu odsetek	9	1 478 564	1 374 967
Koszty z tytułu odsetek	9	-272 874	-259 940
Wynik z tytułu odsetek		1 205 690	1 115 027
Przychody z tytułu prowizji i opłat	10	675 428	641 974
Koszty z tytułu prowizji i opłat	10	-87 374	-68 492
Wynik z tytułu prowizji i opłat		588 054	573 482
Przychody z tytułu dywidend	11	157	149
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	12	19 125	8 015
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	30	1 337	1 713
Zysk (strata) wynikający z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy	13	23 832	X
Zysk (strata) na sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych	14	X	824
Dochody z działalności operacyjnej		1 838 195	1 699 210
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	15	-126 961	-115 126
Wynik z działalności finansowej		1 711 234	1 584 084
Ogólne koszty administracyjne	16	-1 076 314	-1 036 360
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze		-500 346	-469 969
pozostałe koszty administracyjne		-575 968	-566 391
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	17	-87 780	-84 342
Wynik z tytułu pozostałych rezerw		-299	-5 535
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	18	13 625	35 739
Koszty z działalności operacyjnej		-1 150 768	-1 090 498
Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	19	-	10 110
Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	20	2 923	125
Zysk brutto		563 389	503 821
Podatek dochodowy	21	-171 064	-154 029
Zysk netto		392 325	349 792
1. Przypadający na akcjonariuszy Banku		392 325	349 709
2. Przypadający na udziały niedające kontroli		-	83
Zysk na akcję (w złotych na akcję)			
podstawowy za okres	22	1,49	1,33
rozwodniony za okres	22	1,49	1,33

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. zł)

	NOTA	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Zysk netto		392 325	349 792
1. Przypadający na akcjonariuszy Banku		392 325	349 709
2. Przypadający na udziały niedające kontroli		-	83
Inne składniki całkowitych dochodów			
Pozycje, które są lub mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat:			
Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez kapitał		109 292	X
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		X	172 399
Skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	30	-17 323	-4 491
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które są lub mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	21	-17 474	-31 903
Pozycje, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Skutki wyceny instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez kapitał		-5 431	X
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych		-	-
Udział w skutkach przeszacowania zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych jednostek stowarzyszonych		-	-
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	21	1 032	-
Inne składniki całkowitych dochodów (netto)		70 096	136 005
Całkowite dochody razem		462 421	485 797
1. Przypadające na akcjonariuszy Banku		462 421	485 714
2. Przypadające na udziały niedające kontroli		-	83

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. zł)

	NOTA	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA			
Kasa, należności od Banku Centralnego	24	8 046 478	5 236 318
Należności od banków	25	4 203 412	2 627 327
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	26	1 339 102	1 730 416
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	27	1 133 908	1 349 047
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	28	115 500 625	127 949 307
1. Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		113 764 275	X
2. Obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		357 253	X
3. Wyceniane w wartości godziwej przez kapitał		1 379 097	X
Należności z tytułu leasingu finansowego	29	4 524 789	4 351 352
Instrumenty zabezpieczające	30	205 760	259 396
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	31	42 572 140	36 905 822
1. Obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		53 846	X
2. Wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	-
3. Wyceniane w wartości godziwej przez kapitał (instrumenty dłużne)		30 871 527	X
4. Wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez kapitał (instrumenty kapitałowe)		258 159	X
5. Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		11 388 608	X
6. Dostępne do sprzedaży		X	33 424 031
7. Utrzymywane do terminu wymagalności		X	3 481 791
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	32	49 625	65 565
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		-	-
Wartości niematerialne	33	1 494 526	1 525 645
Rzeczowe aktywa trwałe	34	1 392 957	1 425 469
Nieruchomości inwestycyjne		20 944	22 167
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		1 050 251	960 754
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		712	9 959
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 049 539	950 795
Inne aktywa		1 209 605	1 056 985
AKTYWA RAZEM		182 744 122	185 465 570
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	24	6 003	6 079
Zobowiązania wobec innych banków	36	5 486 217	4 981 291
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	26	531 937	469 448
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	27	1 633 838	2 030 103
Zobowiązania wobec klientów	37	142 513 058	146 186 268
Instrumenty zabezpieczające	30	855 811	862 331
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	38	3 482 778	2 771 399
Zobowiązania z tytułu obligacji podporządkowanych	39	1 267 450	1 257 188
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		214 150	237 885
1. Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		180 664	200 201
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		33 486	37 684
Rezerwy	40	632 005	602 622
Pozostałe zobowiązania		3 111 085	2 793 142
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		159 734 332	162 197 756
Kapitały			
Kapitał zakładowy		262 470	262 470
Pozostałe kapitały		20 870 374	20 561 177
Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego		1 876 946	2 444 167
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku		23 009 790	23 267 814
Udziały niedające kontroli		-	-
KAPITAŁY RAZEM		23 009 790	23 267 814
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		182 744 122	185 465 570

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

Za okres od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU										
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY						WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	POZOSTAŁE				
Kapitał własny na 1.01.2018	262 470	20 561 177	9 137 221	1 982 459	9 099 775	-56 528	398 250	2 444 167	23 267 814	-	23 267 814
Początkowe zastosowanie MSSF 9	-	236 085	-	-	-	236 085	-	-956 518	-720 433	-	-720 433
Kapitał własny na 1.01.2018 - przekształcony	262 470	20 797 262	9 137 221	1 982 459	9 099 775	179 557	398 250	1 487 649	22 547 381	-	22 547 381
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody	-	70 936	-	-	840	70 096	-	392 325	463 261	-	463 261
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena dłużnych instrumentów finansowych oraz kredytów wycenianych w wartości godziwej przez kapitał (netto)	-	88 527	-	-	-	88 527	-	-	88 527	-	88 527
Wycena lub sprzedaż instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez kapitał	-	-3 559	-	-	840	-4 399	-	-	-3 559	-	-3 559
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	-14 032	-	-	-	-14 032	-	-	-14 032	-	-14 032
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	392 325	392 325	-	392 325
Podział wyniku za rok ubiegły	-	3 028	-	-	968	-	2 060	-3 028	-	-	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych	-	3 028	-	-	968	-	2 060	-3 028	-	-	-
Pozostałe	-	-852	-	-	841	-1 693	-	-	-852	-	-852
Pozostałe	-	-852	-	-	841	-1 693	-	-	-852	-	-852
Kapitał na 31.03.2018	262 470	20 870 374	9 137 221	1 982 459	9 102 424	247 960	400 310	1 876 946	23 009 790	-	23 009 790

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU										
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY						WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	POZOSTAŁE				
Kapitał własny na 1.01.2017	262 470	20 375 527	9 137 221	1 982 324	9 092 735	-223 394	386 641	2 259 022	22 897 019	14 924	22 911 943
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody	-	166 866	-	-	-	166 866	-	2 475 129	2 641 995	579	2 642 574
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	6 932	-	-	-	6 932	-	-	6 932	-	6 932
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	186 780	-	-	-	186 780	-	-	186 780	-	186 780
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	-26 846	-	-	-	-26 846	-	-	-26 846	-	-26 846
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	2 475 129	2 475 129	579	2 475 708
Podział wyniku za rok ubiegły	-	11 744	-	135	-	-	11 609	-2 289 984	-2 278 240	-	-2 278 240
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-2 278 240	-2 278 240	-	-2 278 240
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych	-	11 744	-	135	-	-	11 609	-11 744	-	-	-
Pozostałe	-	7 040	-	-	7 040	-	-	-	7 040	-15 503	-8 463
Nabycie udziałów niedających kontroli	-	7 040	-	-	7 040	-	-	-	7 040	-15 503	-8 463
Kapitał na 31.12.2017	262 470	20 561 177	9 137 221	1 982 459	9 099 775	-56 528	398 250	2 444 167	23 267 814	-	23 267 814

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

Za okres od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU										
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY						WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	POZOSTAŁE				
Kapitał własny na 1.01.2017	262 470	20 375 527	9 137 221	1 982 324	9 092 735	-223 394	386 641	2 259 022	22 897 019	14 924	22 911 943
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody	-	136 005	-	-	-	136 005	-	349 709	485 714	83	485 797
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	139 643	-	-	-	139 643	-	-	139 643	-	139 643
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	-3 638	-	-	-	-3 638	-	-	-3 638	-	-3 638
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	349 709	349 709	83	349 792
Podział wyniku za rok ubiegły	-	10 700	-	-	-	-	10 700	-10 700	-	-	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych	-	10 700	-	-	-	-	10 700	-10 700	-	-	-
Kapitał własny na 31.03.2017	262 470	20 522 232	9 137 221	1 982 324	9 092 735	-87 389	397 341	2 598 031	23 382 733	15 007	23 397 740

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

(w tys. zł)

	NOTA	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
Zysk netto		392 325	349 709
Korekty razem:		-4 867 080	-8 194 539
Amortyzacja	17	87 780	84 342
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	19	-	-10 110
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		-26 747	-740
Wynik z tytułu odsetek	9	-1 205 690	-1 115 027
Przychody z tytułu dywidend	11	-157	-149
Odsetki otrzymane		1 577 341	1 292 384
Odsetki zapłacone		-262 549	-280 776
Podatek dochodowy		171 064	270 203
Podatek dochodowy zapłacony		-160 309	-149 941
Zmiana stanu należności od banków		-302 914	-225 930
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		388 288	-1 127 346
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		215 139	214 003
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-1 382 200	-1 780 579
Zmiana należności z tytułu leasingu finansowego		-176 934	-9 922
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych		-77 171	64 071
Zmiana stanu pozostałych aktywów		-149 008	-95 032
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		321 252	501 128
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		62 489	-62 142
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		-396 265	-116 605
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		-3 665 812	-5 237 162
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-17 143	-14 682
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych		10 262	-
Zmiana stanu rezerw		-31 477	-1 757
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		153 681	-392 770
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		-4 474 755	-7 844 830
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		59 078 191	12 056 847
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		58 914 036	11 913 322
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		7 694	143
Dywidendy otrzymane	11	157	149
Inne wpływy inwestycyjne		156 304	143 233
Wydatki z działalności inwestycyjnej		-51 413 279	-5 911 042
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-51 382 644	-5 846 291
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-30 635	-64 751
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		7 664 912	6 145 805

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (cd)

(w tys. zł)

	NOTA	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	42		
Wpływy z działalności finansowej		1 756 712	-
Kredyty i pożyczki otrzymane od banków		529 989	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych		1 226 723	-
Wydatki z działalności finansowej		-858 878	-247 907
Splaty kredytów i pożyczek otrzymanych od banków		-345 449	-57 127
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-513 429	-190 780
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		897 834	-247 907
Przepływy pieniężne netto razem		4 087 991	-1 946 932
w tym: zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		10 856	-99 041
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		4 087 991	-1 946 932
Środki pieniężne na początek okresu	42	7 345 040	8 666 090
Środki pieniężne na koniec okresu	42	11 433 031	6 719 158

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 19 do 124 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Rachunek zysków i strat Banku Pekao S.A.

	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Przychody z tytułu odsetek	1 441 481	1 342 250
Koszty z tytułu odsetek	-266 273	-254 491
Wynik z tytułu odsetek	1 175 208	1 087 759
Przychody z tytułu prowizji i opłat	558 147	577 699
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-81 877	-69 157
Wynik z tytułu prowizji i opłat	476 270	508 542
Przychody z tytułu dywidend	89 427	143 264
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 272	4 753
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	1 337	1 713
Zysk (strata) z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy	23 832	X
Zysk (strata) na sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych	X	824
Dochody z działalności operacyjnej	1 784 346	1 746 855
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-117 396	-109 608
Wynik z działalności finansowej	1 666 950	1 637 247
Ogólne koszty administracyjne	-1 005 251	-980 568
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-438 067	-418 240
pozostałe koszty administracyjne	-567 184	-562 328
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-79 816	-80 074
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	-742	-5 608
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	10 752	33 547
Koszty z działalności operacyjnej	-1 075 057	-1 032 703
Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	-	-
Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	2 903	256
Zysk brutto	594 796	604 800
Podatek dochodowy	-160 063	-147 581
Zysk netto	434 733	457 219
Zysk na akcję (w zł na akcję)		
podstawowy za okres	1,66	1,74
rozwodniony za okres	1,66	1,74

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku Pekao S.A.

	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Zysk netto	434 733	457 219
Inne składniki całkowitych dochodów		
Pozycje, które są lub mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat:		
Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez kapitał	101 638	X
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	X	172 080
Skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	-17 323	-4 491
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które są lub mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	-16 020	-31 842
Pozycje, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		
Skutki wyceny instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez kapitał	-5 351	X
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	-	-
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	1 017	-
Inne składniki całkowitych dochodów (netto)	63 961	135 747
Całkowite dochody razem	498 694	592 966

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku Pekao S.A.

	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA		
Kasa, należności od Banku Centralnego	8 033 600	5 186 259
Należności od banków	4 280 631	2 692 930
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 450 119	1 734 768
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 135 354	1 351 344
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	115 530 072	128 873 178
1. Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	113 557 809	X
2. Obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	357 253	X
3. Wyceniane w wartości godziwej przez kapitał	1 615 010	X
Instrumenty zabezpieczające	205 760	259 396
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	42 331 012	36 625 996
1. Obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	53 846	X
2. Wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
3. Wyceniane w wartości godziwej przez kapitał (instrumenty dłużne)	30 745 871	X
4. Wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez kapitał (instrumenty kapitałowe)	257 580	X
5. Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	11 273 715	X
6. Dostępne do sprzedaży	X	33 259 172
7. Utrzymywane do terminu wymagalności	X	3 366 824
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	49 625	51 450
Inwestycje w jednostkach zależnych	1 693 825	1 693 825
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-
Wartości niematerialne	601 061	629 321
Rzeczowe aktywa trwale	1 369 303	1 401 291
Nieruchomości inwestycyjne	11 388	12 462
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	800 519	717 726
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	9 497
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	800 519	708 229
Inne aktywa	1 027 569	847 062
AKTYWA RAZEM	178 519 838	182 077 008
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	6 003	6 079
Zobowiązania wobec innych banków	3 751 376	3 438 801
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	531 937	469 448
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 639 160	2 036 928
Zobowiązania wobec klientów	143 178 229	146 898 298
Instrumenty zabezpieczające	855 811	862 331
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 539 417	1 470 000
Zobowiązania z tytułu obligacji podporządkowanych	1 267 450	1 257 188
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	176 229	188 505
1. Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	176 229	188 505
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Rezerwy	627 640	593 635
Pozostałe zobowiązania	2 885 063	2 597 261
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	156 458 315	159 818 474
Kapitały		
Kapitał zakładowy	262 470	262 470
Pozostałe kapitały	20 212 939	19 907 935
Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego	1 586 114	2 088 129
KAPITAŁ RAZEM	22 061 523	22 258 534
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	178 519 838	182 077 008

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku Pekao S.A.

Za okres od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku

	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY					WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY			POZOSTAŁE
Kapitał własny na 1.01.2018	262 470	19 907 935	9 137 221	1 982 459	8 612 550	-57 422	233 127	2 088 129	22 258 534
Początkowe zastosowanie MSSF 9	-	240 203	-	-	-	240 203	-	-936 748	-696 545
Kapitał własny na 1.01.2018 - przekształcony	262 470	20 148 138	9 137 221	1 982 459	8 612 550	182 781	233 127	1 151 381	21 561 989
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody	-	64 801	-	-	840	63 961	-	434 733	499 534
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena dłużnych instrumentów finansowych oraz kredytów wycenianych w wartości godziwej przez kapitał (netto)	-	82 327	-	-	-	82 327	-	-	82 327
Wycena lub sprzedaż instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez kapitał	-	-3 494	-	-	840	-4 334	-	-	-3 494
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	-14 032	-	-	-	-14 032	-	-	-14 032
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	434 733	434 733
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny na 31.03.2018	262 470	20 212 939	9 137 221	1 982 459	8 613 390	246 742	233 127	1 586 114	22 061 523

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku Pekao S.A

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku

	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY					WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY			POZOSTAŁE
Kapitał własny na 1.01.2017	262 470	19 741 712	9 137 221	1 982 324	8 612 550	-223 510	233 127	2 278 375	22 282 557
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody	-	166 088	-	-	-	166 088	-	2 088 129	2 254 217
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	6 957	-	-	-	6 957	-	-	6 957
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych	-	185 977	-	-	-	185 977	-	-	185 977
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	-26 846	-	-	-	-26 846	-	-	-26 846
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	2 088 129	2 088 129
Podział wyniku za rok ubiegły	-	135	-	135	-	-	-	-2 278 375	-2 278 240
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-2 278 240	-2 278 240
Podział zysku	-	135	-	135	-	-	-	-135	-
Kapitał własny na 31.12.2017	262 470	19 907 935	9 137 221	1 982 459	8 612 550	-57 422	233 127	2 088 129	22 258 534

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku Pekao S.A

Za okres od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku

	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY					WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY			POZOSTAŁE
Kapitał własny na 1.01.2017	262 470	19 741 712	9 137 221	1 982 324	8 612 550	-223 510	233 127	2 278 375	22 282 557
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Calkowite dochody	-	135 747	-	-	-	135 747	-	457 219	592 966
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	139 385	-	-	-	139 385	-	-	139 385
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	-3 638	-	-	-	-3 638	-	-	-3 638
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	457 219	457 219
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny na 31.03.2017	262 470	19 877 459	9 137 221	1 982 324	8 612 550	-87 763	233 127	2 735 594	22 875 523

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

Rachunek przepływów pieniężnych Banku Pekao S.A.

	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
Zysk netto	434 733	457 219
Korekty razem:	-4 075 936	-8 437 748
Amortyzacja	79 816	80 074
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-26 726	-1 054
Wynik z tytułu odsetek	-1 175 208	-1 087 759
Przychody z tytułu dywidend	-89 427	-143 264
Odsetki otrzymane	1 673 518	1 260 925
Odsetki zapłacone	-258 856	-273 839
Podatek dochodowy	160 063	258 151
Podatek dochodowy zapłacony	-132 759	-138 331
Zmiana stanu należności od banków	-323 266	-183 231
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	281 623	-1 134 960
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	215 990	225 641
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz weksli uprawnionych do redyskonta w Banku Centralnym	-587 479	-1 930 444
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych	-109 187	63 754
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-207 067	-211 868
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	367 367	552 899
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu	62 489	-62 142
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-397 768	-106 730
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	-3 713 070	-5 186 145
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-12 205	343
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	10 262	-
Zmiana stanu rezerw	-26 350	-2 782
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	132 304	-416 986
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-3 641 203	-7 980 529
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy z działalności inwestycyjnej	59 143 803	12 177 961
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych	58 898 690	11 893 141
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	828	6
Dywidendy otrzymane	89 427	143 265
Inne wpływy inwestycyjne	154 858	141 549
Wydatki z działalności inwestycyjnej	-51 402 173	-5 891 072
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	-51 382 644	-5 828 580
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-19 529	-62 492
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	7 741 630	6 286 889

Jednostkowe dane finansowe Banku Pekao S.A.

(w tys. zł)

	I KWARTAŁ 2018 OKRES OD 01.01.2018 DO 31.03.2018	I KWARTAŁ 2017 OKRES OD 01.01.2017 DO 31.03.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z działalności finansowej	540 903	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych	540 903	-
Wydatki z działalności finansowej	-525 112	-270 210
Splaty kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	-53 768	-57 127
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-471 344	-213 083
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	15 791	-270 210
Przepływy pieniężne netto razem	4 116 218	-1 963 850
w tym: zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	15 014	-100 627
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	4 116 218	-1 963 850
Środki pieniężne na początek okresu	7 293 707	8 750 011
Środki pieniężne na koniec okresu	11 409 925	6 786 161

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Niniejsze noty objaśniające stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1. Informacje ogólne

Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna („Bank Pekao S.A.” lub „Bank”) z siedzibą w Warszawie, ul. Grzybowska 53/57, 00-950 Warszawa, został wpisany do rejestru handlowego w dniu 29 października 1929 roku na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie i funkcjonuje nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Bank Pekao S.A. jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000014843.

Zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, podmiotem dominującym w stosunku do Banku Pekao S.A. jest spółka Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. (dalej „PZU S.A.”) z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 24.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 marca 2018 roku obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących „Grupę”, a także dane jednostek stowarzyszonych wycenionych metodą praw własności.

Strukturę akcjonariatu Banku przedstawiono w punkcie 5.4 Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za I kwartał 2018 roku.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Bank Pekao S.A. jako jednostka dominująca oraz następujące spółki zależne:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE / W GŁOSACH	
			31.03.2018	31.12.2017
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	Bankowa	100,00	100,00
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	100,00	100,00
Pekao Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi leasingowe	100,00	100,00
Pekao Investment Banking S.A.	Warszawa	Maklerska	100,00	100,00
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Usługi faktoringowe	100,00	100,00
Pekao Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami emerytalnymi	100,00	100,00
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa pomocnicza	100,00	100,00
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Agent transferowy	100,00	100,00
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call- center	100,00	100,00
Pekao Property S.A., w tym:	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
<i>FPB - Media Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	Doradztwo gospodarcze	100,00	100,00
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	100,00	100,00
Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Holdingowa	100,00	100,00
<i>Pekao TFI S.A.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Zarządzanie aktywami</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>

Na dzień 31 marca 2018 roku wszystkie spółki zależne zostały objęte konsolidacją.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Jednostki stowarzyszone

Grupa Banku Pekao S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE/W GŁOSACH	
			31.03.2018	31.12.2017
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Doradcza i biznesowa – spółka nie prowadzi działalności	40,00	40,00

Na dzień 31 marca 2018 roku Grupa nie posiadała udziałów w jednostkach współkontrolowanych.

Zmiany w strukturze Grupy

W I kwartale 2018 roku nie wystąpiły zmiany w strukturze Grupy.

3. Połączenia jednostek gospodarczych

W I kwartale 2018 nie wystąpiły połączenia jednostek gospodarczych w Grupie Kapitałowej.

W 2017 roku Bank nabył:

- 35% z wyemitowanych akcji spółki Pekao PTE S.A.,
- 51% udziałów w Pekao Investment Management S.A. i przejął kontrolę na tą spółką,
- 50% udziałów w Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. i przejął kontrolę na tą spółką.

Transakcje te zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 w Nocie 2.

4. Oświadczenie o zgodności

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (MSR 34), który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Niniejsze sprawozdanie nie zawiera wszystkich informacji wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane w połączeniu ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017, z uwzględnieniem zmian spowodowanych wdrożeniem z dniem 1 stycznia 2018 roku Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 9 „Instrumenty Finansowe” (opisanych w Nocie 5.9).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 jest dostępne na stronie internetowej Banku, www.pekao.com.pl

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa nie będącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757), Bank jest zobowiązany do przekazania raportu finansowego za okres trzech miesięcy zakończony 31 marca 2018 roku, rozumiany jako bieżący okres śródroczny.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 9 maja 2018 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5. Istotne zasady rachunkowości

5.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Informacje ogólne

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej za I kwartał 2018 roku zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane przez rachunek zysków i strat, instrumentów kapitałowych i aktywów finansowych zaklasyfikowanych do modelu biznesowego, którego celem jest osiąganie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych oraz ze sprzedaży aktywów finansowych, aktywów finansowych niespełniających kryterium SPPI,
- według zamortyzowanego kosztu dla: aktywów finansowych, będących częścią modelu biznesowego, którego celem jest osiąganie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych i jednocześnie spełniających kryterium SPPI, oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych,
- aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Dane porównawcze zostały sporządzone w oparciu o poniższe zasady:

- według wartości godziwej dla: instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa przyjęła do stosowania Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 9 „Instrumenty Finansowe” (dalej „MSSF 9”). Zastosowanie MSSF 9 spowodowało zmiany zasad (polityki) rachunkowości Banku w zakresie ujmowania, klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych oraz utraty wartości aktywów finansowych. Wpływ wdrożenia MSSF 9 opisano w Nocie 5.9.

Grupa skorzystała z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny (w tym z tytułu utraty wartości). Różnice wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z zastosowania MSSF 9 zostały ujęte w pozycji „Wynik z lat ubiegłych” na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Grupa podjęła decyzję, aby skorzystać z wyboru jaki daje MSSF 9 i kontynuuje stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń zgodnych z MSR 39. Decyzja ta ma zastosowanie do wszystkich relacji zabezpieczających, dla których Grupa stosuje i będzie stosowała rachunkowość zabezpieczeń w przyszłości.

Poniżej przedstawiono podsumowanie istotnych zasad rachunkowości obowiązujące zarówno od 1 stycznia 2018 r., jak również zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia danych porównawczych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.2 Konsolidacja

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Banku Pekao S.A. oraz dane finansowe jego jednostek zależnych na dzień 31 marca 2018 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są na ten sam dzień sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej oraz według tych samych zasad rachunkowości we wszystkich istotnych aspektach.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są również eliminowane, chyba że, dostarczają dowodów na trwałą utratę wartości, która powinna zostać ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne to wszystkie jednostki, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką wówczas, gdy posiada władzę nad tą jednostką, jest narażona lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę do dnia ustania kontroli.

Grupa ujmuje połączenia jednostek metodą nabycia. Zapłata przekazana za nabycie jednostki zależnej stanowi wartość godziwą przeniesionych aktywów, zobowiązań zaciągniętych wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania wycenia się według ich wartości godziwych na dzień nabycia. Grupa wycenia wszelkie udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej według ich wartości godziwej, bądź wartości proporcjonalnego udziału obecnych instrumentów własnościowych w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej.

Koszty związane z przejęciem jednostki gospodarczej są ujmowane jako koszty okresu (w kategorii „Ogólne koszty administracyjne” rachunku zysków i strat).

W przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, jednostka przejmująca ponownie wycenia uprzednio należące do niej udziały kapitałowe w jednostce przejmowanej do wartości godziwej na dzień przejęcia (objęcia kontrolą) i ujmuje powstały zysk lub stratę w rachunku zysków i strat. Nadwyżka przekazanej zapłaty, wartości wszystkich udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów kapitałowych w jednostce przejmowanej na dzień przejęcia nad wartością godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jest ujęta jako wartość firmy. Jeżeli całość przekazanej zapłaty, rozpoznanych udziałów niedających kontroli oraz uprzednio posiadanych udziałów jest niższa od wartości godziwej aktywów netto jednostki zależnej przejętej w wyniku okazynego nabycia, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Powyższa zasada nie dotyczy transakcji nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą przez jednostkę dominującą kontroli nad tą jednostką zależną, stanowią transakcje kapitałowe (tj. transakcje z właścicielami jednostki dominującej). Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niedających kontroli, a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej, Grupa odnosi bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje do właścicieli jednostki dominującej.

W przypadku, gdy Grupa traci kontrolę nad jednostką zależną, ewentualny zachowany udział w tej jednostce wycenia do wartości godziwej na dzień utraty kontroli, przy czym zmiana wartości bilansowej jest ujmowana w rachunku zysku i strat.

Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą według wartości księgowych

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank Pekao S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty, jest rozpoznawana w kapitale własnym Grupy. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów niedających kontroli, to nabycie udziałów niedających kontroli ujmowane jest odrębnie.

W MSSF brakuje wskazówek, w jaki sposób określa się procent udziałów niedających kontroli nabytych z perspektywy spółki zależnej. Stąd Bank Pekao S.A., w celu określenia wartości nabytych udziałów niedających kontroli stosuje parametry określone z poziomu podmiotu dominującego.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona jest to jednostka, na którą Grupa wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jej jednostką zależną, ani wspólnym przedsięwzięciem. Z reguły Grupa posiada w jednostce stowarzyszonej od 20% do 50% głosów. Sprawozdania finansowe jednostki stowarzyszonej są podstawą wyceny posiadanych przez Grupę udziałów według metody praw własności. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe.

Przy nabyciu inwestycji wszelkie różnice pomiędzy ceną nabycia inwestycji, a udziałem Grupy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki, w której dokonano inwestycji, ujmuje się w następujący sposób:

- wartość firmy dotyczącą jednostki stowarzyszonej ujmuje się w wartości bilansowej inwestycji,
- wszelkie nadwyżki udziału Grupy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki, w której dokonano inwestycji, ponad cenę nabycia inwestycji, ujmuje się jako przychód podczas ustalania udziału Grupy w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie inwestycji.

Grupa ujmuje inwestycje w jednostkach stowarzyszonych według metody praw własności. Po początkowym ujęciu, inwestycja w jednostkę stowarzyszoną jest wykazywana w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejszą zmianę udziału Grupy w aktywach netto tej jednostki, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostki stowarzyszonej po przejęciu jest wykazywany w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej po przejęciu jest wykazywany w pozostałych całkowitych dochodach wraz z odpowiednią korektą wartości bilansowej inwestycji. Otrzymane wypłaty z zysku, wypracowanego przez jednostkę stowarzyszoną obniżają wartość bilansową inwestycji.

Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty chyba, że przyjęła na siebie obowiązek lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych.

5.3 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

- **Transakcje i salda**
Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.
- Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się łącznie ze zmianami wartości godziwej w rachunku zysków i strat.
- Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez kapitał uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Wartość firmy powstająca w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą oraz jakiegokolwiek korekty wartości bilansowej aktywów i pasywów do wartości godziwej, powstałe w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą traktuje się jako aktywa i pasywa jednostki działającej za granicą tj. wyraża się je w walucie funkcjonalnej jednostki działającej za granicą i przelicza po kursie zamknięcia, jak opisano wyżej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.4 Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty z tytułu odsetek – zasady stosowane od 1 stycznia 2018 r.

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujawniają wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite oraz aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Wylczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych i papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej, kredytów i papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite lub przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe oraz zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (tzw. aktywa POCI). W momencie rozpoznania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od wartości brutto pomniejszonej o odpis na oczekiwane straty kredytowe. W odniesieniu do nabytych lub udzielonych aktywów finansowych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (tzw. aktywa POCI) stosuje się efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe do wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych (wartości bilansowej netto) od momentu początkowego ujęcia. Efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe ustala się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznanego w całym okresie życia aktywa.

Koszty odsetek dotyczące zobowiązań z tytułu rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu odsetek – zasady stosowane do 31 grudnia 2017 r.

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujawniają wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Efektywna stopa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Wylczenie efektywnej stopy obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych i papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej, papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wylczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Przychody i koszty z tytułu prowizji są rozliczane według następujących metod:

- opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów lub kosztów odsetkowych i zostały opisane powyżej,
- opłaty i prowizje dotyczące kredytów i pożyczek o niestalonych terminach płatności rat i niestalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych są rozliczane w czasie metodą liniową przez okres życia produktu, którego dotyczą,
- pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę (wykonanie operacji bankowych na rachunkach, operacje z tytułu obsługi kart płatniczych, bonusy od organizacji kartowych na pokrycie kosztów marketingowych związanych z kartami, działalność maklerska, factoringowa i akwizycja) oraz marże uzyskane na transakcjach walutowych z klientami Banku są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Przychody i koszty z tytułu bancassurance

Grupa dokonuje podziału należnego wynagrodzenia z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi na odrębne elementy, tj. dzieląc należne wynagrodzenie w proporcji, odpowiednio, wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa, w stosunku do sumy tych wartości. Ustalając wartość godziwą poszczególnych elementów wynagrodzenia Grupa opiera się w jak największym stopniu na danych rynkowych.

Poszczególne elementy wynagrodzenia Grupy za sprzedaż produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi są ujmowane w rachunku zysków i strat według następujących zasad:

- wynagrodzenie z tytułu instrumentu finansowego – jako element efektywnej stopy procentowej, stanowiąc część przychodów z tytułu odsetek,
- wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa – jednorazowo w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, stanowiąc część przychodów z tytułu prowizji.

Dodatkowo Grupa dokonuje szacunku części wynagrodzenia, która będzie zwracana w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego (np. z tytułu rezygnacji przez Klienta z ubezpieczenia, wcześniejszej spłaty kredytu). Szacunek rezerwy na zwroty oparty jest na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach w przeszłości oraz przewidywaniach, co do trendu zwrotów w przyszłości.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy – zasady stosowane od 1 stycznia 2018 r.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy obejmuje:

- Wynik z pozycji wymiany
Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.
Ponadto, wynik z pozycji wymiany obejmuje punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Grupa zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach.
Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- Wynik na instrumentach pochodnych, kredytach i pożyczkach udzielonych klientom oraz papierach wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.
Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.
Wynik z tytułu odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz dłużnych papierów wartościowych rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu – zasady stosowane do 31 grudnia 2017 r.

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu obejmuje:

- Wynik z pozycji wymiany
Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.
Ponadto, wynik z pozycji wymiany obejmuje punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Grupa zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach.
Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.
- Wynik na instrumentach pochodnych oraz papierach wartościowych przeznaczonych do obrotu
Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu.
Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań, przychody z leasingu operacyjnego, odzyskane koszty windykacji, zwroty, nadpłaty, przychody uboczne oraz rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości należności spornych. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty reklamacji klientów, zapłacone odszkodowania, koszty uboczne oraz koszty odpisów z tytułu utraty wartości należności spornych.

5.5 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych, pochodne instrumenty finansowe

Aktywa finansowe – zasady stosowane od 1 stycznia 2018 r.

Na moment początkowego ujęcia aktywa finansowe są klasyfikowane do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Powyższa klasyfikacja zależy od modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. solely payments of principal and interest, „SPPI”).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W zależności od modelu biznesowego aktywa finansowe mogą zostać zaklasyfikowane jako:

- utrzymywane w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych,
- utrzymywane w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych lub w celu sprzedaży,
- przeznaczone do obrotu oraz inne.

Ocena modelu biznesowego

Ocena modelu biznesowego ma miejsce przy początkowym ujęciu aktywa (wyjątek stanowi moment pierwszego zastosowania MSSF 9 – wprowadzając Standard, Bank klasyfikuje poszczególne grupy aktywów według modeli biznesowych stosowanych w Banku w dniu wprowadzenia Standardu, tj. 1 stycznia 2018, a nie modeli stosowanych na dzień rozpoznania aktywów).

Kryterium modelu biznesowego odnosi się do sposobu, w jaki Bank zarządza swoimi aktywami finansowymi w celu generowania przepływów pieniężnych.

Bank dokonuje oceny celu modelu biznesowego, do którego przynależą określone aktywa finansowe z poziomu wyodrębnionych portfeli tych aktywów – przeprowadzenie tej analizy na poziomie portfeli aktywów stanowi wiarygodne odzwierciedlenie sposobu zarządzania działalnością biznesową w zakresie tych aktywów oraz analizy informacji z tej działalności przekazywanych kierownictwu Banku.

Ocena modelu biznesowego oparta jest o analizę następujących informacji dotyczących portfeli aktywów finansowych:

- przyjętych polityk oraz celów biznesowych w ramach danego portfela oraz ich wykonania w praktyce. W szczególności, ocenie podlega strategia kadry kierowniczej w zakresie pozyskiwania przychodów z tytułu kontraktowych płatności odsetkowych, utrzymywania określonego profilu stóp procentowych portfela, zarządzania luką płynności oraz pozyskiwania przepływów pieniężnych w wyniku sprzedaży aktywów finansowych,
- sposobu, w jaki oceniana jest dochodowość portfela oraz raportowana do Zarządu Banku,
- typów ryzyka, które wpływają na dochodowość i efektywność danego modelu biznesowego (oraz aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego) oraz sposobu zarządzania zidentyfikowanymi typami ryzyka,
- sposobu, w jaki wynagradzani są zarządzający działalnością biznesową w ramach danego modelu biznesowego – np. czy wynagrodzenie uzależnione jest od zmian wartości godziwej aktywów finansowych lub wartości pozyskanych kontraktowych przepływów pieniężnych,
- częstotliwości, wartości oraz momentu sprzedaży aktywów finansowych dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych, przyczyn dokonania tych sprzedaży oraz oczekiwań co do przyszłej aktywności sprzedażowej. Jednakże, informacje dotyczące aktywności sprzedażowej analizowane są z uwzględnieniem całościowej oceny realizacji przez Bank przyjętego sposobu zarządzania aktywami finansowymi oraz generowania przepływów pieniężnych.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub zarządzane w oparciu o ich wartość godziwą wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy, ponieważ nie należą one do modelu biznesowego, którego celem jest osiąganie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych z utrzymywanych aktywów finansowych lub którego celem jest osiąganie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych oraz ze sprzedaży aktywów finansowych.

Przed podjęciem decyzji o zakwalifikowaniu portfela aktywów finansowych do modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych, Bank dokonuje przeglądu oraz oceny istotnych i obiektywnych danych ilościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego, w szczególności:

- wartości sprzedaży aktywów finansowych dokonanych w ramach danych portfeli,
- częstotliwości dokonanych sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli,
- analizy oczekiwań, co do planowanych przyszłych wartości sprzedaży aktywów finansowych oraz ich częstotliwości w ramach danych portfeli, analiza ta przeprowadzana jest na podstawie prawdopodobnych scenariuszy działalności biznesowej Banku w przyszłości.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Portfele aktywów finansowych, z których dokonywane są sprzedaże niewynikające ze wzrostu ryzyka kredytowego, spełniają założenia modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych pod warunkiem, że sprzedaże te:

- charakteryzują się niskim wolumenem (nawet przy relatywnie wysokiej częstotliwości dokonywania sprzedaży) lub
- są dokonywane sporadycznie – w wyniku wystąpienia zdarzeń jednorazowych, których ponowne zdarzenie się w przyszłości Bank, wg profesjonalnego osądu, uznaje za mało prawdopodobne (nawet przy relatywnie wysokim wolumenie) lub
- mają one miejsce blisko terminu wymagalności sprzedawanych aktywów finansowych oraz uzyskany z takiej sprzedaży przychód jest zbliżony do wartości pozostałych do uzyskania kontraktowych przepływów pieniężnych, gdyby aktywo finansowe było utrzymywane w portfelu Banku do pierwotnego terminu wymagalności.

Z analizy wartości sprzedaży wyłączone są sprzedaże:

- wynikające ze wzrostu ryzyka kredytowego aktywów finansowych, niezależnie od ich częstotliwości oraz wolumenu,
- spowodowane zdarzeniami jednorazowymi, których ponowne zdarzenie się w przyszłości Bank, wg profesjonalnego osądu, uznaje za mało prawdopodobne,
- dokonane blisko terminu zapadalności.

Model biznesowy utrzymywane w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych lub w celu sprzedaży obejmuje portfel aktywów finansowych, którego celem jest w szczególności zarządzanie bieżącymi potrzebami płynnościowymi, utrzymanie założonego profilu rentowości i / lub dopasowanie czasu trwania (duration) aktywów i zobowiązań finansowych, a poziomy sprzedaży są wyższe niż dopuszczalne w modelu, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych.

Model biznesowy obejmujący aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży oraz inne obejmuje aktywa nie spełniające kryteriów pozwalających zaklasyfikować do modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych lub modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych lub sprzedaż, a uzyskiwanie przepływów pieniężnych z odsetek i kapitału nie jest głównym celem biznesowym.

Ocena, czy kontraktowe przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłaty kapitału i odsetek od niespłaconej części kapitału (kryterium SPPI)

Na potrzeby dokonania oceny charakterystyki przepływów pieniężnych, „kapitał” definiowany jest jako wartość godziwa aktywa finansowego w momencie początkowego ujęcia. „Odsetki” definiowane są jako odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka kredytowego związanego z niespłaconą częścią kapitału oraz innych ryzyk i kosztów związanych ze standardową umową kredytową (np. ryzykiem płynności czy kosztami administracyjnymi) oraz marży.

Podczas dokonywania oceny, czy kontraktowe przepływy pieniężne stanowią jedynie spłaty kapitału oraz odsetek, Bank poddaje analizie przepływy pieniężne instrumentu wynikające z umowy. Analiza ta uwzględnia ocenę, czy umowa zawiera jakiegokolwiek zapisy, które mogłyby zmienić termin dokonywania płatności kontraktowych lub ich kwotę w taki sposób, że z ekonomicznego punktu widzenia, nie będą one stanowiły jedynie spłat kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału. Podczas dokonywania tej oceny, Bank bierze pod uwagę występowanie m.in.:

- zdarzeń warunkowych, które mogą zmienić kwotę lub moment dokonania płatności,
- elementu dźwigni finansowej (np. w konstrukcji oprocentowania występuje mnożnik większy od jedności),
- zapisów w zakresie przedłużenia umowy lub dokonania przedpłaty,
- zapisów ograniczających roszczenie Banku do przepływów pieniężnych generowanych przez określone aktywa (np. aktywa typu non-recourse),
- cech, które modyfikują odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie – np. niedopasowanie częstotliwości przeszacowania referencyjnej stopy procentowej do jej tenoru.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Test SPPI przeprowadzany jest dla każdego aktywa finansowego zaklasyfikowanego do modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych lub modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych lub sprzedaż na dzień początkowego ujęcia oraz na ostatniego istotnego aneksu zmieniającego charakterystykę umownych przepływów pieniężnych.

Bank przeprowadza test SPPI zbiorczo dla homogenicznych grup produktów standardowych lub na poziomie pojedynczego kontraktu dla produktów niestandardowych lub na poziomie kodu ISIN dla dłużnych papierów wartościowych.

W przypadku zidentyfikowania modyfikacji wartości pieniądza w czasie w danym składniku aktywów finansowych, Bank zobowiązany jest do dokonania dodatkowej oceny (tzw. Benchmark Testu) mającej na celu ustalenie, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, poprzez ustalenie, jak różniłyby się (niezdyskontowane) przepływy pieniężne wynikające z umowy od (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby wartość pieniądza w czasie nie została zmodyfikowana (poziom referencyjny przepływów pieniężnych). Przeprowadzanie Benchmark Testu nie jest dopuszczalne w przypadku niektórych cech modyfikujących kontraktowe przepływy pieniężne, jak np. wbudowany element dźwigni.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu jeżeli jednocześnie spełniają poniższe dwa kryteria:

- aktywa finansowe są częścią modelu biznesowego, którego celem jest osiąganie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych z utrzymywanych aktywów,
- zgodnie z warunkami umowy aktywa finansowe w określonych terminach generują przepływy pieniężne, które stanowią jedynie spłaty kapitału i odsetek od niespłaconej części kapitału (spełnione jest kryterium SPPI).

Do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zalicza się należności od Banku Centralnego, należności od innych banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom, inwestycyjne (lokacyjne) dłużne papiery wartościowe, należności z tytułu zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell-back), spełniające kryteria opisane w poprzednim paragrafie.

W momencie początkowego ujęcia aktywa te są wyceniane w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych.

Po początkowym ujęciu aktywa te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Odsetki naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej rozpoznawane są w wyniku odsetkowym.

W momencie rozpoznania utraty wartości odsetki ujmowane w rachunku wyników są liczone od wartości pomniejszonej o odpis na oczekiwane straty kredytowe (netto), natomiast w bilansie odsetki naliczone liczone są od wartości brutto ekspozycji. Różnica jest ujęta w odpisie z tytułu utraty wartości.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe pomniejszają wartość bilansową brutto aktywów, a drugostronnie ujmowane są w rachunku wyników w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowych”.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite

Aktywa finansowe (z wyłączeniem instrumentów kapitałowych) wyceniane są do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, gdy jednocześnie spełniają dwa poniższe warunki oraz nie zostały wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy:

- aktywa finansowe są częścią modelu biznesowego, którego celem jest osiąganie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych oraz ze sprzedaży składników aktywów finansowych,
- zgodnie z warunkami umowy aktywa finansowe w określonych terminach generują przepływy pieniężne, które stanowią jedynie spłaty kapitału i odsetek od niespłaconej części kapitału (spełnione jest kryterium SPPI).

Do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite zalicza się inwestycyjne (lokacyjne) dłużne papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom, spełniające kryteria opisane w poprzednim paragrafie.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Odsetki naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej rozpoznawane są w wyniku odsetkowym.

Skutki zmian wartości godziwej ujmowane są w pozostałych dochodach całkowitych do momentu wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany zysk/ strata ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Zysk (strata) wynikający z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite ujmuje się w innych całkowitych dochodach i nie obniża wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Drugostronnie odpis ujmuje się w rachunku wyników w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowych”.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznaną utratą wartości (POCI)

Dodatkowo Grupa wyodrębnia kategorię aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości (aktywa POCI – ang. purchased or originated credit-impaired asset). Aktywa POCI to aktywa finansowe, które w momencie początkowego ujęcia mają stwierdzoną utratę wartości. Aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, powinny być traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu ich wyksięgowania (derecognition).

Aktywa POCI mogą powstać poprzez:

- a) poprzez nabycie kontraktu spełniającego definicję POCI (np. w wyniku połączenia z inną jednostką lub kupna portfela),
- b) poprzez zawarcie kontraktu, który jest POCI w momencie pierwotnego udzielenia (np. udzielenie kredytu klientowi w złej kondycji finansowej),
- c) poprzez modyfikację kontraktu (np. w toku restrukturyzacji) kwalifikującą ten kontrakt do wyłączenia z bilansu, w wyniku której powstaje nowy kontrakt spełniający definicję POCI. Warunki kwalifikujące kontrakt do wyłączenia z bilansu opisano poniżej.

Przy początkowym ujęciu aktywa POCI ujmowane są w bilansie w ich wartości godziwej, w szczególności nie posiadają one rozpoznanego odpisu z tytułu ryzyka kredytowego.

Aktywa POCI nie stanowią odrębnej kategorii księgowej aktywów finansowych. Są one klasyfikowane do kategorii księgowych zgodnie z ogólnymi zasadami klasyfikacji aktywów finansowych. Kategorie, w których mogą występować aktywa POCI to kategoria aktywów finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Odsetki od aktywów POCI naliczane są z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe do wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych (wartości bilansowej netto) od momentu początkowego ujęcia. Efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe ustala się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznanego w całym okresie życia aktywa.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

W zakresie inwestycji w instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu, Bank może dokonać nieodwołalnego wyboru prezentowania zmian w ich wartości godziwej w pozostałych dochodach całkowitych. Bank podejmuje decyzję w tym zakresie na podstawie indywidualnej analizy każdej z inwestycji. W przypadku skorzystania z opcji wyceny wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite zyski i straty z wyceny nie podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat. W przypadku sprzedaży inwestycji kapitałowej wyznaczonej do wyceny przez pozostałe całkowite dochody wynik ze sprzedaży jest przenoszony do pozycji „Pozostałe kapitały rezerwowe”.

Inwestycje kapitałowe niewyznaczone do wyceny przez pozostałe całkowite dochody przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiany wyceny do wartości godziwej takich inwestycji, jak również wynik ze sprzedaży, ujmuje się w rachunku wyników w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych, zarówno wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jak i wyznaczonych do wyceny przez pozostałe całkowite dochody, są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do kategorii tej Grupa kwalifikuje instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi), dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Ponadto kategoria ta obejmuje aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które nie spełniają kryterium SPPI.

Ponadto, w momencie początkowego ujęcia, Grupa może nieodwołalnie wyznaczyć wybrane aktywa finansowe spełniające kryteria wyceny wg zamortyzowanego kosztu oraz w wartości godziwej przez kapitał do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, jeżeli pozwoli to wyeliminowanie lub istotne ograniczenie niedopasowania księgowego, które miałyby miejsce w przypadku przyjęcia dla tych aktywów innej kategorii wyceny.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych Grupa ujmuje i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane lub wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Reklasyfikacja aktywów finansowych – zasady stosowane od 1 stycznia 2018 r.

Aktywa finansowe nie ulegają reklasyfikacji w okresach sprawozdawczych następujących po początkowym ujęciu, z wyjątkiem okresu sprawozdawczego następującego po dokonaniu przez Grupę zmiany modelu biznesowego w zakresie zarządzania określonymi aktywami finansowymi.

Przeklasyfikowanie aktywów finansowych ma zastosowanie prospektywnie od dnia przeklasyfikowania – bez przekształcenia rozpoznanych w poprzednich okresach zysków, strat (w tym zysków lub strat z tytułu utraty wartości) lub przychodów odsetkowych.

Za zmianę modelu biznesowego nie uważa się:

- zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- przeniesienia aktywów finansowych między segmentami jednostki stosującymi różne modele biznesowe.

Modyfikacje aktywów finansowych – zasady stosowane od 1 stycznia 2018 r.

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Bank dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od tych generowanych przez to aktywo przed modyfikacją warunków jego umowy. Jeżeli zidentyfikowana zostaje istotna różnica, pierwotne aktywo finansowe zostaje usunięte z bilansu, a zmodyfikowane aktywo finansowe zostaje ujęte w księgach w jego wartości godziwej. Różnica między wartością bilansową aktywa usuniętego z bilansu a wartością godziwą nowo ujętego aktywa jest odnoszona do rachunku wyników w pozycji „Zysk (strata) wynikający z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Jeżeli przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo wyceniane wg zamortyzowanego kosztu nie są istotnie różne od pierwotnych przepływów pieniężnych, modyfikacja nie powoduje usunięcia aktywa finansowego z bilansu. W tym przypadku, Bank oblicza na nowo wartość bilansową brutto aktywa finansowego, a kwotę różnicy pomiędzy nową wartością bilansową a pierwotną wartością bilansową ujmuje w jako zysk (stratę) z tytułu modyfikacji w rachunku zysków i strat. Jeżeli modyfikacja taka ma miejsce w wyniku pogorszenia się sytuacji finansowej kredytobiorcy, wtedy taki wynik prezentowany jest razem z odpisami z tytułu utraty wartości. W pozostałych przypadkach, wykazywany jest on w wyniku z tytułu odsetek.

Ocena czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną zależy od spełnienia kryteriów jakościowych i ilościowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Grupa przyjęła następujące kryteria jakościowe dla określenia istotnych modyfikacji:

- przewalutowanie, o ile nie wynika z istniejących postanowień umownych lub wymogów obowiązujących regulacji prawnych,
- zmiana (zastąpienie) dłużnika, z wyłączeniem dodania/ odejścia solidarnego dłużnika lub przejęcia kredytu w spadku,
- konsolidacja kilku ekspozycji w jedną w ramach aneksu lub umowy ugody/ restrukturyzacji,
- zmiana warunków kontraktu powodująca zmianę wyniku testu SPPI.

Wystąpienie przynajmniej jednego w tych kryteriów skutkuje wystąpieniem istotnej modyfikacji.

Grupa przyjęła następujące kryteria ilościowe dla określenia istotnych modyfikacji:

- przedłużenie okresu kredytowania o co najmniej 1 rok i co najmniej podwojenie rezydualnego okresu do zapadalności pierwotnej (spełnienia obu warunków łącznie) dla Koszyka 1 i Koszyka 2, lub
- podwyższenie aktualnej kwoty kredytu/ limitu o co najmniej 10% dla Koszyka 1 i Koszyka 2 lub podwyższenie aktualnej kwoty kredytu/ limitu dla umowy w Koszyku 3.

Utrata wartości aktywów finansowych – zasady stosowane od 1 stycznia 2018 r.

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe jeżeli wystąpiło zdarzenie, jedno lub więcej, mające ujemny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne w ramach tego składnika aktywów finansowych. Do dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe zalicza się dające się zaobserwować dane na temat następujących zdarzeń:

- 1) znacznych trudności finansowych emitenta lub pożyczkobiorcy,
- 2) naruszenia umowy, takiego jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie,
- 3) przyznania pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę(-ów), ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia (udogodnień), którego(-ych) w innym przypadku pożyczkodawca(-cy) by nie udzielił (-li),
- 4) staje się prawdopodobne, że nastąpi upadłość lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy,
- 5) zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe,
- 6) kupna lub powstania składnika aktywów finansowych z dużym dyskontem odzwierciedlającym poniesione straty kredytowe.

Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu składnika aktywów finansowych, który jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, należności leasingowych, składnika aktywów z tytułu umów lub zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz umowy gwarancji finansowych.

Odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach i nie obniża wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Grupa ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę rozwiązanej rezerwy), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć zgodnie z niniejszym rozdziałem.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych, dzień w którym Bank staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Na dzień sprawozdawczy Grupa ujmuje wyłącznie skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia od momentu początkowego ujęcia jako odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (aktywo POCI). Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Grupa ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu:

- 1) należności z tytułu dostaw i usług lub aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15,
- 2) należności leasingowych wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSR 17.

Dla instrumentów kapitałowych nie są rozpoznawane oczekiwane straty kredytowe.

Metodykę kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych opisano szczegółowo w punkcie "Ogólna charakterystyka modelu tworzenia odpisów aktualizacyjnych" w nocie 7.1.

Aktywa finansowe – zasady stosowane do 31 grudnia 2017 r.

Aktywa finansowe kwalifikowane są do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.
Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Do tej kategorii Grupa kwalifikuje także instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi).
Do aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat kwalifikuje się dłużne papiery wartościowe, które zostały wyznaczone przez Grupę w celu eliminacji bądź znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny i ujmowania pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów. W przeciwnym przypadku papiery te zostałyby zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a efekt wyceny ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny, a wycena instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających te papiery zostałaby odniesiona do rachunku zysków i strat.
- Utrzymywane do terminu wymagalności
Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:
 - a) wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, oraz
 - c) spełniające definicję pożyczek i należności.
 Aktywa finansowe zaliczone do tej kategorii wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w przychodach odsetkowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży, lub
- c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są dłużne papiery wartościowe zakupione od emitenta, dla których nie istnieje aktywny rynek, kredyty, pożyczki, należności z tytułu transakcji reverse repo i inne należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

- Dostępne do sprzedaży

Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz pożyczki i należności nieuwzględnione w pozostałych kategoriach. Odsetki od aktywów dostępnych do sprzedaży nalicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte zwwyżki z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wyznaczonych jako aktywa wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przeznaczonych do obrotu (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży Grupa ujmuje i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane lub wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Reklasyfikacja aktywów finansowych – zasady stosowane do 31 grudnia 2017 r.

Składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, który odpowiada definicji pożyczek i należności, Grupa może przekwalifikować z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności, w przypadku gdy Grupa ma zamiar i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ponadto Grupa dopuszcza reklasyfikację składnika aktywów finansowych zakwalifikowanego do grupy aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności, tj. zdarzeń, których prawdopodobieństwo wystąpienia w najbliższej przyszłości jest znikome.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

Utrata wartości aktywów finansowych – zasady stosowane do 31 grudnia 2017 r.

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty i należności

Na każdy dzień bilansowy Grupa przeprowadza ocenę utraty wartości kredytów, aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności i wycenianych w zamortyzowanym koszcie (zwanym „ekspozycjami kredytowymi”), poprzez analizę obiektywnych przesłanek utraty wartości. W procesie oceny utraty wartości Grupa uwzględnia wszystkie ekspozycje kredytowe, niezależnie od poziomu ryzyka poszczególnych ekspozycji kredytowych lub grup ekspozycji kredytowych.

Grupa dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na ekspozycje indywidualnie znaczące i ekspozycje nieznaczące indywidualnie.

Grupa w odniesieniu do ekspozycji ocenianych indywidualnie stosuje następujący katalog przesłanek utraty wartości:

- opóźnienie w spłacie równe lub większe niż 90 dni w odniesieniu do kapitału, odsetek lub prowizji kredytowych i większe niż 2 dni robocze w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wobec banków lub w przypadku należności od banków z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu,
- znaczące trudności finansowe dłużnika (w tym utrata pracy lub inne zdarzenie mogące wpłynąć na zdolność spłaty zadłużenia w przypadku osób fizycznych). Znaczące trudności finansowe podmiotu gospodarczego oznaczają sytuację ekonomiczno-finansową, która stanowi zagrożenie terminowej spłaty zobowiązań wobec Grupy, a zwłaszcza gdy ponoszone straty na działalności naruszają kapitały własne w 50%, z wyłączeniem projektów, które zakładają występowanie straty lub gdzie występuje zewnętrzne wsparcie finansowe (w formie np. dopłat do kapitału, udzielenia pożyczki, poręczenia/gwarancji przez podmiot powiązany lub inną osobę trzecią, konwersji pożyczki, emisji akcji lub obligacji),
- restrukturyzacja, jeżeli polega na przyznaniu ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta udogodnienia, którego w innym przypadku Grupa by nie udzieliła. Udogodnienia, o których mowa w definicji, w konsekwencji prowadzą do uszczuplenia należności Grupy i w szczególności mogą polegać na: obniżeniu oprocentowania wierzycelności, zaniechaniu naliczania oprocentowania w określonym czasie od całości lub części wierzycelności, na umorzeniu części lub całości wierzycelności, w tym odsetek lub kapitału,
- obniżenie przez uznaną i powszechnie akceptowaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (agencję ratingową) ratingu klienta, ratingu kraju – siedziby klienta, ratingu jakichkolwiek papierów dłużnych emitowanych przez klienta o co najmniej 4 klasy w skali włączając modyfikatory, w ciągu roku. Spadek ratingu kredytowego jednostki nie jest sam w sobie dowodem utraty wartości, jednakże może być potwierdzeniem utraty wartości, jeśli jest analizowany wraz z innymi dostępnymi informacjami,
- znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej. Znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej oznacza spadek ratingu o 4 stopnie w skali i równoczesne przejście do grupy zagrożone w oparciu tylko o kryterium ratingu, z wyłączeniem sytuacji pogorszenia ratingu wynikających z sezonowości działalności i z wyłączeniem wpływu klasyfikacji do wewnętrznych klas ryzyka w systemie wspierającym proces monitorowania (Risk Management Tool – RMT) na rating. Spadek ratingu kredytowego klienta nie jest sam w sobie dowodem utraty wartości, jednakże może być potwierdzeniem utraty wartości, jeśli jest analizowany wraz z innymi dostępnymi informacjami,
- Grupa złożyła wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub powzięła wiadomość o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika,
- ekspozycja kredytowa jest kwestionowana przez dłużnika np. poprzez wszczęcie postępowania sądowego,
- wierzycelność stała się wymagalna w całości w wyniku wypowiedzenia umowy kredytowej,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub wniosek o wszczęcie postępowania naprawczego,
- zanik aktywnego rynku na daną bilansową ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe. Przesłanka ta może dotyczyć np. ekspozycji w instrumenty finansowe notowane na giełdach, gdy z uwagi na znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitenta (ewentualne bankructwo), płynność obrotu tymi aktywami jest na tyle niska, że wiarygodne ustalenie ceny aktywów nie jest możliwe,
- został ustanowiony zarząd komisaryczny lub dłużnik zawiesił działalność,
- nieznanne miejsce pobytu i nieujawniony majątek dłużnika.

Grupa w odniesieniu do ekspozycji ocenianych grupowo stosuje następujący katalog przesłanek utraty wartości:

- przeterminowanie ekspozycji kredytowej klienta na datę bilansową w odniesieniu do kapitału, odsetek lub prowizji kredytowych równe lub większe niż 90 dni,
- znaczące trudności finansowe dłużnika, w tym utrata pracy lub inne zdarzenie mogące wpłynąć na zdolność spłaty zadłużenia,
- nieznanne miejsce pobytu i nieujawniony majątek dłużnika detalicznego oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Grupa kwalifikuje ekspozycję jako przeterminowaną (past due) w przypadku, gdy kredytobiorca nie dokonał płatności dotyczącej kapitału i/lub odsetek w umownym terminie wymagalności. Grupa prezentuje całą ekspozycję jako przeterminowaną, bez względu na fakt, czy opóźnienie płatności dotyczy całej ekspozycji, czy tylko jej części (raty).

Długość okresu przeterminowania dla należności spłacanych w ratach należy przyjąć, jako okres od daty zapadalności najwcześniejszej raty, w przypadku której nastąpiło opóźnienie spłaty.

Grupa, w przypadku identyfikacji przesłanki lub przesłanek utraty wartości dla co najmniej jednej ekspozycji wobec danego kredytobiorcy, poddaje ocenie utraty wartości wszystkie ekspozycje kredytowe wobec tego kredytobiorcy.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością bilansową ekspozycji kredytowej a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości. Wartość bilansowa ekspozycji kredytowej obniżana jest poprzez zastosowanie konta odpisu aktualizującego. Kwota straty z tytułu utraty wartości ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszy się, to uprzednio ujęta strata z tytułu utraty wartości jest odwracana poprzez odpowiednie skorygowanie konta odpisu aktualizującego. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Dla wszystkich ekspozycji indywidualnie znaczących, które na datę bilansową utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny indywidualnej. Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez pracowników Grupy i polega na indywidualnej weryfikacji wystąpienia utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz prognozie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z przejęcia zabezpieczeń, pomniejszonych o koszty przejęcia i sprzedaży lub z innych źródeł spłat. Grupa przeprowadza regularne przeglądy mające na celu porównanie oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wykorzystanych do wyznaczenia indywidualnych odpisów aktualizujących z rzeczywistymi zrealizowanymi przepływami pieniężnymi.

Dla wszystkich ekspozycji nieznaczących indywidualnie, które na datę bilansową utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny grupowej. Każda ekspozycja oceniana grupowo przypisywana jest do jednej z grup o podobnej charakterystyce ryzyka na podstawie rodzaju kredytobiorcy, rodzaju produktu kredytowego, okresu opóźnienia w spłacie lub innych istotnych czynników wpływających na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (na przykład wartość nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu hipotecznego). Przyszłe przepływy pieniężne szacowane są na podstawie danych historycznych o przepływach pieniężnych i ponoszonych stratach dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki ekspozycji, które znajdują się w poszczególnych grupach. Wykorzystywane dane historyczne w przypadkach, dla których jest to konieczne, są odpowiednio korygowane na podstawie najaktualniejszych danych w celu wyeliminowania czynników wpływających w przeszłości na dane historyczne i niewystępujących obecnie. Grupa przeprowadza regularne przeglądy stosowanych wartości stóp odzysku (RR) oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania przyszłych przepływów pieniężnych dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, dla których Grupa nie zidentyfikowała utraty wartości tworzony jest odpis na straty poniesione w wyniku zaistniałych ale jeszcze niezareportowanych zdarzeń (zwany „odpisem IBNR”). W ramach oceny IBNR Grupa szacuje stratę wynikającą ze zdarzeń, które na datę bilansową nie zostały jeszcze zareportowane i nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, ale zdarzenia miały miejsce przed datą bilansową i strata została poniesiona. Podczas szacunku odpisu IBNR zakłada się, że istnieje kilkumiesięczny okres od daty zaistnienia obiektywnej przesłanki utraty wartości do daty jej zareportowania, zwany okresem identyfikacji straty (LIP). Wartości parametru LIP Grupa szacuje na podstawie analiz statystycznych wykorzystujących dane historyczne. Grupa stosuje różne okresy identyfikacji straty dla różnych grup ekspozycji kredytowych biorąc pod uwagę w szczególności segment klienta, rodzaj produktu i sposób zabezpieczenia ekspozycji. Aktualizacja wartości parametrów LIP dokonywana jest przynajmniej raz na rok.

Wartość odpisu IBNR wyznaczana jest jako iloczyn prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w okresie identyfikacji straty (PD_LIP) i straty z tytułu utraty wartości, szacowanej analogicznie jak odpis grupowy dla wartości ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD). Grupa szacuje wartości parametru EAD na podstawie danych historycznych.

Grupa szacuje wartości parametru PD_LIP wykorzystując wartości PD wyznaczone przez modele bazylejskie i wykonując odpowiednią transformację uwzględniającą skrócenie okresu identyfikacji straty do przyjętych długości LIP i korektę Point-in-Time. W ramach transformacji Grupa przeprowadza raz na miesiąc kalibrację wartości parametru PD do najbardziej aktualnych zrealizowanych wartości PD_LIP. Tak oszacowane wartości PD_LIP jak najlepiej odzwierciedlają aktualne warunki ekonomiczne a model stosowany do ich wyznaczania jest typu „Point-In-Time”.

Grupa przeprowadza regularne przeglądy wartości parametrów LIP, PD_LIP, EAD i RR stosowanych do wyznaczania odpisów IBNR oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania tych parametrów dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Zobowiązania pozabilansowe

Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyznaczana jest jako różnica pomiędzy oczekiwaną wartością ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z ekspozycji bilansowej powstałej z udzielonego zobowiązania na datę identyfikacji utraty wartości. Grupa do wyznaczania oczekiwanej wartości ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego, wykorzystuje współczynnik konwersji kredytowej (CCF), którego wartości szacowane są na podstawie danych historycznych.

Grupa przeprowadza regularne przeglądy wartości parametrów CCF stosowanych do wyznaczania odpisów na zobowiązania pozabilansowe oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania tych parametrów dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Grupa szacuje przyszłe przepływy pieniężne w ramach oceny indywidualnej albo oceny grupowej w zależności od klasyfikacji poszczególnych zobowiązań pozabilansowych do ekspozycji indywidualnie znaczących albo ekspozycji nieznaczących indywidualnie.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych: transakcje dotyczące walut (typu spot, forward, swap walutowy, opcje walutowe, CIRS), transakcje na stopę procentową (FRA, IRS, CAP), transakcje pochodne bazujące na kursach papierów wartościowych, wartości indeksów akcji i towarów. Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej w dniu zawarcia transakcji, a następnie wyceniane do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów wyceny jest właściwy.

Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu) lub „Instrumenty zabezpieczające” po stronie aktywów, a ujemna – w pozycji „Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu) lub „Instrumenty zabezpieczające” po stronie pasywów. W przypadku nabycia instrumentu finansowego, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takim instrumentem finansowym zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej.

Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- instrument finansowy nie jest zaliczany do aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów nie będących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wycenę wbudowanego instrumentu pochodnego zalicza się odpowiednio do aktywów lub zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w korespondencji z rachunkiem zysków i strat zgodnie z zasadami wyceny instrumentów pochodnych.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego czy dany instrument pochodny jest zaliczony do portfela przeznaczonego do obrotu lub czy dany instrument jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu odnoszone są do rachunku zysków i strat.

Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Grupa podjęła decyzję, aby skorzystać z wyboru jaki daje MSSF 9 i kontynuuje stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń zgodnych z MSR 39. Decyzja ta ma zastosowanie do wszystkich relacji zabezpieczających, dla których Bank stosuje i będzie stosował rachunkowość zabezpieczeń w przyszłości. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge) oraz przepływów pieniężnych (cash flow hedge).

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycja zabezpieczająca w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej.

Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających odsetkowe pozycje zabezpieczane prezentowany jest w marży odsetkowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeśli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę), zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń albo Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Korekta z tytułu zabezpieczanego ryzyka na odsetkowej pozycji zabezpieczanej jest amortyzowana do rachunku zysków i strat nie później niż w momencie zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są:

- bezpośrednio do pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie,
- do pozycji rachunku zysków i strat „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” w części stanowiącej nieefektywną część zabezpieczenia.

Kwoty ujęte w „Kapitale z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat i są prezentowane w tych samych liniach, co poszczególne komponenty wyceny pozycji zabezpieczanej, tj. wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest prezentowany w marży odsetkowej, a wynik z tytułu rewaluacji walutowej jest prezentowany w wyniku z pozycji wymiany.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany bądź gdy unieważnia powiązania zabezpieczające. W takim przypadku łączne zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, początkowo ujęte w „Kapitale z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, nadal są wykazywane w kapitale, aż do zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty ujęte w „Kapitale z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat danego okresu.

Zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe, inne niż umowy gwarancji finansowych oraz zobowiązania do udzielenia pożyczki, jako wycenianie według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki oraz wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe.

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wyłączenie składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Grupa wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części z bilansu, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Grupa spisuje należności w ciężar rezerw, gdy nie oczekuje dalszych przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki a także, gdy dokona bezwarunkowego umorzenia wierzytelności. W takim przypadku wiąże się to również z udokumentowaniem nieściągalności zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi w tym obszarze.

Skumulowane zyski lub straty, które zostały wykazane w pozostałych dochodach całkowitych z tytułu instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite nie są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie usunięcia tych instrumentów finansowych z bilansu.

Grupa wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasło. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od kontrahenta transakcji. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

5.6 Wycena pozostałych pozycji skonsolidowanego bilansu

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub współkontrolowanej. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy.

W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega późniejszej korekcie.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych, a wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek stowarzyszonych lub współkontrolowanych ujmuje się w ramach pozycji „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Inne wartości niematerialne

Wartości niematerialne są kontrolowanymi przez Grupę zasobami majątkowymi nie mającymi formy fizycznej, identyfikowalnymi i powodującymi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Głównie są to:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- autorskie prawa majątkowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne początkowo ujmowane są według ceny nabycia. Późniejsza wycena wartości niematerialnych jest według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne o określonym okresie użytkowania podlegają amortyzacji przez szacowany okres użyteczności tego składnika. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wszystkie wartości niematerialne podlegają okresowym przeglądom w celu weryfikacji czy nie wystąpiły istotne przesłanki utraty wartości, które wymagałyby przeprowadzenia testu na utratę wartości oraz dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz jeszcze nie przyjętych do użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest raz w roku oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Grupa alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Koszty modernizacji rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio zwiększają ich wartość bilansową lub są ujmowane jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wtedy, gdy prawdopodobne jest, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy a koszt tych nakładów można wiarygodnie zmierzyć.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Wartość podlegająca amortyzacji jest to cena nabycia lub koszt wytworzenia danego aktywa pomniejszona o wartość końcową składnika. Stawki amortyzacji i wartość końcowa składników ustalone dla celów bilansowych są okresowo weryfikowane, przy czym rezultaty weryfikacji skutkują w okresie, w którym weryfikację przeprowadzono.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych są następujące:

a) stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych

Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	1,5% – 10,0%
Urządzenia techniczne i maszyny	4,5% – 30,0%
Środki transportu	7% – 20,0%

b) stawki amortyzacji dla wartości niematerialnych

Licencje na programy komputerowe, prawa autorskie	12,5% – 50,0%
Poniesione koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3%
Pozostałe wartości niematerialne	20% - 33,3%

c) stawki amortyzacji dla nieruchomości inwestycyjnych

Budynki i budowle	1,5% – 10,0%
-------------------	--------------

Nie amortyzuje się gruntów, środków trwałych w budowie oraz nakładów na wartości niematerialne.

Wartość amortyzacji oraz odpis z tytułu utraty wartości obciąża rachunek zysków i strat w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych”.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z wymogami modelu ceny nabycia.

Nieruchomości inwestycyjne są wyłączone z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczony do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

Leasing

Grupa jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwale lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przekazuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwale lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo na Grupę całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostającego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Aktywa trwale będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

W pozycji tej ujmuje się rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, włączając te wyceniane metodą aktuarialną oraz rezerwy na koszty restrukturyzacji. Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione zostaną ogólne kryteria ujmowania rezerw oraz szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Wysokość rezerwy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia ustalana jest przez Grupę w oparciu o najlepsze dostępne oszacowania bezpośrednich nakładów, które w sposób nieodczynny wynikają z restrukturyzacji oraz nie są związane z bieżącą działalnością Grupy.

Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, oprócz zysków i strat aktuarialnych związanych z wyceną zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń, odnoszonych na inne całkowite dochody.

Przychody przyszłych okresów oraz koszty rozliczane w czasie (pasywa)

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników (m.in. bonus roczny i świąteczny, premie, nagrody oraz niewykorzystane urlopy).

Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Dotacje

Grupa ujmuje dotacje rządowe w momencie, w którym istnieje wystarczająca pewność, że zostaną spełnione związane z nimi warunki oraz pewność, że Grupa otrzyma dotację. Dotacje rządowe są ujmowane w zysku lub stracie w okresach, w których ujmowane są odnośne koszty, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Do rozliczania dotacji Grupa stosuje metodę dochodową. Dotacje rządowe do aktywów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy jako pomniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów.

Kapitały własne Grupy Kapitałowej

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami, statutami i umowami spółek. Do kapitałów własnych zaliczane są także zysk / strata z lat ubiegłych. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy, w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej.

Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą.

Kapitał własny Grupy stanowią:

- kapitał zakładowy – dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
- „premia emisyjna” – nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pozostałe po pokryciu kosztów emisji. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów niedających kontroli wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku Pekao S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem Bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu,
- kapitały rezerwowe służące celom określonym w statucie tworzone są z odpisów z zysku,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- e) kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji. W bilansie kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
- f) pozostałe kapitały:
- kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku,
 - składniki kapitałowe:
 - obligacje zamienne na akcje – obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, oraz
 - rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego,
 - fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej przez Bank Pekao S.A.,
 - niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
 - zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikająca z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli jest to część aktywów netto jednostki zależnej (w tym: część zysku lub straty), która przypada na udziały kapitałowe nie należące, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek zależnych, do Banku.

Transakcje rozliczane w akcjach fantomowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w akcjach fantomowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej zobowiązania z tego tytułu na dzień bilansowy.

Wartość godziwa zobowiązania jest szacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych do których zostaną nabyte uprawnienia.

Koszt transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych jest ujmowany jako koszty wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem zobowiązania wobec pracowników prezentowanych w pozycji „Rezerwy”.

Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień wpływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby akcji – zostaną ostatecznie nabyte.

5.7 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy podatek ujmowany jest w kapitale. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe jednostek Grupy odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat. Należności z tytułu podatków są wykazywane, jeśli jednostki Grupy mają wystarczającą pewność, iż istnieją i że zostaną one odzyskane.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczonego podatku dochodowego ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub realizacji zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

Rezerwa na odroczonego podatku dochodowego obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową, a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.8 Pozostałe pozycje

Zobowiązania warunkowe i promesy zobowiązań

Grupa zawiera transakcje, które w momencie zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, natomiast powodują powstanie zobowiązań warunkowych i promesy zobowiązań. Zobowiązania warunkowe charakteryzują się tym, że są:

- potencjalnym zobowiązaniem, którego istnienie zostanie potwierdzone w momencie wystąpienia lub niewystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie podlegają pełnej kontroli Grupy (np. prowadzone sprawy sporne),
- obecnym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie (przede wszystkim: niewykorzystane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje, akredytywy i poręczenia).

Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe wycenia się według wyższej z następujących wartości:

- kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe, lub
- początkowo ujętej kwoty, pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadmi MSSF 15.

5.9 Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od lub po 1 stycznia 2018 roku

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Od 1 stycznia 2018 r. Bank przyjął do stosowania Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 9 „Instrumenty Finansowe” (dalej „MSSF 9”).

Poniżej przedstawiono ujawnienia dotyczące wpływu zastosowania przez Bank MSSF 9 po raz pierwszy na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia ujawnienia na moment pierwszego zastosowania MSSF 9 kategorii wyceny aktywów i ich wartości bilansowych wg MSR 39 oraz nowych kategorii wyceny aktywów i ich wartości bilansowych wg MSSF 9.

	KLASYFIKACJA WG MSR 39	KLASYFIKACJA WG MSSF 9	WARTOŚĆ BILANSOWA WG MSR 39	WARTOŚĆ BILANSOWA WG MSSF 9
Kasa, należności do Banku Centralnego	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	5 236 318	5 236 107
Należności od banków	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	2 627 327	2 627 117
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Przeznaczone do obrotu (Wartość godziwa przez wynik finansowy)	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	1 730 416	1 730 416
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	Przeznaczone do obrotu (Wartość godziwej przez wynik finansowy)	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	1 349 047	1 349 047
Instrumenty zabezpieczające	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	259 396	259 396
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	113 330 806	112 284 080
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	363 079	365 137
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez kapitał	1 597 449	1 555 964
Należności z tytułu leasingu finansowego	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	4 351 352	4 347 855
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	7 550 390	7 543 879
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez kapitał	5 107 583	5 096 743
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	1 620 367	1 620 237
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez kapitał	1 861 424	1 887 731
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Zamortyzowany koszt	2 229 193	2 336 021
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Wartość godziwa przez kapitał	31 047 397	31 047 397
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty kapitałowe	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	52 376	52 376
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty kapitałowe	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Wartość godziwej przez kapitał	95 065	264 444
Inne aktywa	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	948 231	941 722
AKTYWA FINANSOWE			181 357 216	180 545 669

Zastosowanie przez Bank MSSF 9 po raz pierwszy nie miało wpływu na klasyfikację i wycenę zobowiązań finansowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie wartości bilansowych aktywów finansowych wg kategorii wyceny w ramach MSR 39 z wartościami bilansowymi tych pozycji wg kategorii ich wyceny w ramach MSSF 9, na datę pierwszego zastosowania MSSF 9.

	WARTOŚĆ BILANSOWA 31.12.2017 WG MSR 39	REKLASYFIKACJA	AKTUALIZACJA WYCENY	WARTOŚĆ BILANSOWA 01.01.2018 WG MSSF 9
AKTYWA FINANSOWE				
WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU				
Kasa, należności do Banku Centralnego				
	Bilans otwarcia	5 236 318		
	Aktualizacja wyceny		-211	
	Bilans zamknięcia			5 236 107
Należności od banków				
	Bilans otwarcia	2 627 327		
	Aktualizacja wyceny		-210	
	Bilans zamknięcia			2 627 117
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
	Bilans otwarcia	127 949 307		
	Aktualizacja wyceny		-1 046 726	
A	Reklasyfikacja do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał		-1 597 449	
B	Reklasyfikacja do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		-363 079	
C	Reklasyfikacja do inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez kapitał		-5 107 583	
D	Reklasyfikacja do inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu		-7 550 390	
	Bilans zamknięcia			112 284 080
Należności z tytułu leasingu finansowego				
	Bilans otwarcia	4 351 352		
	Aktualizacja wyceny		-3 497	
	Bilans zamknięcia			4 347 855
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe				
	Bilans otwarcia	3 481 791		
	Aktualizacja wyceny		100 187	
D	Reklasyfikacja z kredytów i pożyczek udzielonych klientom		7 550 390	
E	Reklasyfikacja z dostępnych do sprzedaży		2 229 193	
F	Reklasyfikacja do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał		-1 861 424	
	Bilans zamknięcia			11 500 137
Inne aktywa				
	Bilans otwarcia	948 231		
	Aktualizacja wyceny		-6 509	
	Bilans zamknięcia			941 722
	RAZEM WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			136 937 018

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	WARTOŚĆ BILANSOWA 31.12.2017 WG MSR 39	REKLASYFIKACJA	AKTUALIZACJA WYCENY	WARTOŚĆ BILANSOWA 01.01.2018 WG MSSF 9
	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY			
	Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe			
	Bilans otwarcia	33 424 031		
E	Reklasyfikacja do wycenianych wg zamortyzowanego kosztu		-2 229 193	
G	Reklasyfikacja do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał - instrumenty dłużne		-31 047 397	
H	Reklasyfikacja do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał - instrumenty kapitałowe		-95 065	
I	Reklasyfikacja do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		-52 376	
	Bilans zamknięcia			-
	WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ			
	Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (instrumenty dłużne)			
	Bilans otwarcia	-		
	Aktualizacja wyceny		15 467	
G	Reklasyfikacja z dostępnych do sprzedaży	31 047 397		
C,F	Reklasyfikacja z wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	6 969 007		
	Bilans zamknięcia			38 031 871
	Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (instrumenty kapitałowe)			
	Bilans otwarcia	-		
	Aktualizacja wyceny		169 379	
H	Reklasyfikacja z dostępnych do sprzedaży	95 065		
	Bilans zamknięcia			264 444
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			
	Bilans otwarcia	-		
	Aktualizacja wyceny		-41 485	
A	Reklasyfikacja z wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	1 597 449		
	Bilans zamknięcia			1 555 964
	RAZEM WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ			
				39 852 279
	WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY			
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 730 416		1 730 416
	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 349 047		1 349 047
	Instrumenty zabezpieczające	259 396		259 396
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			
	Bilans otwarcia	-		
	Aktualizacja wyceny		2 058	
B	Reklasyfikacja z wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	363 079		
	Bilans zamknięcia			365 137
	Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (instrumenty kapitałowe)			
	Bilans otwarcia	-		
I	Reklasyfikacja z dostępnych do sprzedaży	52 376		
	Bilans zamknięcia			52 376
	RAZEM WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY			
				3 756 372

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej wyjaśniono, w jaki sposób zastosowanie nowych wymogów klasyfikacji MSSF 9 doprowadziło do zaprezentowanych w powyższej tabeli zmian w klasyfikacji niektórych aktywów finansowych posiadanych przez Bank.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

- A) W związku z zaklasyfikowaniem niektórych kredytów i pożyczek udzielonych klientom do modelu biznesowego, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, kredyty te są wyceniane w wartości godziwej przez kapitał. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te wyceniane były wg zamortyzowanego kosztu, zgodnie z MSR 39.
- B) Kredyty i pożyczki udzielone klientom, których kontraktowe przepływy pieniężne nie stanowią jedynie spłat kapitału i odsetek od niespłaconego kapitału, ze względu na dźwignię finansową zwiększającą zmienność wynikających z umowy przepływów pieniężnych, klasyfikowane są obowiązkowo jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Dotyczy to przede wszystkim kredytów studenckich, kredytów z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz kilku ekspozycji korporacyjnych. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te wyceniane były wg zamortyzowanego kosztu, zgodnie z MSR 39. Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone klientom, utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy i spełniające kryteria SPPI są nadal wyceniane według zamortyzowanego kosztu.

Korporacyjne i municypalne papiery wartościowe

- C) Bank dokonał oceny modelu biznesowego dla korporacyjnych i municypalnych papierów wartościowych i stwierdził, iż część portfela tych papierów spełnia kryteria modelu biznesowego, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych. W związku z tym część papierów wartościowych z tego portfela została sklasyfikowana jako wyceniane w wartości godziwej przez kapitał. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te wyceniane były wg zamortyzowanego kosztu, zgodnie z MSR 39 i prezentowane jako kredyty i pożyczki udzielone klientom.
- D) Pozostała część portfela, która jest utrzymywana w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, została przeklasyfikowana do pozycji papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te prezentowane były jako kredyty i pożyczki udzielone klientom, gdyż były klasyfikowane do kategorii Pożyczki i należności zgodnie z MSR 39.

Inwestycyjne papiery wartościowe

- E) Bank dokonał oceny modelu biznesowego dla inwestycyjnych papierów wartościowych, które są w większości utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych jak i sprzedaży, i stwierdził, że w odniesieniu do niektórych z tych papierów dotychczasową praktyką było utrzymywanie ich w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych i intencja Banku w stosunku do nich pozostaje niezmienną. W związku z tym Bank ocenił, iż właściwym modelem biznesowym dla tych papierów jest model, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych i przeklasyfikował je do wyceny według zamortyzowanego kosztu. Poprzednio papiery te były klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży i wyceniane w wartości godziwej przez kapitał. Na dzień 31 marca 2018 roku wartość godziwa papierów wartościowych przeklasyfikowanych z wycenianych w wartości godziwej przez kapitał do wycenianych wg zamortyzowanego kosztu wyniosła 2 270 835 tys. PLN. W przypadku, gdyby te papiery wartościowe nie zostały przeklasyfikowane, Grupa w I kwartale 2018 roku ujęłaby w innych całkowitych dochodach zysk w kwocie 27 443 tys. złotych.
- F) W związku z intencją sprzedaży niektórych papierów z portfela papierów wartościowych dotychczas utrzymywanych do terminu zapadalności Bank dokonał przeklasyfikowania niektórych papierów do wyceny według wartości godziwej przez kapitał, gdyż ocenił, iż właściwym modelem biznesowym dla tych papierów jest model, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te wyceniane były wg zamortyzowanego kosztu, zgodnie z MSR 39. Pozostałe papiery wartościowe poprzednio klasyfikowane jako utrzymywane do terminu zapadalności zostały zaklasyfikowane do wyceny według zamortyzowanego kosztu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- G) Pozostałe papiery wartościowe, które zgodnie z MSR 39 były zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży zostały przeklasyfikowane do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał, bez zmiany metody wyceny.

Instrumenty kapitałowe

- H) Niektóre instrumenty kapitałowe utrzymywane długoterminowo w portfelu Banku zostały nieodwołalnie wyznaczone zgodnie z MSSF 9 do wyceny w wartości godziwej przez kapitał. Przed zastosowaniem MSSF 9, instrumenty te wyceniane były według wartości godziwej przez kapitał lub według kosztu, ponieważ Bank stwierdził, że nie jest możliwy wiarygodny pomiar ich wartości godziwej. MSSF 9 zniósł możliwość ich wyceny według kosztu. Zmiany wartości godziwej takich papierów wartościowych nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego w momencie ich zbycia.
- I) Pozostałe instrumenty kapitałowe, które zgodnie z MSR 39 były klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży i były wyceniane według wartości godziwej przez kapitał, a nie zostały nieodwołalnie wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez kapitał zostały przeklasyfikowane do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu zamknięcia salda odpisów z tytułu utraty wartości kalkulowanych zgodnie z MSR 39 oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe kalkulowane zgodnie z MSR 37 na dzień 31 grudnia 2017 roku do bilansu otwarcia salda oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z zapisami MSSF 9 na 1 stycznia 2018 roku.

	KLASYFIKACJA WG MSR 39	KLASYFIKACJA WG MSSF 9	WARTOŚĆ ODPISÓW WG MSR 39 / 37 31.12.2017	REKLASYFIKACJE(*)	AKTUALIZACJA WYCENY	WARTOŚĆ ODPISÓW WG MSSF 9 01.01.2018
Kasa, należności do Banku Centralnego	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	-	-	211	211
Należności od banków	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	16 637	4 494	210	21 341
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	5 247 726	3 222 963	1 046 726	9 517 415
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	4 057	3 869	-7 926	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez kapitał	8 901	-	9 258	18 159
Należności z tytułu leasingu finansowego	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	173 715	-	3 497	177 212
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	84 535	-31 680	4 517	57 372
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez kapitał	12 979	-	9 209	22 188
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	-	-	130	130
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (Zamortyzowany koszt)	Wartość godziwa przez kapitał	-	-	179	179
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Zamortyzowany koszt	-	-	196	196
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty dłużne	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Wartość godziwa przez kapitał	-	-	1 944	1 944
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty kapitałowe	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Wartość godziwa przez wynik finansowy (obowiązkowo)	-	-	-	-
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - instrumenty kapitałowe	Dostępne do sprzedaży (Wartość godziwa przez kapitał)	Wartość godziwej przez kapitał	1 119	-1 119	-	-
Inne aktywa	Pożyczki i należności (Zamortyzowany koszt)	Zamortyzowany koszt	95 992	5 926	6 509	108 427
Rezerwy (na ekspozycje pozabilansowe)	Rezerwy na udzielone zobowiązania i gwarancje	Rezerwy na udzielone zobowiązania i gwarancje	236 909	-	60 860	297 769
		Razem wartość odpisów	5 882 570	3 204 453	1 135 520	10 222 543

(*) Pozycja "Reklasyfikacje" obejmuje zmiany poziomu odpisów, który nastąpił w korespondencji z analogiczną zmianą wartości bilansowej brutto, w tym: (1) wzrost odpisów w wyniku dostosowania wartości bilansowej brutto do wymogów MSSF 9 (zmiana prezentacyjna polegająca na zwiększeniu wartości bilansowej brutto poprzez rozpoznanie kontraktowych odsetek naliczonych w pełnej wysokości od należności w Koszyku 3 i w konsekwencji analogiczny wzrost poziomu odpisów) oraz (2) spadek odpisów dla należności zaklasyfikowanych do kategorii POCl, które na dzień początkowego ujęcia ujemowane są w wartości godziwej i nie wykazują salda odpisów. W efekcie zmiany opisane powyżej nie miały wpływu na poziom kapitałów Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia wpływ netto (wpływ brutto pomniejszony o efekt podatkowy) pierwszego zastosowania MSSF 9 na pozycje kapitałów.

	WPŁYW PIERWSZEGO ZASTOSOWANIA MSSF9 NA 01.01.2018		
	BRUTTO	PODATEK ODROZCZONY	NETTO
KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY			
Kapitał z aktualizacji wyceny na 31.12.2017 według MSR 39	-69 788	13 260	-56 528
Aktualizacja wyceny dłużnych papierów wartościowych / kredytów udzielonych klientom przeklasyfikowanych z wycenianych wg zamortyzowanego kosztu do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał	-47 899	9 101	-38 798
Aktualizacja wyceny dłużnych papierów wartościowych przeklasyfikowanych z dostępnych do sprzedaży do wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	105 030	-19 956	85 074
Reklasyfikacja wyceny kapitałowych papierów wartościowych przeklasyfikowanych z dostępnych do sprzedaży do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-3 232	614	-2 618
Aktualizacja wyceny kapitałowych papierów wartościowych przeklasyfikowanych z dostępnych do sprzedaży do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał	192 999	-34 973	158 026
Ujęcie odpisów z tytułu utraty wartości ("ECL") dla dłużnych papierów wartościowych / kredytów udzielonych klientom wycenianych w wartości godziwej przez kapitał	42 470	-8 069	34 401
Kapitał z aktualizacji wyceny na 01.01.2018 według MSSF 9	219 580	-40 023	179 557
WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH			
Wynik z lat ubiegłych na 31.12.2017 według MSR 39	-38 225	7 263	-30 962
Reklasyfikacja wyceny kapitałowych papierów wartościowych przeklasyfikowanych z dostępnych do sprzedaży do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 232	-614	2 618
Reklasyfikacja wyceny kapitałowych papierów wartościowych przeklasyfikowanych z dostępnych do sprzedaży do wycenianych w wartości godziwej przez kapitał	-23 619	2 791	-20 828
Aktualizacja wyceny kredytów udzielonych klientom obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-5 868	1 115	-4 753
Ujęcie odpisów z tytułu utraty wartości ("ECL") dla aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych	-1 135 520	201 965	-933 555
Wynik z lat ubiegłych na 01.01.2018 według MSSF 9	-1 200 000	212 520	-987 480
ŁĄCZNY WPŁYW PIERWSZEGO ZASTOSOWANIA MSSF 9 NA KAPITAŁY	-872 407	151 974	-720 433

Zapisy MSSF 9 nie są jednoznaczne i podlegają interpretacjom zarówno przez podmioty wdrażające standard, jak również przez regulatora czy firmy audytorskie, a stanowisko wszystkich zainteresowanych nie jest jednolite we wszystkich aspektach.

Praktyka rynkowa stosowania zapisów standardu wciąż się kształtuje i z uwagi na toczące się dyskusje może ulegać zmianom.

Wpływ MSSF 9 na ocenę adekwatności kapitałowej

Bank podjął decyzję o stosowaniu rozwiązań przejściowych, określonych w art. 473a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 roku zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia wpływ zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy na adekwatność kapitałową z uwzględnieniem i bez uwzględnienia okresu przejściowego:

	WPLYW MSSF 9 Z UWZGLĘDNIENIEM OKRESU PRZEJŚCIOWEGO	WPLYW MSSF 9 BEZ UWZGLĘDNIENIA OKRESU PRZEJŚCIOWEGO
Całkowity wymóg kapitałowy	9 591 856	9 540 398
Łączny kapitał (Tier I i Tier II)	20 455 480	19 795 360
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,1%	16,6%

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został zatwierdzony do stosowania w państwach członkowskich Unii Europejskiej Rozporządzeniem Komisji Europejskiej Nr 2016/1905 z dnia 22.09.2016 roku i ma zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy obrotowe rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub później.

Przepisy MSSF 15 mają zastosowanie do umów z klientami z wyjątkiem umów leasingowych objętych MSR 17 „Leasing”, instrumentów finansowych i innych praw lub zobowiązań umownych objętych MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”, MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, umów ubezpieczeniowych objętych MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”.

MSSF 15 zakłada, że ujmowanie przychodu powinno odzwierciedlać przeniesienie przyrzeczonych towarów lub usług na klienta w kwocie, która odpowiada wynagrodzeniu, jakiego Bank/Grupa spodziewa się w zamian za dane towary i usługi.

Zgodnie z MSSF 15 przeniesienie towarów i usług oparte jest na koncepcji przeniesienia kontroli na klienta, które może nastąpić w określonym momencie (dostawa towaru, wykonanie usługi) lub na przestrzeni czasu (przykładowo w czasie świadczenia usługi lub w trakcie powstawania zamówionego towaru).

MSSF 15 określa pięcioetapowy model ujmowania przychodów:

Etap 1: Identyfikacja umowy z klientem.

Etap ten polega na upewnieniu się, że umowy zawarte z klientami (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami) są ważne oraz stanowią faktyczne transakcje. Według MSSF 15 umowa z klientem jest umową, jeżeli wynikają z niej egzekwowalne prawa i obowiązki oraz spełnione są następujące kryteria:

- strony zatwierdziły umowę oraz są zobligowane do wykonania przypisanych im zobowiązań,
- prawa każdej ze stron względem towarów lub usług, które mają być przeniesione, są możliwe do zidentyfikowania,
- można zidentyfikować warunki płatności za przeniesiony towar lub usługi,
- umowa ma treść ekonomiczną,
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie przysługujące jej w zamian za towary lub usługi. Przy ocenie tego kryterium będzie brany pod uwagę zamiar oraz zdolność nabywcy do zapłaty wynagrodzenia w określonym w umowie terminie.

W niektórych przypadkach, dwie lub więcej umów, które zostały zawarte z tym samym nabywcą (lub jednostką powiązaną z nabywcą) w tym samym lub niedalekim czasie będzie mogło być traktowane jako jedna całość oraz ujmowane jako jedna umowa jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- umowy były negocjowane w pakiecie oraz z jednym celem handlowym,
- wysokość wynagrodzenia do zapłaty z tytułu jednej umowy zależy od ceny bądź wykonania innej umowy, bądź
- towary lub usługi przyrządzone w umowach (lub pewne towary lub usługi przyrządzone w każdej z umów) stanowią jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Etap 2: Identyfikacja odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia.

Zobowiązanie do wykonania świadczenia odpowiada przyrzeczonej nabywcy określonym towarom lub usługom (bądź ich pakietowi), które mogą być postrzegane jako „odrębne” od innych towarów lub usług przyrzeczonych w umowie.

Zobowiązanie do przekazania towaru lub usługi będzie postrzegane jako odrębne w przypadku spełnienia dwóch następujących kryteriów:

- nabywca może czerpać korzyści z towaru lub usługi oddzielnie bądź w połączeniu z innymi udostępnionymi zasobami (wyznacznikiem tego kryterium jest regularne sprzedawanie przez Grupę towaru lub usługi oddzielnie),
- możliwe jest oddzielenie przyrzeczenia Banku/Grupy do przekazania nabywcy towaru lub usługi od innych przyrzeczeń w umowie.

Etap 3: Określenie ceny transakcyjnej.

Cena transakcyjna jest wynagrodzeniem, do którego Grupa spodziewa otrzymać w zamian za przekazanie towarów lub usług. Określenie ceny transakcyjnej może być skomplikowane, jeżeli umowa przewiduje wynagrodzenie zmienne (np. bonusy, kary, zwroty, klauzule zakładające możliwość zmiany ceny, etc.), istotny udział kosztów finansowania, wynagrodzenie niepieniężne lub kwoty należne nabywcy.

Wynagrodzenie zmienne uwzględnia się w cenie transakcji wyłącznie wówczas, gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że jego uwzględnienie nie spowoduje „znaczącego odwrócenia przychodu” w przyszłości wskutek przeszacowania. Znaczące odwrócenie ujęcia przychodu następuje wówczas, gdy późniejsza zmiana szacunkowej kwoty wynagrodzenia zmiennego powoduje znaczący spadek skumulowanej wartości rozpoznanych przychodów od danego klienta. Wynagrodzenie zmienne obejmuje każdą zmienną kwotę umowną, w tym np. premie za wyniki, kary, upusty, rabaty.

Etap 4: Alokacja ceny transakcyjnej do odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia.

Jeżeli umowa zawiera więcej niż jedno możliwe do wydzielenia zobowiązania do realizacji świadczeń, Grupa alokuje cenę transakcji do poszczególnych zobowiązań na podstawie ich indywidualnych cen sprzedaży.

Jeżeli cena transakcyjna uwzględnia kwotę zmienną, należy przeanalizować, czy kwota ta dotyczy wszystkich, czy tylko niektórych zobowiązań do realizacji świadczeń zawartych w umowie. Jeżeli nie zostaną spełnione zawarte w standardzie kryteria uznania kwoty zmiennej za odnoszącą się jedynie do niektórych zobowiązań, należy ją alokować na wszystkie zobowiązania do realizacji świadczeń zawarte w umowie.

Etap 5: Ujęcie przychodu w chwili realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

Przychód jest ujmowany wtedy, gdy Grupa wypełni swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia poprzez przekazanie klientowi kontroli nad towarem lub usługą. W związku z tym przychód jest ujmowany albo w momencie w czasie, albo w miarę upływu czasu.

Kontrolę definiuje się jako „możliwość bezpośredniego wykorzystania i czerpania zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści z danego składnika aktywów”, czyli towaru lub usługi.

Zobowiązanie uznaje się za wykonywane przez określony przedział czasu (więc również przychód rozpoznawany jest w czasie), gdy co najmniej jeden z następujących warunków jest spełniony:

- klient otrzymuje i konsumuje korzyści z prac w czasie ich wykonywania przez Grupę,
- prace Grupy przyczyniają się do wytworzenia lub powiększenia aktywów (np. w trakcie prac w toku) w taki sposób, że klient kontroluje te aktywa w momencie ich wytworzenia lub powiększenia,
- prace Grupy nie przyczyniają się do utworzenia aktywów o alternatywnym zastosowaniu i ma prawo do zapłaty za prace dotychczas wykonane.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Jeśli zobowiązanie nie jest wykonywane przez określony przedział czasowy, należy wziąć pod uwagę następujące przesłanki w celu określenia momentu, w którym kontrola aktywów została przeniesione na klienta:

- Grupa przekazała na rzecz klienta w fizyczne posiadanie aktywów,
- Grupa ma bieżące prawo żądać zapłaty za aktywa,
- klient zaakceptował aktywa,
- klient posiada znaczące ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów,
- klient ma tytuł prawny do aktywów.

Grupa stosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 roku. Grupa dokonała analizy wpływu wdrożenia MSSF 15.

Analizą objęto następujące rodzaje umów z klientami:

1. Umowy z organizacjami kartowymi dotyczące działań marketingowych i promocyjnych oraz związanych z rozwojem działalności kartowej,
2. Umowy najmu w których Bank jest wynajmującym i oprócz czynszu z tytułu najmu uzgadnia z klientem (najemcą) sposób rozliczania opłat eksploatacyjnych z tytułu utrzymania nieruchomości. W umowach takich Bank kupuje i odsprzedaje np. usługi komunalne i energii elektrycznej,
3. Umowy dotyczące usług transportu wartości dokonywane na rzecz klientów,
4. Umowy o prowadzenie rachunków bankowych, w odniesieniu do opłat i prowizji nie będących częścią efektywnej stopy procentowej,
5. Umowy kredytów i pożyczek, w odniesieniu do opłat i prowizji nie będących częścią efektywnej stopy procentowej,
6. Umowy dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych,
7. Umowy dotyczące usług zarządzania funduszami.

Grupa nie zidentyfikowała istotnych umów o zmiennym niepewnym składniku wynagrodzenia oraz umów w przypadku których wdrożenie MSSF 15 mogłoby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Pozostałe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od lub po 1 stycznia 2018 roku.

STANDARD / INTERPRETACJA	OPIS	OCENA WPLYWU
MSSF 2 (zmiana) „Płatności na bazie akcji”	Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania: (a) skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych, (b) płatności na bazie akcji mającej funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi, oraz (c) modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.	Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.
MSSF 4 (zmiana) „Umowy ubezpieczeniowe”	Zmiany zostały wprowadzone w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4.	Zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jej pierwszego zastosowania.
MSR 40 (zmiana) „Nieruchomości inwestycyjne”	Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych określają, że jednostka dokonuje przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych tylko wówczas, gdy istnieją dowody na zmianę sposobu ich użytkowania. Zmiana sposobu użytkowania występuje wtedy, gdy poszczególna nieruchomość spełnia lub przestała spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana intencji kierownictwa co do sposobu użytkowania nieruchomości sama w sobie nie stanowi przesłanki na zmianę sposobu użytkowania. Zmiany określają również, iż przykłady zawarte w paragrafie 57 nie stanowią zamkniętego katalogu przykładów (przed zmianą wykaz ten stanowi zamknięty katalog przykładów).	Zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jej pierwszego zastosowania.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

STANDARD / INTERPRETACJA	OPIS	OCENA WPŁYWU
KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”	Interpretacja określa, iż w celu ustalenia kursu wymiany datą transakcji jest data początkowego ujęcia przedpłaty jako składnika aktywów niepieniężnych lub zobowiązania z tytułu odroczonej dochodów. Jeśli istnieje wiele płatności lub wpływów zaliczkowych, ustala się datę transakcji w odniesieniu do każdej płatności lub wpływów.	Nowa interpretacja nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jej pierwszego zastosowania.
Zmiany do MSSF 2014-2016	Zmian dokonano w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF. Zmiany dotyczą MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28 i są ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.	Zmiany nie miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jej pierwszego zastosowania.

5.10 Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale jeszcze nie weszły w życie

STANDARD / INTERPRETACJA	OPIS	OCENA WPŁYWU
MSSF 9 (zmiana) „Instrumenty finansowe”	Zmiany do MSSF 9 - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą - modyfikują obowiązujące wymogi dotyczące praw z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy na potrzeby umożliwienia wyceny według zamortyzowanego kosztu (lub, w zależności od modelu biznesowego, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody) nawet w przypadku ujemnych płatności kompensacyjnych. Zmiany przewidują, iż znak (plus bądź minus) kwoty przedpłaty nie jest istotny – tj. w zależności od stopy procentowej obowiązującej w momencie rozwiązania umowy, może zostać dokonana płatność na rzecz strony skutkująca wcześniejszą spłatą. Kalkulacja tej kompensaty musi być taka sama zarówno w przypadku kary za przedterminową spłatę jak również w przypadku zysku z tytułu wcześniejszej spłaty. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.	Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

STANDARD / INTERPRETACJA	OPIS	OCENA WPLYWU
MSSF 16 „Leasing”	<p>Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne, lub o krańcową stopę procentową. MSSF 16 definiuje okres leasingu jako całkowity, niepodlegający odwołaniu okres, podczas którego leasingobiorca ma prawo do użytkowania danego aktywa. Okres leasingu obejmuje również okresy opcjonalne w przypadku, gdy jednostka jest pewna wykonania opcji przedłużenia (lub nie wykonania opcji zakończenia) leasingu.</p> <p>W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.</p> <p>Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 Przychody z umów z klientami od daty lub przed datą pierwszego zastosowania niniejszego standardu.</p>	<p>Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania MSSF 16 i będzie stosowała standard począwszy od 1 stycznia 2019 roku. W ramach wdrożenia nowego standardu Grupa rozpoczęła ocenę umów, w celu zidentyfikowania czy umowa spełnia definicję leasingu oraz oszacowania okresu leasingu. Nowe wymagania eliminują pojęcie leasingu operacyjnego, a co za tym idzie pozabilansowe ujęcie użytkowanych na tej podstawie aktywów. Wszystkie użytkowane aktywa i odnośne zobowiązania do zapłaty czynszów będą musiały zostać ujęte w bilansie. Wpływie to na zmianę podstawy kalkulacji powszechnie używanych wskaźników finansowych. Grupa planuje skorzystać ze zwolnienia ze stosowania wymogów standardu w odniesieniu do leasingów krótkoterminowych oraz leasingów aktywów niskocennych. W odniesieniu do Grupy jako leasingodawcy - zasady ujmowania umów leasingowych i ich rozliczenia pozostaną w większości bez zmian. Niemniej zmiana standardu może mieć wpływ na ich modele biznesowe i produkty leasingowe w związku ze zmianą potrzeb i zachowań leasingobiorców.</p>

5.11 Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską

STANDARD / INTERPRETACJA	OPIS	OCENA WPLYWU
MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”	<p>Celem wprowadzenia tego standardu jest zwiększenie porównywalności sprawozdań finansowych jednostek zaangażowanych w działalność podlegającą regulacji cen.</p> <p>Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie. Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14.</p>	<p>Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.</p>
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	<p>Nowy standard wymaga wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych w wysokości aktualnej wartości wypłaty i zapewnia bardziej jednolite podejście do wyceny i prezentacji wszystkich umów ubezpieczeniowych. Wymogi te mają na celu osiągnięcie spójnego ujmowania umów ubezpieczeniowych opartego na określonych zasadach rachunkowości. MSSF 17 zastępuje MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i związane z nimi interpretacje w dniu zastosowania nowego standardu.</p> <p>Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie.</p>	<p>Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.</p>

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

STANDARD / INTERPRETACJA	OPIS	OCENA WPŁYWU
<p>MSSF 10 (zmiana) „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 (zmiana) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”</p>	<p>Zmiany dotyczą transakcji sprzedaży bądź wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub jednostką będącą wspólnym przedsięwzięciem. Główną konsekwencją zmian jest to, że pełny zysk lub stratę ujmuje się, gdy transakcja dotyczy przedsięwzięcia (jeśli jest ono prowadzone przez spółkę zależną, bądź też nie). Częściowe zyski lub straty ujmuje się wtedy, gdy transakcja dotyczy aktywów, które nie stanowią przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdują się w jednostce zależnej. Data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności.</p>	<p>Grupa uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.</p>
<p>MSR 19 (zmiana) „Świadczenia pracownicze”</p>	<p>Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu - wymagają aby po zmianie planu zastosować zaktualizowanych założeń do wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.</p>	<p>Grupa jest w trakcie analizy wpływu tych zmian na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>MSR 28 (zmiana) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”</p>	<p>Zmiany do MSR 28 - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wprowadzono w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9 (w tym regulacje dotyczące utraty wartości) do długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach, które wchodzi w skład inwestycji netto w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, w stosunku do których nie zastosowano metody praw własności. Zmiany usuwają również paragraf 41, ponieważ uznano, że paragraf ten jedynie powtórzył wymogi zawarte w MSSF 9 i wywoływał zamieszanie w kwestii rozliczania długoterminowych udziałów. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.</p>	<p>Grupa jest w trakcie analizy wpływu tych zmian na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”</p>	<p>Może być niejasne, w jaki sposób prawo podatkowe odnosi się do określonej transakcji lub okoliczności lub czy organ podatkowy zaakceptuje opodatkowanie jednostki. MSR 12 „Podatki dochodowe” określa sposób rozliczania podatku bieżącego i odroczonego, ale nie odzwierciedla skutków niepewności. KIMSF 23 zawiera wytyczne, które uzupełniają wymogi zawarte w MSR 12, określając sposób odzwierciedlenia skutków niepewności przy ujmowaniu podatku dochodowego. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.</p>	<p>Grupa jest w trakcie analizy wpływu tych zmian na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>Zmiany do MSSF 2015-2017</p>	<p>Dokonano zmian do różnych standardów w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Zmiany precyzują, że: gdy jednostka przejmuje kontrolę nad przedsięwzięciem, wcześniej posiadane udziały we wspólnej działalności podlegają ponownej wycenie (MSSF 3), gdy jednostka uzyska współkontrolę nad przedsięwzięciem, jednostka nie dokonuje ponownej wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnej działalności (MSSF 11), jednostka w taki sam sposób rozlicza wszystkie konsekwencje podatku dochodowego z tytułu dywidend (MSR 12), wszelkie pożyczki zaciągnięte pierwotnie w celu modernizacji składnika aktywów traktowane są jako pożyczki ogólnego przeznaczenia w przypadku gdy składnik aktywów jest gotowy do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży (MSR 23). Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.</p>	<p>Grupa jest w trakcie analizy wpływu tych zmian na sprawozdanie finansowe.</p>

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6. Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Zarząd Banku pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na wartość aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki dokonane na datę bilansową odzwierciedlają warunki, które istniały w tych datach (np. ceny rynkowe, stopy procentowe, kursy wymiany walut).

Mimo, że szacunki opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Najistotniejsze szacunki dokonane za okres trzech miesięcy, zakończony 31 marca 2018 roku dotyczą:

- utraty wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych,
- wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych.

W związku z wdrożeniem MSSF 9 zasady oszacowania utraty wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych uległy zmianie w stosunku do zasad zastosowanych w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2017, nowe zasady zostały opisane w Nocie 7.1 „Ryzyko kredytowe”.

Zasady wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych wycenianych do wartości godziwej nie uległy zmianie.

7. Zarządzanie ryzykiem

7.1 Ryzyko kredytowe

W związku z wdrożeniem MSSF 9 proces zarządzania ryzykiem kredytowym i metody pomiaru uległy istotnym zmianom w stosunku do opisanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017.

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Banku. Udział kredytów i pożyczek w bilansie Banku powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Banku. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter scentralizowany i jest wykonywany przede wszystkim poprzez jednostki Pionu Zarządzania Ryzykami, umiejscowione w Centrali Banku oraz jego strukturach lokalnych. Integracja ryzyk w Pionie Zarządzania Ryzykami, w którym oprócz ryzyka kredytowego zostały przypisane także ryzyko rynkowe oraz operacyjne, umożliwia efektywne zarządzanie wszystkimi rodzajami ryzyk o charakterze kredytowym. Proces obejmuje wszystkie funkcje kredytowe – analizę kredytową, podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie i administrowanie oraz restrukturyzację i windykację. Funkcje te są realizowane zgodnie z obowiązującą w danym roku obrachunkowym polityką kredytową Banku i wytycznymi do niej, przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Efektywność i skuteczność funkcji kredytowych jest osiągana przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod i metodologii kredytowych oraz zastosowaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych, które zostały zintegrowane z głównym systemem informatycznym Banku. Procedury obowiązujące w Banku pozwalają na ograniczanie ryzyka kredytowego. W szczególności te dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności, zgodnie z przyjętym w Banku systemem segmentacji klientów.

Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa Bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe. Dotyczą one w szczególności wskaźników koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnika udziału znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku oraz limitów zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe. Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają nie tylko kredyty, pożyczki i gwarancje, ale również transakcje pochodne i instrumenty dłużne.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Bank ustalił następujące limity portfelowe:

- udział znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku – akceptowany przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku,
- limity na segmenty klientów – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- limity na produkty (kredyty hipoteczne udzielane klientom indywidualnym, finansowanie nieruchomości komercyjnych) – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- ograniczenia sektorowe i koncentracji sektorowej – akceptowane przez Komitet Kredytowy Banku.

Z uwagi na fakt, że kluczowe limity ustalane są przez organy decyzyjne, które jednocześnie otrzymują i analizują raporty na temat ryzyka kredytowego (prezentujące również bazylejskie parametry ryzyka kredytowego), decyzje o limitach w znacznym stopniu uwzględniają ocenę ryzyka kredytowego wspartą wewnętrznymi systemami ratingowymi. Ponadto, Bank limituje transakcje kredytowe charakteryzujące się podwyższonym ryzykiem poprzez zastrzeżenie decyzyjności w tych przypadkach dla szczebli decyzyjnych z wyższym limitem uprawnień.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

Modele ratingowe wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Bank korzysta z wewnętrznych modeli ratingowych w zależności od segmentu klienta i/lub rodzaju ekspozycji.

Proces nadawania ratingu stanowi istotny element oceny ryzyka kredytowego klienta i transakcji, stanowiąc wstępny etap w procesie podejmowania decyzji kredytowej zarówno o udzieleniu jak i zmianie warunków kredytu oraz w procesie monitorowania jakości portfela kredytowego.

Parametry ryzyka wykorzystywane w modelach ratingowych służą do wyliczenia oczekiwanej straty z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość oczekiwanej straty jest jednym z istotnych kryteriów oceny branych pod uwagę przez czynniki decyzyjne w procesie kredytowania. W szczególności ta wartość jest porównywana z wnioskowanym poziomem marży.

Poziom marż minimalnych dla danego produktu lub segmentu klienta jest określany na podstawie analizy ryzyka, uwzględniającej wartość szacowanych parametrów ryzyka i stanowiącej fragment systemu ratingów wewnętrznych.

Zarówno rating klienta jak i transakcji, a także parametry ryzyka kredytowego odgrywają znaczącą rolę w systemie informacji o ryzyku kredytowym. Dla każdego modelu ratingowego raporty ryzyka kredytowego zawierają informacje dotyczące porównania zrealizowanych parametrów z teoretycznymi wartościami dla każdej klasy ratingowej.

Raporty ryzyka kredytowego są generowane miesięcznie, a ich zakres jest różny w zależności od odbiorcy raportu (im wyższy szczebel zarządzania, tym prezentowane raporty są bardziej zagregowane). W ten sposób raporty są efektywnie wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Na potrzeby wewnętrzne w Banku funkcjonują następujące modele ratingowe, opracowane zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych:

- 1) Dla segmentu klienta indywidualnego Bank stosuje dwa odrębne modele przeznaczone dla:
 - kredytów mieszkaniowych (zabezpieczonych hipotecznie),
 - pożyczek gotówkowych (konsumenckich).
- 2) Dla segmentu klienta korporacyjnego, Bank stosuje modele ratingowe dzieląc klientów na:
 - klientów korporacyjnych,
 - kredytowanie specjalistyczne.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wewnętrznymi modelami ratingowymi nie są objęte następujące rodzaje ekspozycji:

- 1) ekspozycje detaliczne nieistotne co do wielkości oraz profilu postrzeganego ryzyka:
 - limity w rachunku bieżącym,
 - debety,
 - debety wymuszone,
 - ekspozycje związane z kartami kredytowymi,
 - ekspozycje związane z kasami mieszkaniowymi,
 - pozostałe należności.
- 2) ekspozycje wobec przedsiębiorstw nieistotne co do wielkości oraz profilu postrzeganego ryzyka:
 - ekspozycje wobec giełd i pozostałych instytucji finansowych,
 - ekspozycje wobec instytucji ubezpieczeniowych,
 - finansowanie projektów,
 - skupione wierzytelności,
 - ekspozycje wobec funduszy inwestycyjnych,
 - ekspozycje wobec przedsiębiorstw leasingowych i holdingów finansowych,
 - pozostałe należności.
- 3) ekspozycje wobec samorządów regionalnych i władz lokalnych, które nie są traktowane jako ekspozycje wobec rządów centralnych, dla których liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona.
- 4) ekspozycje Banku wobec podmiotów Grupy Pekao podlegające odpowiednim wymogom ostrożnościowym.

Ogólna charakterystyka procesu monitorowania

Proces monitorowania nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u klienta, podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości portfela kredytowego w celu maksymalizacji prawdopodobieństwa odzyskania udostępnionych klientowi środków.

Monitorowanie ryzyka kredytowego obejmuje, w szczególności, kontrolę terminowości obsługi zadłużenia, analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, sprawdzanie realizacji warunków umowy kredytowej oraz przyjętych i ustanowionych zabezpieczeń.

Monitoring dużych klientów korporacyjnych dokonywany jest z wykorzystaniem systemu ratingowego oraz danych z wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji. W przypadku średniego i małego klienta proces monitorowania prowadzony jest przy wykorzystaniu wewnętrznego narzędzia zbudowanego na bazie statystycznego modelu behawioralnego. Efektywność procesu wzmocniona jest dzięki cyklicznym przeglądom portfela kredytowego dokonywanym przez przedstawicieli Pionu Zarządzania Ryzykami i Pionów Biznesowych mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości poszczególnych ekspozycji oraz całego portfela kredytowego.

Monitorowanie klienta indywidualnego ma charakter systemowy i jest przeprowadzane na podstawie wyników scoringu behawioralnego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rating klienta/transakcji a szczebel podejmowania decyzji kredytowej

Szczebel decyzyjny związany z zatwierdzeniem transakcji jest w bezpośredni sposób uzależniony od ratingu klienta.

Limity uprawnień są związane z zajmowanym stanowiskiem, określonym zgodnie ze strukturą organizacyjną Banku. Limity są określone biorąc pod uwagę:

- kwotę łącznego zaangażowania Banku wobec klienta łącznie z kwotą wnioskowanej transakcji,
- rodzaj klienta,
- zaangażowanie osób i podmiotów powiązanych z klientem.

Walidacja modeli ratingowych

Wewnętrzna walidacja modeli i oszacowań parametrów ryzyka koncentruje się na ocenie jakości modeli ryzyka oraz dokładności i stabilności oszacowań parametrów stosowanych przez Bank. Walidacja przeprowadzana jest na poziomie każdego modelu ryzyka, przy czym dla każdej z klas ekspozycji Bank może stosować kilka modeli.

Ponadto komórka audytu wewnętrznego ma obowiązek, co najmniej raz w roku, dokonać przeglądu systemów ratingowych Banku i ich funkcjonowania, w szczególności w obszarze funkcjonowania jednostki kontroli ryzyka i oszacowań wartości parametrów ryzyka. Przegląd obejmuje zgodność systemów ratingowych i ich funkcjonowania w Banku ze wszystkimi obowiązującymi minimalnymi wymaganiami w zakresie metod zaawansowanych.

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości) – kredyty mieszkaniowe (zabezpieczone hipotecznie)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	31.03.2018	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
1	0,00% <= PD < 0,06%	10 496 362	20,9%
2	0,06% <= PD < 0,19%	5 380 936	10,7%
3	0,19% <= PD < 0,35%	22 481 958	44,9%
4	0,35% <= PD < 0,73%	8 900 732	17,8%
5	0,73% <= PD < 3,50%	1 659 000	3,3%
6	3,50% <= PD < 14,00%	549 076	1,1%
7	14,00% <= PD < 100,00%	670 992	1,3%
Razem		50 139 056	100,0%

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości) – pożyczki gotówkowe (konsumenckie)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	31.03.2018	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
1	0,00% <= PD < 0,09%	790 410	7,5%
2	0,09% <= PD < 0,18%	1 599 783	15,3%
3	0,18% <= PD < 0,39%	2 621 828	25,0%
4	0,39% <= PD < 0,90%	2 439 774	23,3%
5	0,90% <= PD < 2,60%	1 607 820	15,4%
6	2,60% <= PD < 9,00%	890 223	8,5%
7	9,00% <= PD < 30,00%	332 226	3,2%
8	30,00% <= PD < 100,00%	185 410	1,8%
Razem		10 467 474	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu niefinansowego klienta korporacyjnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	31.03.2018	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
1	0,00% <= PD < 0,15%	526 833	2,5%
2	0,15% <= PD < 0,27%	1 217 805	5,9%
3	0,27% <= PD < 0,45%	4 397 004	21,2%
4	0,45% <= PD < 0,75%	3 613 439	17,5%
5	0,75% <= PD < 1,27%	5 523 294	26,7%
6	1,27% <= PD < 2,25%	2 025 675	9,8%
7	2,25% <= PD < 4,00%	1 004 448	4,8%
8	4,00% <= PD < 8,50%	2 167 112	10,5%
9	8,50% <= PD < 100,00%	229 322	1,1%
Razem		20 704 932	100,0%

Dla ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego Grupa stosuje podejście pogrupowania (ang. slotting criteria) w ramach metody wewnętrznych ratingów, polegające na zastosowaniu klas nadzorczych w procesie przypisywania wag ryzyka.

Rozkład portfela ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego (bez utraty wartości)

KLASA NADZORCZA	31.03.2018	
	WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
Wysoka	2 000 584	30,2%
Dobra	3 625 944	54,6%
Zadawalająca	1 008 825	15,2%
Słaba	458	0,0%
Razem	6 635 811	100,0%

Podział kredytów i pożyczek udzielonych klientom na objęte i nie objęte wewnętrznymi modelami ratingowymi

	31.03.2018
Kredyty i pożyczki bez rozpoznanej utraty wartości:	117 462 774
Kredyty i pożyczki dla ludności:	63 200 408
Objęte wewnętrznym modelem ratingowym:	60 606 530
Kredyty mieszkaniowe	50 139 056
Pożyczki gotówkowe	10 467 474
Pozostałe, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	2 593 878
Kredyty i pożyczki dla przedsiębiorstw:	54 262 366
Objęte wewnętrznym modelem ratingowym	20 704 932
Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	6 635 811
Należności z tytułu leasingu finansowego, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	4 524 653
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	-
Pozostałe, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	22 396 970
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości	2 562 504
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	120 025 278

(*) Kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 marca 2018 roku

RATING	DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE			RAZEM
	WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ	DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	
AA+ do AA-	-	856 595	-	856 595
A+ do A-	4 187 199	22 783 222	1 283 192	28 253 613
BBB+ do BBB-	780 452	423 849	-	1 204 301
bez ratingu	6 478 632	6 807 861	44 813	13 331 306
Razem wartość bilansowa brutto	11 446 283			
Odpis (*)	-57 675			
Wartość bilansowa netto	11 388 608	30 871 527	1 328 005	43 588 140

(*) Odpis dotyczący dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg wartości godziwej przez kapitał w kwocie 21 441 tys. złotych jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej.

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 marca 2018 roku

RATING	INSTRUMENTY POCHODNE						RAZEM
	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			
	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	8	-	-	-	-	-	8
AA+ do AA-	36 246	-	-	-	-	-	36 246
A+ do A-	516 642	66 633	-	52 268	-	-	635 543
BBB+ do BBB-	24 765	-	-	-	-	-	24 765
BB+ do BB-	-	-	-	-	-	-	-
bez ratingu	150 447	111 165	228 002	7 533	145 959	-	643 106
Razem	728 108	177 798	228 002	59 801	145 959	-	1 339 668

Ujawnienia dotyczące ryzyka kredytowego – dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2017 roku

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa przyjęła do stosowania Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 9 „Instrumenty Finansowe” (dalej „MSSF 9”). Grupa skorzystała z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny (w tym z tytułu utraty wartości). MSSF 9 istotnie zmienił też wymogi MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”. Ujawnienia za okres porównawczy stanowią powtórzenie ujawnień przedstawionych w poprzednich okresach.

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości) – kredyty mieszkaniowe (zabezpieczone hipotecznie)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	31.12.2017	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
1	0,00% <= PD < 0,06%	10 308 122	21,1%
2	0,06% <= PD < 0,19%	5 220 016	10,7%
3	0,19% <= PD < 0,35%	21 828 654	44,8%
4	0,35% <= PD < 0,73%	8 464 383	17,4%
5	0,73% <= PD < 3,50%	1 553 153	3,2%
6	3,50% <= PD < 14,00%	627 941	1,3%
7	14,00% <= PD < 100,00%	722 811	1,5%
Razem		48 725 080	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości) – pożyczki gotówkowe (konsumenckie)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	31.12.2017	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
1	0,00% <= PD < 0,09%	763 055	7,4%
2	0,09% <= PD < 0,18%	1 597 102	15,5%
3	0,18% <= PD < 0,39%	2 555 301	24,7%
4	0,39% <= PD < 0,90%	2 423 887	23,5%
5	0,90% <= PD < 2,60%	1 603 023	15,5%
6	2,60% <= PD < 9,00%	854 202	8,3%
7	9,00% <= PD < 30,00%	335 767	3,2%
8	30,00% <= PD < 100,00%	194 236	1,9%
Razem		10 326 573	100,0%

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu niefinansowego klienta korporacyjnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	31.12.2017	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
1	0,00% <= PD < 0,15%	618 103	3,0%
2	0,15% <= PD < 0,27%	1 400 964	6,9%
3	0,27% <= PD < 0,45%	2 802 868	13,7%
4	0,45% <= PD < 0,75%	6 073 391	29,7%
5	0,75% <= PD < 1,27%	3 468 286	17,0%
6	1,27% <= PD < 2,25%	2 494 294	12,2%
7	2,25% <= PD < 4,00%	1 244 813	6,1%
8	4,00% <= PD < 8,50%	2 246 694	11,0%
9	8,50% <= PD < 100,00%	84 549	0,4%
Razem		20 433 962	100,0%

Dla ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego Grupa stosuje podejście pogrupowania (ang. slotting criteria) w ramach metody wewnętrznych ratingów, polegające na zastosowaniu klas nadzorczych w procesie przypisywania wag ryzyka.

Rozkład portfela ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego (bez utraty wartości)

KLASA NADZORCZA	31.12.2017	
	WARTOŚĆ BILANSOWA	%PORTFELA
Wysoka	1 105 911	15,3%
Dobra	4 863 113	67,1%
Zadawalająca	1 271 661	17,5%
Słaba	7 080	0,1%
Razem	7 247 765	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział kredytów i pożyczek udzielonych klientom na objęte i nie objęte wewnętrznymi modelami ratingowymi

	31.12.2017
KREDYTY I POŻYCZKI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI:	129 764 165
Kredyty i pożyczki dla ludności:	62 073 320
Objęte wewnętrznym modelem ratingowym:	59 051 653
Kredyty mieszkaniowe	48 725 080
Pożyczki gotówkowe	10 326 573
Pozostałe, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	3 021 667
Kredyty i pożyczki dla przedsiębiorstw:	67 690 845
Objęte wewnętrznym modelem ratingowym	20 433 962
Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	7 247 765
Dłużne papiery wartościowe, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	12 657 973
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	-
Pozostałe, nie objęte wewnętrznym modelem ratingowym	27 351 145
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości	2 536 250
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	132 300 415

(*) Kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego.

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2017 roku

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					
RATING	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY (***)	RAZEM
AA+ do AA-	-	722 151	-	-	722 151
A+ do A-	1 646 758	20 835 674	3 450 338	492 419	26 425 189
bez ratingu	79 100	11 718 765 (*)	31 453 (**)	-	11 829 318
Razem	1 725 858	33 276 590	3 481 791	492 419	38 976 658

(*) W tym bony pieniężne NBP o wartości 11 066 168 tys. zł.

(**) W tym bony pieniężne NBP o wartości 31 453 tys. zł.

(***) Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży.

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2017 roku

INSTRUMENTY POCHODNE							
RATING	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			RAZEM
	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	129	-	-	-	-	-	129
AA+ do AA-	59 784	-	-	-	-	-	59 784
A+ do A-	588 677	102 882	-	40 143	-	-	731 702
BBB+ do BBB-	40 019	-	-	-	-	-	40 019
bez ratingu	224 868	66 941	265 747	36 653	182 600	-	776 809
Razem	913 477	169 823	265 747	76 796	182 600	-	1 608 443

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Metody ograniczania ryzyka kredytowego

Grupa Banku wypracowała ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Grupę dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Banku, odnoszących się do reguł nadzorczych, zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Najczęściej spotykane zabezpieczenia pożyczek i kredytów, które są przyjmowane zgodnie z polityką Grupy w tym zakresie, są następujące:

ZABEZPIECZENIA	ZASADY SZACOWANIA WARTOŚCI ZABEZPIECZEŃ
HIPOTEKI	
– komercyjne	Wartość zabezpieczenia powinna zostać określona na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawcę. Dopuszczalne są inne, indywidualne udokumentowane źródła wyceny, np. oferta kupna, wartość zależna od etapu procedury przetargowej, itp.
– mieszkalne	
ZASTAW REJESTROWY / PRZEWŁASZCZENIE	
– zapasy	Wartość określana na podstawie wiarygodnych źródeł takich jak kwota z umowy zastawu, wartość z aktualnego sprawozdania finansowego, wartość wpisana w polisę ubezpieczeniową, wartość kwotowana na giełdzie, wartość wynikająca z zaawansowanego etapu windykacji poparta odpowiednimi dokumentami np. wyliczeniami komornika lub syndyka.
– maszyny i urządzenia	Wartość określana na podstawie wyceny rynkowej rzeczoznawcy lub wartość bieżąca określona na podstawie innych wiarygodnych źródeł jak aktualna oferta kupna, ewidencja środków trwałych dłużnika, udokumentowana kwota podana przez komornika lub syndyka, itp.
– samochody	Wartość jest określona na podstawie dostępnych tabel (np. firm ubezpieczeniowych) wartości samochodu w zależności od marki, wieku, ceny początkowej, ewentualnie innych wiarygodnych źródeł wyceny np. kwoty wpisanej w polisie ubezpieczeniowej.
– inne	Wartość jest ustalana indywidualnie w zależności od przedmiotu. Wycena powinna pochodzić z wiarygodnego źródła z uwzględnieniem powyższych wskazówek.
– papiery wartościowe i środki pieniężne	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej. Stopa odzysku powinna zostać oszacowana ostrożnie, aby uwzględnić dużą zmienność ceny niektórych papierów wartościowych.
CESJA WIERZYTELNOŚCI	
– od kontrahenta mającego rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
GWARANCJE/ PORĘCZENIA (W TYM WEKSLOWE) / PRZYSTĄPIENIE DO DŁUGU	
– od banków i Skarbu Państwa	Do wysokości kwoty gwarantowanej.
– od innych kontrahentów mających dobrą sytuację finansową w szczególności potwierdzoną ratingiem inwestycyjnym przyznanym przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrznym ratingiem Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ogólna charakterystyka modelu tworzenia odpisów aktualizacyjnych

W Banku, od 1 stycznia 2018 r., odpisy aktualizacyjne tworzone są zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej nr 9 Instrumenty Finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 zakłada kalkulację odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o oczekiwane straty kredytowe oraz z uwzględnieniem prognoz i spodziewanych przyszłych warunków ekonomicznych w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Model oczekiwanych strat kredytowych

Model utraty wartości stosuje się do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych, zgodnie z postanowieniami MSSF 9, jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne dochody całkowite, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych.

Model utraty wartości zgodnie z MSSF 9 opiera się na podziale ekspozycji na 3 Koszyki w zależności od zmian dotyczących jakości kredytowej w porównaniu do początkowego ujęcia aktywów w księgach. Sposób kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości zależy od koszyka:

KOSZYK	KRYTERIUM KLASYFIKACJI DO KOSZYKA	SPOSÓB KALKULACJI ODPISU Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI
Koszyk 1	Ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa
Koszyk 2	Ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie życia aktywa finansowego
Koszyk 3	Ekspozycje, dla których stwierdzono utratę wartości	

Ponadto aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, traktowane są jako POCI we wszystkich następnym okresie do momentu ich wyksięgowania. Zasada ta obowiązuje nawet wtedy, gdy w międzyczasie doszło do uzdrowienia aktywa. Innymi słowy, aktywa raz rozpoznane jako POCI pozostają w tym statusie niezależnie od przyszłych zmian szacunków dotyczących generowanych przez nie przepływów pieniężnych.

W przypadku instrumentów o statusie POCI straty kredytowe ujmowane są w wysokości life-time ECL przez cały okres życia tych instrumentów. Oznacza to, że instrumenty POCI nie podlegają transferowi pomiędzy Stage 1, 2 i 3 niezależnie od zmian w szacunkach dotyczących ich utraty wartości (także w przypadku ich uzdrowienia).

Przy początkowym ujęciu aktywów POCI należy oszacować wysokość wszystkich oczekiwanych przepływów z tytułu każdego składnika aktywów, uwzględniających przyszłe straty z tytułu ryzyka kredytowego w całym okresie życia danego składnika. Na podstawie szacowanych przepływów wyznacza się efektywną stopę procentową (CEIR – efektywna stopa procentowa skorygowana o utratę wartości).

W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do kategorii POCI przeprowadza się kalkulację dożywotnich strat oczekiwanych na każdą kolejną datę sprawozdawczą, przy czym formuła kalkulacji odpisów jest różna w zależności od statusu ekspozycji:

- spełniona definicja default na datę sprawozdawczą – kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z wzorem stosowanym przy kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych w Koszyku 3,
- brak spełnienia definicji default na datę sprawozdawczą – kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z wzorem stosowanym przy kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych w Koszyku 2.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych

Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie dożywotnim wymaga zastosowania wieloletnich parametrów ryzyka.

Na potrzeby kalkulacji straty kredytowej zgodnie z MSSF 9 Bank porównuje przepływy pieniężne, które powinien otrzymać zgodnie z umową z kredytobiorcą, a szacowanymi przez Bank przepływami, które spodziewa się otrzymać. Tę różnicę Bank dyskontuje pierwotną efektywną stopą procentową, a w przypadku aktywów POCI – efektywną stopą procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe (CEIR).

Okres kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych

Oczekiwane straty kredytowe wyznaczone są w okresie kontraktowej wymagalności z wyjątkiem produktów spełniających kryteria MSSF 9 par. 5.5.20, dla których Bank wyznacza oczekiwane straty w okresie, w którym jest narażony na ryzyko kredytowe (tj. w ekonomicznym okresie zapadalności).

Metodyka kalkulacji parametrów grupowych – PD, RR oraz EAD.

Wieloletnie parametry PD stanowią ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia default w kolejnych rocznych interwałach w okresie dożywotnim. Wieloletnia krzywa PD dla danej ekspozycji uzależniona jest od bieżącej wartości parametru 12M PD (i właściwej klasy ratingowej) wyznaczonej w oparciu o wewnętrzne modele PD Banku. W procesie estymacji parametrów wieloletnich Bank:

- a) estymuje nieobciążone parametry PD bez uwzględnienia dodatkowych marż konserwatywnu (MSSF 9 par. 5.5.17(a)),
- b) uwzględnia bieżące jak i prognozowane warunki makroekonomiczne (MSSF 9 par. 5.5.17(c)).

Kalkulacja oczekiwanych stóp odzysku (RR) oparta jest o model „poolowy”, w którym w ramach homogenicznych grup kalkulowane są średnie wartości miesięcznych odzysków warunkowo względem miesiąca przeterminowania (pasma przeterminowania). Homogeniczne grupy rachunków zostały wyodrębnione na podstawie następujących charakterystyk:

- typu kredytobiorcy,
- typu produktu,
- (dla kredytów hipotecznych i pożyczek mieszkaniowych) przedziałów wartości parametru LTV .

W ramach zdefiniowanych homogenicznych grup kalkulowane są średnie miesięczne stopy odzysku, na które składają się spłaty i odzyski z windykacji wynikające zarówno z części zabezpieczonej jak i niezabezpieczonej ekspozycji, ważone wartością zaległego kapitału obserwowaną na początek danego pasma przeterminowania.

Dla produktów, dla których jest dostępny harmonogram spłat Bank wyznacza wartość ekspozycji na moment wystąpienia default (EAD, Exposure at Default) oraz kapitału na moment wystąpienia default (PAD, Principal at Default) w okresie dożywotnim (tj. dla przyszłych spłat) bazując na kontraktowych harmonogramach płatności oraz uwzględniając następujące efekty:

- efekt zaległych rat kapitału i odsetek związany z oczekiwanym brakiem płatności ostatnich rat przed wystąpieniem defaultu,
- efekt występowania zaległych płatności (kapitału i odsetek) na datę kalkulacji rezerwy,
- efekt rozliczenia korekty z tytułu ESP w czasie.

Dla produktów, dla których nie jest dostępny harmonogram spłat Bank wyznacza wartości wieloletnich wartości EAD i PAD wykorzystuje parametry CCF (Credit Conversion Factor) oraz PADf (PAD factor). Parametr CCF, stanowiący oszacowanie procentu wykorzystania pozostałej części limitu w okresie od 1 do 12 miesięcy przed oczekiwanym momentem wystąpienia zdarzenia default, wykorzystywany jest do wyznaczenia oczekiwanej wartości parametrów PAD i EAD w okresie 12M od daty referencyjnej. Parametr PADf wykorzystywany jest do wyznaczenia oczekiwanej wartości parametrów PAD i EAD od 12M po dacie referencyjnej do daty zapadalności rachunku.

Dla ekspozycji, dla których nie jest możliwe wyznaczenie parametrów ryzyka na podstawie wewnętrznych modeli, Bank przyjmuje podejście polegające na zastosowaniu parametrów z innych portfeli o zbliżonych charakterystykach.

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej walidacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kryterium niskiego ryzyka kredytowego

Zgodnie z par. 5.5.10 Standardu MSSF 9 ekspozycje, które na datę sprawozdawczą są uznawane za ekspozycje o niskim ryzyku kredytowym, mogą pozostać w Koszyku 1, niezależnie od skali względnego pogorszenia jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia. Zgodnie z par. B.5.5.22 standardu MSSF 9 ryzyko kredytowe instrumentu finansowego uznaje się za niskie gdy:

- instrument finansowy wiąże się z niskim ryzykiem niewykonania zobowiązania,
- pożyczkobiorca ma wysoką krótkoterminową zdolność spełniania swych obowiązków w zakresie wynikającym z umowy,
- niekorzystne zmiany warunków gospodarczych i biznesowych w dłuższej perspektywie mogą – lecz nie muszą – ograniczyć zdolność pożyczkobiorcy do wypełniania jego obowiązków w zakresie wynikającym z umowy.

Bank stosuje kryterium niskiego ryzyka kredytowego (Low Credit Risk) dla trzech portfeli: ekspozycji wobec banków, ekspozycji wobec jednostek samorządu terytorialnego oraz ekspozycji wobec Skarbu Państwa i NBP.

Aktywa finansowe ze zidentyfikowanym istotnym wzrostem ryzyka kredytowego

Aktywa finansowe, dla których na datę bilansową Bank zidentyfikuje istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, klasyfikowane są do koszyka 2. Bank uznaje, że dla danego aktywa został zidentyfikowany istotny wzrost ryzyka kredytowego jeśli zostanie spełnione kryterium ilościowe lub jakościowe lub jeśli przeterminowanie przekroczy 30 dni, przy czym wystąpienie danego kryterium jest weryfikowane na poziomie ekspozycji.

Kryteria ilościowe

Biorąc pod uwagę wymogi standardu, Bank zdefiniował trzy podstawowe charakterystyki modelu ilościowego:

- miarę, na podstawie której dokonywana jest alokacja do koszyków,
- miarę istotności pogorszenia jakości kredytowej,
- kwantyfikację poziomu istotnego pogorszenia.

Miarę, na podstawie której dokonywana jest alokacja do koszyków, Bank wyznaczył jako stosunek:

- bieżącej oceny ryzyka kredytowego określonej jako dożywotnie PD w horyzoncie od daty sprawozdawczej do daty zapadalności wyznaczone na podstawie charakterystyk obowiązujących na datę sprawozdawczą,
- pierwotnej oceny ryzyka kredytowego określonej jako dożywotnie PD w okresie od daty sprawozdawczej do daty zapadalności wyznaczone na podstawie charakterystyk obowiązujących na datę początkowego ujęcia.

Ocena istotnego pogorszenia ryzyka kredytowego przeprowadzana jest przez porównanie obserwowanej wartości relatywnej zmiany w ocenie ryzyka z wartością teoretyczną, która stanowi próg, powyżej którego Bank uznaje iż nastąpiło istotne pogorszenie ryzyka kredytowego.

Próg alokacji na poziomie pojedynczej ekspozycji wyznaczany jest poprzez model statystyczny w oparciu m.in. o informacje na temat oceny ryzyka kredytowego na datę początkowego ujęcia oraz czas od daty początkowego ujęcia ekspozycji.

Kryteria jakościowe

W wyniku przeprowadzanego przez Bank procesu monitoringu identyfikowane są kryteria jakościowe alokacji do Koszyka 2 takie jak:

- wystąpienie opóźnienia w spłacie o co najmniej 30 dni (30 DPD),
- wystąpienie statusu forborne,
- wystąpienie statusu restrukturyzacji.

Poza powyższymi, Bank określił szereg specyficznych kryteriów jakościowych dla różnych typów portfeli, takich jak między innymi zmiany wewnętrznej oceny ratingowej Banku specyficznej dla klientów danego segmentu, zmiany klas nadzorczych dla wybranych segmentów (np. specjalistyczne finansowanie), sygnały ostrzegawcze identyfikowane w systemie służącym do monitorowania i zarządzania ryzykiem kredytowym bądź wyniki indywidualnego monitoringu.

Przeterminowanie powyżej 30 dni

Zgodnie z MSSF 9 par. 5.5.11, Bank przyjmuje dla wszystkich portfeli, że ekspozycje, dla których wystąpią przeterminowania powyżej 30 dni, są klasyfikowane do Koszyka 2.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa finansowe ze zidentyfikowaną utratą wartości

Aktywa finansowe, dla których na datę bilansową Bank zidentyfikował wystąpienia zdarzenia default klasyfikowane są do koszyka 3. Bank uznaje, że dla danego aktywa został zidentyfikowany default jeśli wystąpiła co najmniej jedna z przesłanek:

- kwota zaległości powyżej zadanego progu materialności przez ponad 90 dni,
- ekspozycja w trakcie procesu restrukturyzacji,
- zajście indywidualnej przesłanki utraty wartości.

Dla segmentów SME i korporacyjnego default jest identyfikowany na poziomie klienta, natomiast dla segmentu detalicznego na poziomie klient/grupa produktowa. Kryterium dni i kwoty opóźnień również definiowane jest na poziomie identyfikacji. Analogicznie, jeżeli dla którejkolwiek z umów w ramach agregowanej grupy zaszła przesłanka default, wszystkie umowy z tej grupy traktowane są jako default.

Bank stosuje 6-miesięczny okres kwarantanny obowiązujący od momentu ustania wszystkich przesłanek default.

Uwzględnienie oczekiwań odnośnie przyszłych warunków makroekonomicznych

MSSF 9 nakłada na Bank obowiązek uwzględnienia oczekiwań w zakresie sytuacji makroekonomicznej w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych. Zgodnie z wymogiem MSSF 9 par. 5.5.4, Bank koryguje parametry ryzyka w celu uwzględnienia prognozowanych przyszłych informacji makroekonomicznych (takich jak: PKB, stopa bezrobocia, WIBOR, kursy walutowe, inflacja), dla portfeli, dla których zidentyfikował zależność. Źródłem informacji o wartościach czynników makroekonomicznych są prognozy sporządzane przez analityków ekonomicznych Banku.

Praktyki „forbearance”

Proces identyfikacji ekspozycji „forborne” nie uległ zmianie w stosunku do zasad opisanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017.

Udział ekspozycji forborne w portfelu kredytowym Grupy

	31.03.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, w tym:	113 764 275	127 949 307
Ekspozycje forborne brutto	4 756 733	3 987 737
Odpis z tytułu utraty wartości	-2 586 134	-1 786 125
Ekspozycje forborne netto	2 170 599	2 201 612
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg wartości godziwej przez kapitał, w tym:	1 379 097	X
Ekspozycje forborne	-	X
Odpis z tytułu utraty wartości ujęty w kapitale	-	X
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg wartości godziwej przez wynik, w tym:	357 253	X
Ekspozycje forborne	1 965	X
Należności z tytułu leasingu finansowego od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, w tym:	4 524 653	4 351 352
Ekspozycje forborne brutto	46 928	49 104
Odpis z tytułu utraty wartości	-9 429	-9 079
Ekspozycje forborne netto	37 499	40 025

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kredyty w CHF dla ludności

Bank Pekao S.A. nie udziela kredytów w CHF dla ludności od 2003 roku. Niemal cały portfel kredytów w CHF dla ludności był udzielony przed sierpniem 2006 roku przez Bank BPH S.A., a następnie przejęty przez Bank Pekao S.A. w wyniku połączenia.

W ostatnim czasie pojawiło się kilka propozycji restrukturyzacji kredytów hipotecznych w CHF dla ludności, w tym Prezydencki projekt ustawy o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki. Proponowane rozwiązania są w fazie dyskusji i mogą ulec znaczącej zmianie. W związku z tym Grupa nie jest w stanie na chwilę obecną wiarygodnie oszacować wpływu proponowanych rozwiązań na sprawozdanie finansowe. Biorąc jednak pod uwagę stosunkowo niewielki udział tych kredytów w aktywach oraz znikomy udział w rynku, Grupa ocenia, iż ewentualne przyjęte rozwiązania nie powinny istotnie wpłynąć na sytuację finansową Grupy.

Poniższe tabele przedstawiają strukturę i jakość portfela kredytów w CHF dla ludności.

Struktura kredytów w CHF dla ludności

	31.03.2018	31.12.2017
Wartość bilansowa brutto ekspozycji, w tym:	3 174 868	3 467 081
- ekspozycje denominowane w CHF	3 156 136	3 447 189
- ekspozycje indeksowane do CHF	18 732	19 892
Odpisy aktualizujące wartość ekspozycji, w tym:	-199 846	-77 018
- ekspozycje denominowane w CHF	-199 346	-76 732
- ekspozycje indeksowane do CHF	-500	-286
Wartość bilansowa netto ekspozycji, w tym:	2 975 022	3 390 063
- ekspozycje denominowane w CHF	2 956 790	3 370 457
- ekspozycje indeksowane do CHF	18 232	19 606

Na dzień 31 marca 2018 roku średnie LTV dla portfela kredytów hipotecznych w CHF dla ludności należącego do Grupy wyniosło 44,6% (na 31 grudnia 2017 roku 46,3%), przy średnim wskaźniku LTV dla całego portfela wynoszącym 62,5% (na 31 grudnia 2017 roku 64,3%).

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Ujawnienia wymienione w tabelach poniżej obejmują aktywa i zobowiązania finansowe, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania, niezależnie od tego, czy są one kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Porozumienia dotyczące kompensowania zawierane przez Grupę to:

- umowy ramowe ISDA oraz inne umowy ramowe dotyczące instrumentów pochodnych,
- globalne umowy ramowe (GMRA) dotyczące transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

Porozumienia dotyczące kompensowania zawierane przez Grupę nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zapisy takich porozumień dają bowiem prawo do kompensaty ujętych kwot, które jest wykonalne tylko w przypadkach niewywiązania się z płatności, niewypłacalności lub upadłości jednego z kontrahentów. Dodatkowo Grupa i jej kontrahenci nie mają intencji do rozliczenia transakcji na bazie kwoty netto lub do jednoczesnej realizacji aktywów i wykonania zobowiązań. W związku z tym nie wystąpiły przypadki kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych na dzień bilansowy.

Grupa otrzymała i złożyła zabezpieczenia w postaci depozytów zabezpieczających i płynnych papierów wartościowych w odniesieniu do następujących transakcji:

- instrumentów pochodnych,
- transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zabezpieczenia te ustanowione są na standardowych warunkach branżowych. Zabezpieczenia w postaci depozytów zabezpieczających wynikają m.in. z tzw. Credit Support Annex (CSA) – stanowiących załącznik do umów ramowych ISDA.

Papiery wartościowe otrzymane/złożone jako zabezpieczenie w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu mogą być zastawione lub sprzedane na czas trwania transakcji, ale muszą być oddane w dacie zapadalności transakcji. Warunki umów również dają prawo każdej ze stron transakcji do rozwiązania powiązanych transakcji w przypadku braku możliwości zwrotu zabezpieczenia.

Aktywa i zobowiązania finansowe, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania i które mogą potencjalnie podlegać kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

31.03.2018	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO	
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE		
AKTYWA FINANSOWE					
	Instrumenty pochodne	1 108 615	-768 410	-180 534	159 671
	RAZEM	1 108 615	-768 410	-180 534	159 671

31.03.2018	WARTOŚĆ BILANSOWA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO	
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE		
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
	Instrumenty pochodne	2 239 942	-1 285 015	-880 720	74 207
	RAZEM	2 239 942	-1 285 015	-880 720	74 207

31.12.2017	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO	
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE		
AKTYWA FINANSOWE					
	Instrumenty pochodne	1 328 535	-902 102	-265 808	160 625
	RAZEM	1 328 535	-902 102	-265 808	160 625

31.12.2017	WARTOŚĆ BILANSOWA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO	
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE		
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
	Instrumenty pochodne	2 575 961	-1 476 984	-954 537	144 440
	RAZEM	2 575 961	-1 476 984	-954 537	144 440

Ujawnione powyżej wartości aktywów i zobowiązań finansowych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

- aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych – na bazie wartości godziwej,
- aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu – na bazie wartości według zamortyzowanego kosztu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rekoncyliacja wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania, z wartościami prezentowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

31.03.2018	WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO	POZYCJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI NIE PODLEGAJĄCYCH UJAWNIENIU W NOCIE DOTYCZĄCEJ KOMPENSOWANIA	NOTA
AKTYWA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 048 814	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 133 908	85 094	27
	59 801	Instrumenty zabezpieczające	205 760	145 959	30
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 392 747	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 633 838	241 091	27
	847 195	Instrumenty zabezpieczające	855 811	8 616	30

31.12.2017	WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO	POZYCJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI NIE PODLEGAJĄCYCH UJAWNIENIU W NOCIE DOTYCZĄCEJ KOMPENSOWANIA	NOTA
AKTYWA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 251 739	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 349 047	97 308	27
	76 796	Instrumenty zabezpieczające	259 396	182 600	30
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 717 556	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	2 030 103	312 547	27
	858 405	Instrumenty zabezpieczające	862 331	3 926	30

7.2 Ryzyko rynkowe księgi handlowej

Model pomiaru ryzyka rynkowego nie uległ istotnym zmianom w stosunku do opisanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

Kształtowanie się ekspozycji ryzyka rynkowego portfela handlowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku oraz w 2017 roku przedstawiają poniższe tabele:

	31.03.2018	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	28	9	144	1 078
ryzyko stopy procentowej	1 529	472	905	1 722
Portfel handlowy	1 558	526	919	1 753

	31.12.2017	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	739	13	364	1 918
ryzyko stopy procentowej	791	496	1 013	1 925
Portfel handlowy	975	614	1 152	3 046

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

7.3. Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

Proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej nie uległ istotnym zmianom w stosunku do opisanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017. Wprowadzono natomiast pewne usprawnienia. W miarach stosowanych na potrzeby zarządzania wewnętrznego w pomiarze EVE uwzględniony został profil ryzyka funduszy własnych oraz dodatkowo scenariusze stóp procentowych zakładające zmianę poziomu i kształtu krzywej dochodowości. Zmieniono też zasady agregacji wyników zakładając brak, bądź ograniczone możliwości kompensacji wyników scenariuszy między poszczególnymi walutami.

W poniższej tabeli przedstawiono wrażliwość kontraktową NII na zmianę stóp procentowych o 100 p.b. oraz wrażliwość EVE na zmianę stóp procentowych o 200 p.b. (scenariusz standardowy nie uwzględniający profilu ryzyka funduszy własnych) według stanu na 31 marca 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku.

WRAŻLIWOŚĆ W %	31.03.2018	31.12.2017
NII	-7,91	-8,14
EVE	-0,69	0,79

7.4. Ryzyko walutowe

Proces zarządzania ryzykiem walutowym nie uległ istotnym zmianom w stosunku do opisanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017.

Kształtowanie się ryzyka walutowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk i pozycji walutowej przedstawiają poniższe tabele.

Value at Risk

WALUTA	31.03.2018	31.12.2017
Waluty razem (*)	167	727

(*) VaR zaprezentowany w pozycji „Waluty razem” stanowi obliczenie wielkości VaR dla całego portfela, a więc uwzględnia zależności korelacyjne pomiędzy walutami.

Pozycja walutowa

31.03.2018	OPERACJE BILANSOWE		OPERACJE POZABILANSOWE - INSTRUMENTY POCHODNE		POZYCJA NETTO
	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	POZYCJA DŁUGA	POZYCJA KRÓTKA	
EUR	20 009 409	19 669 676	11 136 636	11 395 327	81 042
USD	4 820 542	7 771 640	7 962 787	5 078 573	-66 884
CHF	3 471 103	915 572	3 374 708	5 952 223	-21 984
GBP	309 823	946 749	739 413	102 312	175
CZK	47 753	148 566	123 946	23 680	-547
Pozostałe waluty	363 782	237 425	141 636	260 362	7 631
RAZEM	29 022 412	29 689 628	23 479 126	22 812 477	-567

31.12.2017	OPERACJE BILANSOWE		OPERACJE POZABILANSOWE - INSTRUMENTY POCHODNE		POZYCJA NETTO
	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	POZYCJA DŁUGA	POZYCJA KRÓTKA	
EUR	19 567 142	20 121 199	12 724 337	12 223 771	-53 491
USD	4 773 014	8 156 208	9 025 991	5 582 828	59 969
CHF	3 646 120	931 055	3 212 318	5 928 833	-1 450
GBP	267 038	945 805	786 010	104 930	2 313
CZK	188 269	336 573	158 242	9 956	-18
Pozostałe waluty	326 179	229 077	147 429	243 119	1 412
RAZEM	28 767 762	30 719 917	26 054 327	24 093 437	8 735

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

7.5 Ryzyko płynności

Proces zarządzania ryzykiem płynności nie uległ istotnym zmianom w stosunku do opisanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017.

Tabele poniżej przedstawiają urealnioną lukę płynności oraz strukturę terminową zobowiązań finansowych.

Urealniona luka płynności

31.03.2018	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Aktywa bilansowe	39 321 546	6 553 174	23 256 810	56 436 636	57 175 956	182 744 122
Pasywa bilansowe	13 960 535	6 889 763	23 692 201	21 677 495	116 524 128	182 744 122
Zobowiązania/należności pozabilansowe (netto)	-5 008 039	-545 935	-663 892	2 488 350	3 123 140	-606 376
Luka okresowa	20 352 972	-882 524	-1 099 283	37 247 491	-56 225 032	-606 376
Luka skumulowana	-	19 470 448	18 371 165	55 618 656	-606 376	-

Urealniona luka płynności

31.12.2017	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Aktywa bilansowe	44 331 276	5 616 950	24 338 476	55 530 078	55 648 790	185 465 570
Pasywa bilansowe	19 514 831	10 388 117	23 351 313	22 738 502	109 472 807	185 465 570
Zobowiązania/należności pozabilansowe (netto)	-5 931 269	97 029	-410 093	2 359 200	3 209 552	-675 581
Luka okresowa	18 885 176	-4 674 138	577 070	35 150 776	-50 614 465	-675 581
Luka skumulowana	-	14 211 038	14 788 108	49 938 884	-675 581	-

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.03.2018	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE (*)						
Zobowiązania wobec banków (**)	2 266 508	123 358	246 551	2 418 590	513 655	5 568 662
Zobowiązania wobec klientów	109 336 933	12 720 811	20 378 407	475 443	2 026	142 913 620
Emisje własne	2 186	230 105	1 766 972	1 517 954	107 834	3 625 051
Zobowiązania podporządkowane	17 514	-	17 658	169 394	1 522 090	1 726 656
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	101 356	-	3 942	329 164	97 475	531 937
Razem	111 724 497	13 074 274	22 413 530	4 910 545	2 243 080	154 365 926
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE (*)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	34 156 027	-	-	-	-	34 156 027
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	11 809 582	-	-	-	-	11 809 582
Razem	45 965 609	-	-	-	-	45 965 609

(*) Dla zobowiązań bilansowych, udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Grupę umów możliwy jest wypływ środków z Grupy. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Grupę wypływy środków są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków odbywa się w Grupie w sposób ciągły. Grupa szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały odzwierciedlone w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

(**) Łącznie z Bankiem Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.12.2017	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE (*)						
Zobowiązania wobec banków (**)	1 864 915	17 813	172 101	1 950 047	984 629	4 989 505
Zobowiązania wobec klientów	112 901 631	14 836 699	18 398 928	398 424	41 901	146 577 583
Emisje własne	162 660	363 837	1 056 673	1 140 615	159 958	2 883 743
Zobowiązania podporządkowane	-	-	35 606	180 573	1 526 158	1 742 337
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	309 328	160 120	469 448
Razem	114 929 206	15 218 349	19 663 308	3 978 987	2 872 766	156 662 616
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE (*)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	33 879 984	-	-	-	-	33 879 984
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	11 498 681	-	-	-	-	11 498 681
Razem	45 378 665	-	-	-	-	45 378 665

(*) Dla zobowiązań bilansowych, udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Grupę umów możliwy jest wypływ środków z Grupy. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Grupę wypływy środków są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków odbywa się w Grupie w sposób ciągły. Grupa szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały odzwierciedlone w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

(**) Łącznie z Bankiem Centralnym.

Przepływy finansowe dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych

Poniżej przedstawiono zobowiązania oraz przepływy finansowe dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych rozlicznych odpowiednio w kwotach netto i brutto.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto Grupa zalicza:

- Swapy stopy procentowej (IRS),
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje walutowe i opcje na złoto,
- Opcje na stopę procentową (Cap / Floor),
- Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych i indeksach giełdowych,
- Transakcje oparte na towarach i metalach szlachetnych.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto Grupa zalicza:

- Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS),
- Forwardy walutowe,
- Swapy walutowe (FX-Swap),
- Forwardy na papiery wartościowe.

Zobowiązania z tytułu pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.03.2018	14 018	30 610	674 652	668 418	238 431	1 626 129
31.12.2017	32 892	27 031	649 423	834 010	285 318	1 828 674

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przepływy dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.03.2018						
Wpływy	20 744 515	5 970 135	6 649 448	6 134 895	2 330 365	41 829 358
Wypływy	20 829 673	5 988 037	6 737 447	6 537 219	2 423 285	42 515 661
31.12.2017						
Wpływy	20 996 756	8 816 296	6 701 443	5 583 512	2 601 848	44 699 855
Wypływy	21 001 290	8 855 192	6 812 448	5 992 032	2 657 321	45 318 283

7.6 Ryzyko operacyjne

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym nie uległ istotnym zmianom w stosunku do opisanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017.

7.7 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których dostępne są wartości rynkowe z aktywnego rynku, opiera się na rynkowych kwotowaniach danego instrumentu (mark-to-market).

Wycena do wartości godziwej pozagieldowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów cechujących się ograniczoną płynnością (tj. dla których wartości kwotowań rynkowych są nieosiągalne regularnie) dokonywana jest na podstawie kwotowań innych instrumentów aktywnego rynku poprzez ich replikację z wykorzystaniem szeregu technik wyceny, w tym szacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (mark-to-model).

Na 31 marca 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku Grupa dokonała klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie według następującej hierarchii:

- Poziom 1: wycena mark-to-market, dotyczy papierów wartościowych kwotowanych na aktywnym rynku,
- Poziom 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu, dotyczy niepłynnych papierów skarbowych, komunalnych, korporacyjnych oraz Banku Centralnego, liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynków stopy procentowej (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe), kapitałowych, towarowych oraz wymiany walut, za wyjątkiem tych przypadków, które spełniają kryteria przynależności do Poziomu 3,
- Poziom 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka, dotyczy kredytów i pożyczek, korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych oraz liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynków stopy procentowej, kapitałowych, towarowych oraz wymiany walut, dla których wpływ nieobserwowalnych parametrów (np. czynników ryzyka kredytowego) na wycenę jest uznawany za istotny.

Wycena do wartości godziwej wykonywana jest bezpośrednio przez jednostkę organizacyjną w ramach Pionu Zarządzania Ryzykami, niezależną od jednostek zawierających transakcje. Metodyka wyceny do wartości godziwej, w tym zmiany jej parametryzacji, podlegają akceptacji przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka (ALCO). Adekwatność metod wyceny podlega bieżącej analizie oraz cyklicznym przeglądom w ramach zarządzania ryzykiem modeli. W ramach tej samej jednostki organizacyjnej wykonywana jest ocena adekwatności oraz istotności czynników ryzyka w zakresie przypisania modeli wycen do odpowiedniego poziomu hierarchii wyceny do wartości godziwej zgodnie z ustalonymi zasadami klasyfikacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zestawienie aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej w podziale na poziomy hierarchii wyceny do wartości godziwej

31.03.2018	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3	RAZEM
Aktywa:	21 813 562	7 430 902	6 300 342	35 544 806
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 259 240	51 664	28 198	1 339 102
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	1 131 969	1 939	1 133 908
- Banki	-	726 169	1 939	728 108
- Klienci	-	405 800	-	405 800
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	205 760	-	205 760
- Banki	-	59 801	-	59 801
- Klienci	-	145 959	-	145 959
Papiery wartościowe wyceniane wg wartości godziwej przez kapitał	20 554 322	6 041 509	4 533 855	31 129 686
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg wartości godziwej przez kapitał	-	-	1 379 097	1 379 097
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg wartości godziwej przez wynik	-	-	357 253	357 253
Zobowiązania:	531 981	2 489 605	-	3 021 586
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	531 937	-	-	531 937
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	44	1 633 794	-	1 633 838
- Banki	-	648 689	-	648 689
- Klienci	44	985 105	-	985 149
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	855 811	-	855 811
- Banki	-	845 897	-	845 897
- Klienci	-	9 914	-	9 914

31.12.2017	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3	RAZEM
Aktywa:	19 838 234	16 173 785	750 871	36 762 890
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 629 449	86 756	14 211	1 730 416
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	19	1 347 810	1 218	1 349 047
- Banki	-	912 259	1 218	913 477
- Klienci	19	435 551	-	435 570
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	259 396	-	259 396
- Banki	-	76 796	-	76 796
- Klienci	-	182 600	-	182 600
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	18 208 766	14 479 823	735 442	33 424 031
Zobowiązania:	456 512	2 905 370	-	3 361 882
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	456 510	12 938	-	469 448
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	2	2 030 101	-	2 030 103
- Banki	-	815 493	-	815 493
- Klienci	2	1 214 608	-	1 214 610
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	862 331	-	862 331
- Banki	-	858 274	-	858 274
- Klienci	-	4 057	-	4 057

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu wartości godziwej aktywów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3

I KWARTAŁ 2018	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK	PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ
Stan na początek okresu	14 211	1 218	-	-	735 442
Zastosowanie MSSF 9 po raz pierwszy	-	-	1 555 964	365 137	4 188 905
Stan na początek okresu – przekształcony	14 211	1 218	1 555 964	365 137	4 924 347
Zwiększenia, w tym:	31 172	998	47 419	15 344	7 748
Reklasyfikacja	-	-	-	-	-
Transakcje zawarte w 2018 r.	-	-	-	7 493	-
Zakup	30 244	-	-	-	-
Rozliczenie	-	-	-	7 851	-
Przychód z instrumentów finansowych	928	998	47 419	-	7 748
ujęty w rachunku zysków i strat	928	998	9 502	-	6 363
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	37 917	-	1 385
Zmniejszenia, w tym:	-17 185	-	-224 286	-23 228	-398 240
Reklasyfikacja	-	-277	-	-	-256 058
Rozliczenie / wykup	-176	-	-	-21 365	-26 047
Sprzedaż	-17 009	-	-224 286	-	-115 000
Strata z instrumentów finansowych	-	-	-	-1 863	-1 135
ujęta w rachunku zysków i strat	-	-	-	-1 863	-
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	-	-	-1 135
Stan na koniec okresu	28 198	1 939	1 379 097	357 253	4 533 855
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w :	892	998	47 419	-1 868	2 099
Rachunku zysków i strat w pozycji:	892	998	9 502	-1 868	714
wynik z tytułu odsetek	154	-	9 502	3 903	714
wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	738	998	-	-5 771	-
Innych składnikach całkowitych dochodów	-	-	37 917	-	1 385

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu wartości godziwej aktywów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3

2017	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY
Stan na początek okresu	66 113	-	341 199
Zwiększenia, w tym:	1 388 818	2 353	717 283
Reklasyfikacja	-	-	674 519
Zakup	1 387 394	-	-
Rozliczenie	-	-	-
Transakcje pochodne zawarte w 2017	-	2 353	-
Przychód z instrumentów finansowych	1 424	-	42 764
ujęty w rachunku zysków i strat	1 424	-	41 152
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	1 612
Zmniejszenia, w tym:	-1 440 720	-1 135	-323 040
Reklasyfikacja	-	-	-
Rozliczenie / wykup	-1 020	-	-290 030
Sprzedaż	-1 439 693	-	-
Strata z instrumentów finansowych	-7	-1 135	-33 010
ujęta w rachunku zysków i strat	-7	-1 135	-10 054
ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	-22 956
Stan na koniec okresu	14 211	1 218	735 442
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w :	400	-1 135	2 853
Rachunku zysków i strat w pozycji:	400	-1 135	23 456
wynik z tytułu odsetek	178	-	23 456
wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	222	-1 135	-
Innych składnikach całkowitych dochodów	-	-	-20 603

Przeniesienie instrumentów między poziomami hierarchii wartości godziwej następuje na podstawie zmian w dostępności kwotowań z aktywnego rynku wg stanu na koniec okresów sprawozdawczych.

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 dokonano następujących przeniesień instrumentów finansowych między poziomami hierarchii wyceny do wartości godziwej:

- z Poziomu 2 do Poziomu 1 przeniesiono obligację skarbową denominowaną w PLN, dla której dostępne były kwotowania na aktywnym rynku,
- z Poziomu 3 do Poziomu 2 przeniesiono obligację municypalną, dla której dokonano wyceny przy użyciu rynkowych informacji o cenach porównywalnych instrumentów finansowych oraz transakcję pochodną rynku kapitałowego z uwagi na brak istotnego wpływu nieobserwowalnego czynnika (korelacji) na wycenę.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3 na dzień 31 marca 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku jest następujący:

AKTYWO/ ZOBOWIĄZANIE FINANSOWE	WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.03.2018	TECHNIKA WYCENY	CZNNIK NIEOBSERWOWALNY	ZAKRES ALTERNATYWNY CZNNIKÓW (ŚREDNIA WAŻONA)	WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.03.2018	
					SCENARIUSZA POZYTYWNEGO	SCENARIUSZA NEGATYWNEGO
Korporacyjne i municypalne papiery wartościowe	4 334 076	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0,78% - 1,22%	44 653	-44 653
Skarbowe papiery wartościowe	28 198	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread do obligacji referencyjnej	0,06% - 0,48%	852	-852
Instrumenty pochodne rynku kapitałowego	1 939	Model Black Scholes	Korelacja	0-1	289	-86
Kredyty i pożyczki wyceniane przez wynik finansowy	357 253	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0,59%-1,02%	2 172	-2 268
Kredyty i pożyczki wyceniane przez inne dochody całkowite	1 379 097	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	2,05%-2,49%	6 309	-6 230

AKTYWO/ ZOBOWIĄZANIE FINANSOWE	WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2017	TECHNIKA WYCENY	CZNNIK NIEOBSERWOWALNY	ZAKRES ALTERNATYWNY CZNNIKÓW (ŚREDNIA WAŻONA)	WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2017	
					SCENARIUSZA POZYTYWNEGO	SCENARIUSZA NEGATYWNEGO
Municypalne papiery wartościowe	652 597	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0,45% - 0,87%	3 856	-3 856
Skarbowe papiery wartościowe	14 211	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread do obligacji referencyjnej	0,09% - 0,46%	448	-448
Instrumenty pochodne rynku kapitałowego	1 219	Model Black Scholes	Korelacja	0-1	966	-578

Instrumenty finansowe nie wyceniane w wartości godziwej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Wartość godziwa stanowi cenę, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Na 31 marca 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku Grupa dokonała klasyfikacji szacunków wartości godziwej dla instrumentów nie wycenianych w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na następujących poziomach:

- Poziom 1: wycena mark-to-market, dotyczy skarbowych papierów wartościowych kwotowanych na płynnym rynku,
- Poziom 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu, dotyczy lokat międzybankowych, dłużnych papierów wartościowych własnej emisji, niepłynnych skarbowych papierów wartościowych, komunalnych, korporacyjnych oraz Banku Centralnego,
- Poziom 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka, dotyczy korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych oraz kredytów i depozytów, dla których ujęty w modelu wyceny czynnik ryzyka kredytowego (parametr nieobserwowalny) jest na poziomie istotnym.

W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości, przyjęto że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności środków pieniężnych oraz pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla kredytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową pomniejszonych o oczekiwaną stratę kredytową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę na ryzyko płynności oraz bieżącą marżę ze sprzedaży dla danej grupy produktowej kredytu. Marża wyznaczana jest w podziale na grupy produktowe i termin zapadalności.

Dla celów szacowania wartości godziwej kredytów walutowych wykorzystywana jest marża dla kredytów w PLN skorygowana o kwotowania transakcji FX-Swap i basis-swap. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej jako, iż średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku kredytów nieposiadających harmonogramu spłat (kredyty w rachunku bieżącym, overdrafty oraz karty kredytowe) przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest wartości bilansowej.

Dla depozytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. Marża wyznaczana jest na podstawie depozytów przyjętych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin zapadalności. W przypadku depozytów krótkoterminowych (depozytów bieżących, overnight oraz w rachunku oszczędnościowym) za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.

Wartość godziwa depozytów i kredytów, za wyjątkiem kredytów gotówkowych oraz hipotecznych udzielonych w walutach PLN i CHF objętych modelem przedpłat, została wyznaczona w oparciu o ich kontraktowe przepływy.

Wycena mark-to-model instrumentów dłużnych własnej emisji opiera się na metodzie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie stawek odpowiednich rynków (zależnie od warunków emisji). Do dyskontowania przepływów pieniężnych, zarówno ustalonych jak i implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są stawki międzybankowego rynku pieniężnego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zestawienie aktywów i zobowiązań nie wycenianych w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na poziomy hierarchii wyceny do wartości godziwej

31.03.2018	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	W TYM:		
			POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa					
Kasa, należności od Banku Centralnego	8 046 478	8 045 243	2 814 849	5 230 394	-
Należności od banków	4 203 412	4 203 466	-	2 399 910	1 803 556
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	113 764 275	113 746 497	-	-	113 746 497
Należności z tytułu leasingu finansowego	4 524 789	4 596 605	-	-	4 596 605
Papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	11 388 608	11 392 878	4 129 214	3 064 572	4 199 092
Aktywa razem	141 927 562	141 984 689	6 944 063	10 694 876	124 345 750
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	6 003	6 013	-	-	6 013
Zobowiązania wobec innych banków	5 486 217	5 496 150	-	434 161	5 061 989
Zobowiązania wobec klientów	142 513 058	142 733 051	-	1 688 281	141 044 770
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 482 778	3 496 207	-	3 496 207	-
Zobowiązania podporządkowane	1 267 450	1 267 749	-	1 267 749	-
Zobowiązania razem	152 755 506	152 999 170	-	6 886 398	146 112 772

31.12.2017	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	W TYM:		
			POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa					
Kasa, należności od Banku Centralnego	5 236 318	5 236 318	2 686 583	2 549 735	-
Należności od banków	2 627 327	2 627 266	-	1 101 422	1 525 844
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	127 949 307	127 027 425	-	8 153 945	118 873 480
Należności z tytułu leasingu finansowego	4 351 352	4 416 054	-	-	4 416 054
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	3 481 791	3 516 116	3 484 665	31 451	-
Aktywa razem	143 646 095	142 823 179	6 171 248	11 836 553	124 815 378
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	6 079	6 080	-	-	6 080
Zobowiązania wobec innych banków	4 981 291	4 909 701	-	671 642	4 238 059
Zobowiązania wobec klientów	146 186 268	146 367 007	-	788 437	145 578 570
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 771 399	2 786 177	-	2 786 177	-
Zobowiązania podporządkowane	1 257 188	1 257 349	-	1 257 349	-
Zobowiązania razem	155 202 225	155 326 314	-	5 503 605	149 822 709

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

8. Informacje dotyczące segmentów działalności

Prezentacja informacji według segmentów branżowych oparta jest o stosowany model zarządczy, w którym głównym kryterium podziału sprawozdawczości Grupy na segmenty jest klasyfikacja klienta w zależności od jego profilu i modelu obsługi.

Model zarządczy w obszarze budżetowania i monitorowania wyników segmentów obejmuje wszystkie składowe rachunku zysków i strat do poziomu zysku brutto. Oznacza to, że poszczególnym segmentom przypisane są zarówno dochody uzyskane w ramach działalności tego segmentu, jak również koszty operacyjne związane z tą działalnością (zarówno koszty bezpośrednie, jak i koszty alokowane, zgodnie z przyjętym modelem alokacji), a także pozostałe składowe rachunku zysków i strat.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych. Przepływy środków pomiędzy segmentami Banku zajmującymi się obsługą klientów detalicznych, klientów bankowości prywatnej, bankowością korporacyjną i inwestycyjną a obszarem Zarządzania Aktywami i Pasywami i pozostałe, wyceniane są w oparciu o ceny rynkowe dla danej waluty oraz termin wymagalności / zapadalności z uwzględnieniem marż płynnościowych.

Segmenty branżowe

Segmentacja Grupy obejmuje następujące obszary:

- Bankowość Detaliczną - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi klientów indywidualnych (z wyłączeniem klientów z obszaru Bankowości Prywatnej) i mikro firm o obrotach rocznych do 5 mln złotych oraz wyniki spółek Grupy, konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek konsolidowanych metodą praw własności przypisanych do działalności detalicznej,
- Bankowość Średnich i Małych Przedsiębiorstw – pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi firm o obrotach rocznych od 5 do 50 mln złotych, oraz poniżej 5 mln w przypadku firm prowadzących pełną rachunkowość,
- Bankowość Prywatną - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi najbardziej zamożnych klientów indywidualnych,
- Bankowość Korporacyjną i Inwestycyjną - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi firm średnich i dużych, zaangażowanie Banku na rynku międzybankowym, w dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty, a także wyniki spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do działalności korporacyjnej i inwestycyjnej,
- Zarządzanie Aktywami i Pasywami i pozostałe – obejmuje nadzór i monitoring przepływów środków finansowych, pozostałe obszary zarządzane centralnie, wyniki spółek konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek wycenianych metodą praw własności, które nie są przypisane innym segmentom.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według segmentów branżowych za okres od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA	BANKOWOŚĆ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW	ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE	RAZEM
Wynik z tytułu odsetek	632 928	9 035	328 430	43 800	191 654	1 205 847
Wynik pozaodsetkowy	343 079	12 558	217 471	60 105	12 760	645 973
Dochody z działalności operacyjnej	976 007	21 593	545 901	103 905	204 414	1 851 820
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-274 755	-9 724	-66 062	-19 976	-129 829	-500 346
Pozostałe koszty administracyjne	-274 190	-9 895	-93 435	-57 412	171 578	-263 354
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-34 087	-590	-5 455	-4 742	-42 906	-87 780
Koszty działalności operacyjnej	-583 032	-20 209	-164 952	-82 130	-1 157	-851 480
Zysk operacyjny brutto	392 975	1 384	380 949	21 775	203 257	1 000 340
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-73 837	-477	-35 554	-11 406	-5 687	-126 961
Zysk operacyjny netto	319 138	907	345 395	10 369	197 570	873 379
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	362	-	-289	-	-372	-299
Oplaty na rzecz funduszy gwarancyjnych	-41 092	-149	-28 320	-2 053	-102 699	-174 313
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-	-	-	-	-138 301	-138 301
Zysk z działalności inwestycyjnej	-6	-	8	-	2 921	2 923
Zysk brutto	278 402	758	316 794	8 316	-40 881	563 389
Podatek dochodowy						-171 064
Zysk netto						392 325
Przypadający na akcjonariuszy Banku						392 325
Przypadający na udziały mniejszości						-
Aktywa alokowane	69 121 184	291 353	101 303 133	3 337 064	-938 835	173 113 899
Aktywa niealokowane						9 630 223
Aktywa ogółem						182 744 122
Pasywa alokowane	77 950 411	8 601 680	61 644 345	10 259 008	-3 872 926	154 582 518
Pasywa niealokowane						28 161 604
Pasywa ogółem						182 744 122

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według segmentów branżowych za okres od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA	BANKOWOŚĆ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW	ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE	RAZEM
Wynik z tytułu odsetek	572 795	10 308	332 520	37 036	172 627	1 125 286
Wynik pozaodsetkowy	324 330	6 774	189 841	52 793	45 355	619 093
Dochody z działalności operacyjnej	897 125	17 082	522 361	89 829	217 982	1 744 379
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-257 446	-6 098	-63 390	-19 072	-123 963	-469 969
Pozostałe koszty administracyjne	-254 714	-7 193	-88 269	-54 464	165 235	-239 405
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-33 790	-334	-5 342	-4 757	-40 119	-84 342
Koszty działalności operacyjnej	-545 950	-13 625	-157 001	-78 293	1 153	-793 716
Zysk operacyjny brutto	351 175	3 457	365 360	11 536	219 135	950 663
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-51 038	-70	-46 023	-15 000	-2 995	-115 126
Zysk operacyjny netto	300 137	3 387	319 337	-3 464	216 140	835 537
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	475	-	7	-	-6 017	-5 535
Oplaty na rzecz funduszy gwarancyjnych	-38 577	-154	-27 687	-1 754	-132 980	-201 152
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-	-	-	-	-125 154	-125 154
Zysk z działalności inwestycyjnej	-191	-	60	-	256	125
Zysk brutto	261 844	3 233	291 717	-5 218	-47 755	503 821
Podatek dochodowy						-154 029
Zysk netto						349 792
Przypadający na akcjonariuszy Banku						349 709
Przypadający na udziały mniejszości						83
Aktywa alokowane	62 497 926	257 948	98 160 108	2 900 323	-3 560 758	160 255 547
Aktywa niealokowane						8 905 286
Aktywa ogółem						169 160 833
Pasywa alokowane	72 003 640	8 796 789	55 413 837	9 585 325	-5 208 729	140 590 862
Pasywa niealokowane						28 569 971
Pasywa ogółem						169 160 833

Uzgodnienie dochodów działalności operacyjnej segmentów sprawozdawczych

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Dochody działalności operacyjnej segmentów sprawozdawczych ogółem	1 851 820	1 744 379
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych ujmowanych metodą praw własności	-	-10 110
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	-13 625	-35 739
Refundacja kosztów administracyjnych	-	680
Dochody działalności operacyjnej	1 838 195	1 699 210

Segmenty geograficzne

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. koncentruje swoją działalność na rynku krajowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

9. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Z tytułu kredytów i pożyczek oraz pozostałych należności od klientów	1 176 138	1 121 770
Z tytułu lokat w innych bankach	10 995	19 210
Z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	4 820	11 747
Z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	258 574	183 680
Z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	26 878	34 705
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	1 159	3 855
Razem	1 478 564	1 374 967

Wykazane powyżej kwoty zawierają przychody z tytułu odsetek odnoszące się do poniższych pozycji:

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	1 266 156	X
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez kapitał	182 376	X
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	30 032	X
Razem	1 478 564	X

Koszty z tytułu odsetek

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Z tytułu depozytów klientów	-233 627	-227 854
Z tytułu depozytów innych banków	-3 322	-4 774
Z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-7 742	-16 681
Z tytułu zaciągniętych kredytów	-2 247	-2 366
Z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-25 936	-8 265
Razem	-272 874	-259 940

Wykazane powyżej kwoty kosztów odsetkowych dotyczą aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

10. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Z tytułu obsługi rachunków bankowych, zleceń płatniczych oraz operacji gotówkowych	150 534	150 644
Z tytułu kart płatniczych	135 459	137 481
Z tytułu kredytów i pożyczek	84 121	100 310
Z tytułu marży na transakcjach walutowych z klientami	104 429	106 133
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów inwestycyjnych	131 943	64 086
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	23 762	27 144
Z działalności powierniczej	13 903	16 628
Z tytułu obsługi funduszy emerytalnych i inwestycyjnych	7 888	12 322
Z tytułu gwarancji, akredytyw i podobnych operacji	14 302	13 064
Pozostałe	9 087	14 162
Razem	675 428	641 974

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Z tytułu kart płatniczych	-59 842	-49 101
Z tytułu przelewów i przekazów	-5 210	-5 131
Z tytułu operacji papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami finansowymi	-6 738	-7 557
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-901	-1 110
Z działalności powierniczej	-3 907	-3 506
Z tytułu zarządzania funduszami emerytalnymi i inwestycyjnymi	-344	-103
Z tytułu usług pośrednictwa	-9 466	-1 078
Pozostałe	-966	-906
Razem	-87 374	-68 492

11. Przychody z tytułu dywidend

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Od emitentów papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	X	149
Od emitentów papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	157	X
Razem	157	149

12. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Wynik z wyceny kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy	-4 206	X
Wynik z wyceny papierów wartościowych wycenianych obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 410	X
Wynik z wymiany	-2 754	-6 653
Wynik z instrumentów pochodnych	18 257	10 004
Wynik z papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	5 418	4 664
Razem	19 125	8 015

13. Zyski/straty wynikające z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych

Zrealizowane zyski

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Aktywa finansowych wycenianych według wartości godziwej przez kapitał	23 853	X
Razem	23 853	X

Zrealizowane straty

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zobowiązania finansowe niewyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	-21	X
Razem	-21	X

Zrealizowany zysk netto	23 832	X
--------------------------------	---------------	----------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

14. Zysk (strata) na sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych

Zrealizowane zyski

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Kredyty i inne należności finansowe	X	66
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	X	809
Razem	X	875

Zrealizowane straty

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	X	-51
Razem	X	-51

Zrealizowany zysk netto	X	824
--------------------------------	----------	------------

15. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe

I KWARTAŁ 2018	UTWORZENIE ODPISÓW	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	NETTO ODPISY
Kredyty i pożyczki oraz pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (*)	-584 548	443 701	-140 847
Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-6 911	6 868	-43
Kredyty i pożyczki wyceniane wg wartości godziwej przez kapitał	-185	5 100	4 915
Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg wartości godziwej przez kapitał	-7 843	10 720	2 877
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	-79 469	85 606	6 137
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	-678 956	551 995	-126 961

(*) Pozycja obejmuje również odpisy dotyczące należności od banków oraz należności z tytułu leasingu finansowego

I KWARTAŁ 2017	UTWORZENIE ODPISÓW	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	NETTO ODPISY
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-145	128	-17
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-332 957	209 926	-123 031
Należności z tytułu leasingu finansowego	-6 338	4 916	-1 422
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	-24 882	34 226	9 344
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	-364 322	249 196	-115 126

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

16. Ogólne koszty administracyjne

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Wynagrodzenia	-413 865	-394 438
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-77 137	-72 015
Koszty płatności w formie akcji	-9 344	-3 516
Razem	-500 346	-469 969

Pozostałe koszty administracyjne

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Koszty rzeczowe	-239 806	-216 936
Podatki i opłaty	-10 680	-12 218
Składki i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-175 042	-200 504
Składki na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF)	-12 139	-11 579
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-138 301	-125 154
Razem	-575 968	-566 391

Razem ogólne koszty administracyjne	-1 076 314	-1 036 360
--	-------------------	-------------------

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązują nowe zasady wnoszenia składek na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej „BFG”), przewidziane Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (dalej „Ustawa o BFG”).

Zgodnie z Ustawą o BFG, banki są zobowiązane wносить kwartalne składki na fundusz gwarancyjny banków oraz roczną składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Składki te nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. Zobowiązanie do wniesienia kwartalnej składki na fundusz gwarancyjny banków powstaje z pierwszym dniem każdego kwartału, natomiast zobowiązanie do wniesienia rocznej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków powstaje z dniem 1 stycznia danego roku.

W wyniku zastosowania wytycznych Interpretacji KIMSF 21 Opłaty do ujęcia powyższych zobowiązań, rachunek wyników Grupy Pekao za I kwartał 2018 r. został obciążony kosztami kwartalnej składki na fundusz gwarancyjny banków w wysokości 30 310 tys. złotych (za I kwartał 2017 – 22 115 tys. złotych) oraz rocznej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków w wysokości 144 732 tys. złotych (za 2017 – 178 389 tys. złotych).

17. Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Rzeczowe aktywa trwałe	-42 424	-42 490
Nieruchomości inwestycyjne	-222	-270
Wartości niematerialne	-45 134	-41 582
Razem	-87 780	-84 342

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

18. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto

Pozostałe przychody operacyjne

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Czynsze i wynajem	5 460	5 312
Przychody uboczne	4 656	2 590
Odzyskane koszty windykacji	2 754	3 199
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i usług	33 361	21 698
Zwroty, nadpłaty	477	487
Otrzymane odszkodowania, odzyski, kary i grzywny	6 206	31 835
Przychody operacyjne związane z działalnością leasingową	638	1 064
Refundacja kosztów administracyjnych	-	680
Przychody z tytułu umorzonych zobowiązań	9	11
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	254	231
Zysk na sprzedaży środków leasingowych na rzecz osób trzecich oraz na sprzedaży pozostałych aktywów	26	298
Pozostałe	872	1 133
Razem	54 713	68 538

Pozostałe koszty operacyjne

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Koszty operacyjne związane z działalnością leasingową	-374	-740
Koszty z tytułu ubezpieczenia kredytów	-1 354	-2 510
Koszty uboczne	-436	-1 956
Koszty z tytułu zwrotów i niedoborów	-890	-2 161
Koszty ze sprzedaży produktów, towarów i usług	-32 048	-19 761
Koszty z tytułu reklamacji klientów	-224	-257
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	-225	-765
Koszty związane z dochodzeniem należności i roszczeń spornych	-404	-1 081
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	-188	-103
Strata na sprzedaży środków leasingowych na rzecz osób trzecich oraz na sprzedaży pozostałych aktywów	-213	-503
Pozostałe	-4 732	-2 962
Razem	-41 088	-32 799

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	13 625	35 739
--	---------------	---------------

19. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych/*		
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	609
Pekao Investment Management S.A. (dawniej (Pioneer Pekao Investment Management S.A.))	-	9 501
Razem udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	-	10 110
Razem zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	-	10 110

(*) Od grudnia 2017 Bank przejął kontrolę nad spółkami i obejmuje je konsolidacją

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

20. Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	2 852	617
Zysk (strata) z tytułu zaprzestania ujmowania składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych innych niż przeznaczonych do sprzedaży	71	-492
Razem zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	2 923	125

21. Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	-140 557	-93 313
Bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	-141 103	-96 528
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	601	3 261
Pozostałe podatki (np. podatek pobrany u źródła)	-55	-46
Odroczony podatek dochodowy	-30 507	-60 716
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-30 507	-60 716
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	-171 064	-154 029
KAPITAŁY WŁASNE		
Odroczony podatek dochodowy	-16 442	-31 903
Z tytułu dochodów i kosztów ujętych w innych składnikach całkowitego dochodu:		
przeszacowanie instrumentów finansowych traktowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	3 291	853
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – papiery dłużne	X	-18 888
przeszacowanie aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez kapitał	-20 765	X
przeszacowanie aktywów finansowych z prawem do kapitału	1 032	-13 868
Obciążenie podatkowe wykazane w innych składnikach całkowitych dochodów	-16 442	-31 903
RAZEM OBCIĄŻENIE	-187 506	-185 932

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

22. Zysk netto przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zysk netto	392 325	349 709
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 470 034	262 470 034
Zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	1,49	1,33

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych.

Na 31 marca 2018 roku w Grupie nie występują instrumenty rozwodniające w postaci obligacji zamiennych na akcje.

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zysk netto	392 325	349 709
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 470 034	262 470 034
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego	262 470 034	262 470 034
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	1,49	1,33

23. Dywidendy zaproponowane do wypłaty

Zarząd Banku Polska Kasa Opieki S.A. postanowił przedłożyć Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję wypłaty dywidendy za 2017 rok w wysokości 7,90 zł na 1 akcję. Łączna wartość proponowanej dywidendy do wypłaty wynosi 2 073 513 tys. złotych. Proponowana dywidenda nie została ujęta w sprawozdaniu finansowym jako zobowiązanie, a jej wypłata nie będzie miała żadnych skutków podatkowych dla Banku.

Ostateczna decyzja o podziale zysku i jego przeznaczeniu na wypłatę dywidendy zostanie podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

24. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

KASA I NALEŻNOŚCI OD BANKU CENTRALNEGO	31.03.2018	31.12.2017
Gotówka	2 814 849	2 686 571
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	4 726 675	2 264 688
Inne środki	505 398	285 059
Kasa i należności od Banku Centralnego brutto	8 046 922	5 236 318
Odpis z tytułu utraty wartości	-444	-
Kasa i należności od Banku Centralnego netto	8 046 478	5 236 318

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	31.03.2018	31.12.2017
Depozyty terminowe	6 003	6 079
Razem	6 003	6 079

Należności i zobowiązania wobec Banku Centralnego wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Kasa i operacje z Bankiem Centralnym według walut

31.03.2018	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	6 907 686	6 003
EUR	596 559	-
USD	257 517	-
CHF	42 195	-
Pozostałe waluty	242 521	-
Razem	8 046 478	6 003

31.12.2017	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	4 352 579	6 079
EUR	463 160	-
USD	168 562	-
CHF	58 882	-
Pozostałe waluty	193 135	-
Razem	5 236 318	6 079

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

25. Należności od banków

Należności od banków według struktury produktowej

	31.03.2018	31.12.2017
Rachunki bieżące	498 958	335 016
Lokaty międzybankowe	1 363 939	271 823
Kredyty i pożyczki	23 186	29 528
Zabezpieczenia pieniężne	983 890	1 006 332
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	539 457	494 706
Środki pieniężne w drodze	811 564	506 559
Razem brutto	4 220 994	2 643 964
Odpisy aktualizujące wartość należności	-17 582	-16 637
Razem netto	4 203 412	2 627 327

Należności od banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Należności od banków według umownych terminów zapadalności

	31.03.2018	31.12.2017
Należności od banków, w tym:		
do 1 miesiąca	4 202 305	2 588 346
od 1 do 3 miesięcy	398	31 579
od 3 miesięcy do 1 roku	5	7
od 1 do 5 lat	108	29
powyżej 5 lat	50	50
dla których termin zapadalności upłynął	18 128	23 953
Razem brutto	4 220 994	2 643 964
Odpisy aktualizujące wartość należności	-17 582	-16 637
Razem netto	4 203 412	2 627 327

Należności od banków według walut

	31.03.2018	31.12.2017
PLN	1 950 669	702 126
CHF	10 749	23 342
EUR	1 815 999	1 346 256
USD	229 208	209 142
Pozostałe waluty	196 787	346 461
Razem	4 203 412	2 627 327

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

26. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według emitenta i struktury produktowej

	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA FINANSOWE		
Dłużne papiery wartościowe	1 328 005	1 725 858
Kapitałowe papiery wartościowe	11 097	4 558
Aktywa finansowe razem	1 339 102	1 730 416
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE		
Dłużne papiery wartościowe	531 937	469 448
Zobowiązania finansowe razem	531 937	469 448

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA FINANSOWE		
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	1 283 192	1 646 758
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	1 283 192	1 646 758
Papiery wartościowe emitowane przez banki	10 002	50 258
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	34 811	28 842
Aktywa finansowe razem	1 328 005	1 725 858
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE		
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	531 937	469 448
obligacje skarbowe	531 937	469 448
Zobowiązania finansowe razem	531 937	469 448

Kapitałowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

	31.03.2018	31.12.2017
Akcje	10 092	208
Jednostki uczestnictwa	1 005	4 350
Razem	11 097	4 558

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu według umownych terminów zapadalności

	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA FINANSOWE		
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	-	123 505
od 1 do 3 miesięcy	338	-
od 3 miesięcy do 1 roku	63 244	12 605
od 1 do 5 lat	969 879	1 461 523
powyżej 5 lat	294 544	128 225
termin nieokreślony	-	-
Aktywa finansowe razem	1 328 005	1 725 858
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE		
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	101 356	-
od 1 do 3 miesięcy	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	3 942	-
od 1 do 5 lat	329 164	309 328
powyżej 5 lat	97 475	160 120
Zobowiązania finansowe razem	531 937	469 448

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu według walut

	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA FINANSOWE		
PLN	1 321 154	1 718 202
EUR	4 472	4 542
USD	2 379	3 114
Aktywa finansowe razem	1 328 005	1 725 858
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE		
PLN	531 937	469 448
Zobowiązania finansowe razem	531 937	469 448

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

27. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.03.2018	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	866 919	1 364 780
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	906	110
Opcje	6 291	2 591
Pozostałe	1 534	1 405
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	10 977	17 065
forwardy walutowe	80 281	123 458
swapy walutowe (FX-Swap)	58 754	22 156
opcje walutowe i na złoto	34 195	28 971
Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych i indeksach giełdowych		
Opcje	2 511	2 511
Pozostałe	-	44
Transakcje oparte na towarach i metalach szlachetnych		
Opcje	17 522	17 040
Pozostałe	54 018	53 707
Razem	1 133 908	1 633 838

31.12.2017	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	967 627	1 530 119
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	176	-
Opcje	6 161	2 252
Pozostałe	461	416
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	54 451	29 255
forwardy walutowe	120 428	185 924
swapy walutowe (FX-Swap)	87 603	173 636
opcje walutowe i na złoto	27 932	24 955
Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych i indeksach giełdowych		
Opcje	10 225	10 219
Pozostałe	19	2
Transakcje oparte na towarach i metalach szlachetnych		
Opcje	14 739	14 366
Pozostałe	59 225	58 959
Razem	1 349 047	2 030 103

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wyceniane są do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury produktowej

	31.03.2018			31.12.2017	
	WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK	RAZEM	RAZEM
Kredyty na nieruchomości	59 945 225	1 379 097	32 328	61 356 650	59 729 689
Kredyty w rachunku bieżącym	11 877 083	-	-	11 877 083	11 028 956
Kredyty operacyjne	13 724 876	-	31 054	13 755 930	12 916 798
Kredyty na inwestycje	19 069 506	-	133 188	19 202 694	18 665 906
Kredyty gotówkowe	12 454 974	-	-	12 454 974	12 190 872
Należności z tytułu kart płatniczych	1 072 557	-	-	1 072 557	1 081 499
Należności faktoringowe	3 283 024	-	-	3 283 024	3 478 545
Pozostałe kredyty i pożyczki	1 630 179	-	160 683	1 790 862	1 386 808
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	12 749 288
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	-	-	-	-
Środki pieniężne w drodze	81 123	-	-	81 123	79 144
Wartość bilansowa brutto	123 138 547				133 307 505
Odpisy aktualizujące wartość należności (*)	-9 374 272				-5 358 198
Wartość bilansowa	113 764 275	1 379 097	357 253	115 500 625	127 949 307

(*) Odpis dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych w wartości godziwej przez kapitał w kwocie 16 284 tys. złotych jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej kredytów.

Korporacyjne i municypalne dłużne papiery wartościowe zostały przeniesione do pozycji „Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te prezentowane były jako kredyty i pożyczki udzielone klientom, gdyż były klasyfikowane do kategorii Pożyczki i należności zgodnie z MSR 39.

W związku z zaklasyfikowaniem niektórych kredytów i pożyczek udzielonych klientom (tj. kredytów w części przeznaczonych do syndykacji) do modelu biznesowego, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, kredyty te są wyceniane w wartości godziwej przez kapitał.

Bank zidentyfikował portfel kredytów nie spełniających testu kryterium SPPI ze względu na występujący w umowach element dźwigni finansowej zwiększający zmienność przepływów pieniężnych, który obejmuje kredyty studenckie, kredyty z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz kilku ekspozycji korporacyjnych. Z tego względu pomimo modelu biznesowego, którego celem jest uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych, dla tych portfeli kredytów występuje konieczność wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zgodnie z MSSF 9 w momencie rozpoznania utraty wartości odsetki ujmowane w rachunku wyników są liczone od wartości pomniejszonej o odpis na oczekiwane straty kredytowe (netto), natomiast w bilansie odsetki naliczone liczone są od wartości brutto ekspozycji. Różnica jest ujęta w odpisie z tytułu utraty wartości. Wzrost wartości odpisów aktualizujących, oprócz wzrostu wynikającego z uwzględnienia oczekiwanych strat kredytowych odzwierciedlonych w Niepodzielonym wyniku z lat ubiegłych, obejmuje również zmiany odzwierciedlające nowe podejście do ujmowania odsetek.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej

	31.03.2018				31.12.2017
	WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	RAZEM	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK	RAZEM	RAZEM
Należności od przedsiębiorstw	52 151 636	1 379 097	75 672	53 606 405	58 841 495
Należności od ludności	66 560 977	-	160 682	66 721 659	64 377 510
Należności od jednostek budżetowych	4 425 934	-	120 899	4 546 833	10 088 500
Wartość bilansowa brutto	123 138 547				133 307 505
Odpisy aktualizujące wartość należności *)	-9 374 272				-5 358 198
Wartość bilansowa	113 764 275	1 379 097	357 253	115 500 625	127 949 307

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według umownych terminów zapadalności

	31.03.2018				31.12.2017
	WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK	RAZEM	RAZEM
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:					
do 1 miesiąca	16 009 721	-	2 346	16 012 067	14 966 833
od 1 do 3 miesięcy	4 349 808	-	15 373	4 365 181	4 657 178
od 3 miesięcy do 1 roku	9 157 542	-	53 304	9 210 846	10 286 555
od 1 do 5 lat	34 566 876	1 379 097	201 546	36 147 519	41 942 265
powyżej 5 lat	51 209 079	-	73 927	51 283 006	55 962 982
dla których termin zapadalności upłynął	7 845 521	-	10 757	7 856 278	5 491 692
Wartość bilansowa brutto	123 138 547				133 307 505
Odpisy aktualizujące wartość należności	-9 374 272				-5 358 198
Wartość bilansowa	113 764 275	1 379 097	357 253	115 500 625	127 949 307

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według walut

	31.03.2018				31.12.2017
	WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ	WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK	RAZEM	RAZEM
PLN	96 346 665	50 046	357 253	96 753 964	107 990 654
CHF	3 416 278	-	-	3 416 278	3 561 945
EUR	11 417 150	1 329 051	-	12 746 201	13 688 524
USD	2 308 426	-	-	2 308 426	2 477 434
Pozostałe waluty	275 756	-	-	275 756	230 750
Wartość bilansowa	113 764 275	1 379 097	357 253	115 500 625	127 949 307

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

29. Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Pekao Leasing Sp. z o.o.

Wartość inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych wynosiła:

31.03.2018	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do 1 roku	1 836 756	1 699 766
Od 1 roku do 5 lat	2 850 381	2 692 510
Powyżej 5 lat	319 970	311 541
Razem	5 007 107	4 703 817
Niezrealizowane przychody finansowe	-303 290	
Inwestycja leasingowa netto	4 703 817	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	4 703 817	
Wartość rezerw	-179 028	
Wartość bilansowa	4 524 789	

31.12.2017	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do 1 roku	1 711 448	1 576 487
Od 1 roku do 5 lat	2 775 224	2 626 222
Powyżej 5 lat	335 744	322 358
Razem	4 822 416	4 525 067
Niezrealizowane przychody finansowe	-297 349	
Inwestycja leasingowa netto	4 525 067	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	4 525 067	
Wartość rezerw	-173 715	
Wartość bilansowa	4 351 352	

Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Ponadto, gdy Grupa Kapitałowa jest leasingobiorcą i leasing finansowy odbywa się między spółkami Grupy, wzajemne transakcje z tytułu leasingu finansowego podlegają eliminacji.

Należności z tytułu leasingu finansowego według walut

	31.03.2018	31.12.2017
PLN	2 894 743	2 747 448
CHF	91	467
EUR	1 615 662	1 588 474
USD	14 293	14 963
Razem	4 524 789	4 351 352

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank podjął decyzję, aby skorzystać z wyboru jaki daje MSSF 9 i kontynuuje stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń zgodnych z MSR 39. Decyzja ta ma zastosowanie do wszystkich relacji zabezpieczających, dla których Bank stosuje i będzie stosował rachunkowość zabezpieczeń w przyszłości.

Grupa na dzień 31 marca 2018 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) oraz przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku Grupa kontynuowała następujące powiązania zabezpieczające:

- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez kapitał, zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS),
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu kredytów i depozytów o zmiennym oprocentowaniu, zabezpieczonych instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS),
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów finansowych o zmiennym oprocentowaniu instrumentami typu interest rate swap (IRS),
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych kredytów w EUR i USD zabezpieczonych instrumentami typu FX-Swap,
- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu, zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS).

Wartości godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.03.2018	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	32 485	152 228
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	152 859	4 147
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	695 888
swapy walutowe (FX-Swap)	20 416	3 548
Razem	205 760	855 811

31.12.2017	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	16 496	186 102
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	200 672	1 700
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	674 529
swapy walutowe (FX-Swap)	42 228	-
Razem	259 396	862 331

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*)

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	-10 742	35 233
Przychody odsetkowe z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	41 756	53 558
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	-91	-16

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*)

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Stan na początek okresu	6 581	39 724
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	-17 323	-4 470
Kwota odroczonej zmiany wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i wykazana w zysku lub stracie netto	-	-21
Stan na koniec okresu	-10 742	35 233

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*)

RODZAJ WYNIKU	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	22 177	27 216
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej związanej z zabezpieczanym ryzykiem	-20 840	-25 503
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	1 337	1 713
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-14 878	-18 853

31. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

	31.03.2018	31.12.2017
Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	11 388 608	X
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez kapitał	30 871 527	X
Instrumenty kapitałowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez kapitał	258 159	X
Instrumenty kapitałowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	53 846	X
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	X	33 276 590
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	X	147 441
Utrzymywane do terminu wymagalności	X	3 481 791
Razem	42 572 140	36 905 822

Grupa przeniosła Korporacyjne i municypalne dłużne papiery wartościowe do pozycji „Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe z pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”. Przed zastosowaniem wymogów MSSF 9, pozycje te prezentowane były jako kredyty i pożyczki udzielone klientom, gdyż były klasyfikowane do kategorii Pożyczki i należności zgodnie z MSR 39.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

	31.03.2018	31.12.2017
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	4 186 738	X
bony skarbowe	-	X
obligacje skarbowe	4 186 738	X
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	-	X
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	4 581 811	X
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	2 620 059	X
Razem	11 388 608	X
w tym utrata wartości aktywów	-57 675	X

Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg wartości godziwej przez kapitał

	31.03.2018	31.12.2017
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	23 639 817	X
bony skarbowe	-	X
obligacje skarbowe	23 639 817	X
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	2 004 911	X
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	2 019 420	X
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	3 207 379	X
Razem	30 871 527	X
Odpis z tytułu utraty wartości (*)	-21 441	X

(*) Odpis dotyczący dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg wartości godziwej przez kapitał jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej.

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.03.2018	31.12.2017
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	X	21 557 825
bony skarbowe	X	-
obligacje skarbowe	X	21 557 825
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	X	11 066 168
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	X	-
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	X	652 597
Razem	X	33 276 590
w tym utrata wartości aktywów	X	-

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)

	31.03.2018	31.12.2017
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	X	3 450 338
bony skarbowe	X	-
obligacje skarbowe	X	3 450 338
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	X	31 453
Razem	X	3 481 791
w tym utrata wartości aktywów	X	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Instrumenty kapitałowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez kapitał

	31.03.2018	31.12.2017
Biuro Informacji Kredytowej S.A.	185 193	X
Polimex-Mostostal S.A.	53 155	X
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	11 327	X
PBG S.A.	4 647	X
SWIFT	3 259	X
Giełda Papierów Wartościowych S.A.	578	X
Razem	258 159	X

Instrumenty kapitałowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.03.2018	31.12.2017
Akcje	53 846	X
Razem	53 846	X

Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.03.2018	31.12.2017
Akcje	X	147 404
Certyfikaty inwestycyjne	X	37
Razem	X	147 441
w tym utrata wartości aktywów	X	-1 119

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według umownych terminów zapadalności

	31.03.2018	31.12.2017
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	3 796 832	11 112 757
od 1 do 3 miesięcy	514 171	121 753
od 3 miesięcy do 1 roku	8 320 534	6 054 947
od 1 do 5 lat	15 475 846	11 762 697
powyżej 5 lat	14 152 752	7 706 227
Razem	42 260 135	36 758 381

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według walut

	31.03.2018	31.12.2017
PLN	37 233 656	32 997 942
EUR	3 103 790	2 091 122
USD	1 922 689	1 669 317
Razem	42 260 135	36 758 381

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

32. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, Grupa wyodrębniła w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” aktywa trwałe spełniające odpowiednie wymogi MSSF 5 dotyczące klasyfikacji do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Na dzień 31 marca 2018 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano:

- nieruchomości,
- pozostałe aktywa rzeczowe.

Poniżej przedstawiono aktywa przeznaczone do sprzedaży:

	31.03.2018	31.12.2017
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY		
Rzeczowe aktywa trwałe	26 257	42 197
Inne aktywa	23 368	23 368
Razem aktywa	49 625	65 565

Rozliczenie sprzedaży pozostałych aktywów przeznaczonych do sprzedaży przedstawia się następująco:

	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Przychody ze sprzedaży	4 741	788
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	-1 889	-171
Zysk/strata brutto na sprzedaży	2 852	617

33. Wartości niematerialne

	31.03.2018	31.12.2017
Wartości niematerialne, w tym:	746 878	777 997
koszty prac rozwojowych	615	1 073
patenty i licencje	477 735	490 762
inne	177 056	180 407
nakłady na wartości niematerialne	91 472	105 755
Wartość firmy	747 648	747 648
Razem	1 494 526	1 525 645

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku nabyte przez Grupę wartości niematerialne wynoszą 13 972 tys. złotych (w roku 2017 nabyto wartości w kwocie 230 327 tys. złotych).

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku i w 2017 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Na dzień 31 marca 2018 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 42 201 tys. złotych (na 31 grudnia 2017 roku 33 334 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

34. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.03.2018	31.12.2017
Środki trwałe, w tym:	1 305 909	1 327 191
grunty i budynki	961 631	972 863
maszyny i urządzenia	235 275	262 673
środki transportu	51 317	53 983
inne	57 686	37 672
Środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie	87 048	98 278
Razem	1 392 957	1 425 469

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku wartość nabytych przez Grupę składników „Rzeczowych aktywów trwałych” wynosi 16 664 tys. złotych (w roku 2017 wyniosła 140 311 tys. złotych), natomiast wartość składników zbytych wynosi 7 401 tys. złotych (w roku 2017 wyniosła 605 tys. złotych).

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku i w 2017 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Na dzień 31 marca 2018 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 9 972 tys. złotych (na 31 grudnia 2017 roku - 20 801 tys. złotych).

35. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Według stanu na dzień 31 marca 2018 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	2 108 783	1 993 826	2 108 555
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	733 448	715 200	-
Pokrycia zobowiązań do zapłaty na fundusz gwarancyjny na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	43 898	44 000	35 951
Pokrycie zobowiązań do zapłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	62 459	62 600	53 497
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje	5 672 554	5 572 701	-
Inne kredyty	obligacje	258 821	247 800	216 764
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje	1 543 098	1 544 452	1 169 898
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	obligacje, depozyty pieniężne	45 468	45 374	-
Transakcje pochodne	obligacje	595 873	581 045	516 605

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	1 088 646	1 045 716	1 089 876
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	763 927	770 200	-
Pokrycia zobowiązań do zapłaty na fundusz gwarancyjny na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	32 488	32 000	26 858
Pokrycie zobowiązań do zapłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	63 545	62 600	53 497
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje	4 697 247	4 587 519	-
Inne kredyty	obligacje	320 074	317 300	234 731
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje	1 576 746	1 574 510	1 211 307
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	obligacje, depozyty pieniężne	50 593	50 446	-
Transakcje pochodne	obligacje	648 671	653 999	574 882

36. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków według struktury produktowej

	31.03.2018	31.12.2017
Rachunki bieżące	1 619 396	995 307
Depozyty innych banków i pozostałe zobowiązania	208 162	653 917
Otrzymane kredyty i pożyczki	3 217 588	3 006 353
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	420 274	301 439
Środki pieniężne w drodze	20 797	24 275
Razem	5 486 217	4 981 291

Zobowiązania wobec innych banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania wobec banków według walut

	31.03.2018	31.12.2017
PLN	1 963 343	1 635 684
CHF	573 483	591 405
EUR	2 889 357	2 654 770
USD	47 283	89 288
Pozostałe waluty	12 751	10 144
Razem	5 486 217	4 981 291

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

37. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów według struktury podmiotowej i produktowej

	31.03.2018	31.12.2017
Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, w tym:	52 073 098	57 397 810
środki na rachunkach bieżących	32 772 200	38 152 471
depozyty terminowe oraz pozostałe zobowiązania	19 300 898	19 245 339
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych, w tym:	11 278 821	12 192 129
środki na rachunkach bieżących	6 511 670	9 392 061
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	4 767 151	2 800 068
Zobowiązania wobec ludności, w tym:	77 156 320	75 576 754
środki na rachunkach bieżących	44 759 138	43 101 222
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	32 397 182	32 475 532
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 688 281	788 436
Środki pieniężne w drodze	316 538	231 139
Razem	142 513 058	146 186 268

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania wobec klientów według walut

	31.03.2018	31.12.2017
PLN	117 277 100	119 945 891
CHF	339 644	336 479
EUR	15 922 991	16 487 441
USD	7 659 558	7 925 639
Pozostałe waluty	1 313 765	1 490 818
Razem	142 513 058	146 186 268

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

38. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według rodzaju

	31.03.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu obligacji	773 462	90 092
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	1 539 418	1 470 000
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych	1 169 898	1 211 307
Razem	3 482 778	2 771 399

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Grupa terminowo wywiązuje się z zobowiązań z tytułu wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według walut

	31.03.2018	31.12.2017
PLN	3 160 823	2 410 014
EUR	321 955	361 385
USD	-	-
Razem	3 482 778	2 771 399

39. Zobowiązania podporządkowane

Stan na dzień 31 marca 2018

RODZAJ TRANSAKCJI	WARTOŚĆ NOMINALNA	WALUTA	OPROCENTOWANIE	DATA EMISJI	DATA ZAPADALNOŚCI	WARUNKI	WARTOŚĆ BILANSOWA NA 31.03.2018
Obligacje podporządkowane	1 250 000	PLN	zmiennie, WIBOR 6M + marża	30.10.2017	29.10.2027	opcja call dającą prawo Bankowi do wykupu obligacji w terminie 5 lat od daty emisji, pod warunkiem otrzymania zgody KNF	1 267 450

Stan na dzień 31 grudnia 2017

RODZAJ TRANSAKCJI	WARTOŚĆ NOMINALNA	WALUTA	OPROCENTOWANIE	DATA EMISJI	DATA ZAPADALNOŚCI	WARUNKI	WARTOŚĆ BILANSOWA NA 31.12.2017
Obligacje podporządkowane	1 250 000	PLN	zmiennie, WIBOR 6M + marża	30.10.2017	29.10.2027	opcja call dającą prawo Bankowi do wykupu obligacji w terminie 5 lat od daty emisji, pod warunkiem otrzymania zgody KNF	1 257 188

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

40. Rezerwy

Zmiany w ciągu okresu sprawozdawczego

I KWARTAŁ 2018	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	17 132	300 248	236 909	48 333	602 622
Początkowe zastosowanie MSSF 9	-	-	60 860	-	60 860
Stan na początek okresu - przekształcony	17 132	300 248	297 769	48 333	663 482
Utworzenie/aktualizacja rezerw	794	6 947	79 469	9 415	96 625
Wykorzystanie rezerw	-36	-14 663	-	-2 258	-16 957
Rozwiązanie rezerw	-495	-	-85 606	-	-86 101
Różnice kursowe	-	-	-7	-	-7
Inne zmiany	-	-17	-25 020	-	-25 037
Stan na koniec okresu	17 395	292 515	266 605	55 490	632 005
Krótkoterminowe	3 781	35 337	48 305	5 125	92 548
Długoterminowe	13 614	257 178	218 300	50 365	539 457

2017	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	8 551	294 014	220 983	36 844	560 392
Utworzenie/aktualizacja rezerw	10 428	27 931	71 221	47 861	157 441
Wykorzystanie rezerw	-6 554	-14 068	-	-5 644	-26 266
Rozwiązanie rezerw	-1 329	-41	-53 690	-111	-55 171
Różnice kursowe	-	-	-1 605	-	-1 605
Połączenia jednostek gospodarczych	1 061	974	-	5 382	7 417
Inne zmiany	4 975	-8 562	-	-35 999	-39 586
Stan na koniec okresu	17 132	300 248	236 909	48 333	602 622
Krótkoterminowe	4 281	33 893	50 514	9 354	98 042
Długoterminowe	12 851	266 355	186 395	38 979	504 580

I KWARTAŁ 2017	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	8 551	294 014	220 983	36 844	560 392
Utworzenie/aktualizacja rezerw	101	6 877	24 882	9 737	41 597
Wykorzystanie rezerw	-1 729	-5 768	-	-186	-7 683
Rozwiązanie rezerw	-567	-	-34 226	-	-34 793
Różnice kursowe	-	-	-924	-	-924
Inne zmiany	46	-	-	-	46
Stan na koniec okresu	6 402	295 123	210 715	46 395	558 635
Krótkoterminowe	2 741	41 705	61 184	20 317	125 947
Długoterminowe	3 661	253 418	149 531	26 078	432 688

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rezerwy na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym. Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu kwoty prawdopodobnej do zapłaty.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Rezerwa na programy określonych świadczeń obejmują rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe oraz pośmiertne. Wartość bieżąca tego typu zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarusza za pomocą metody prognozowanych uprawnień jednostkowych

Inne rezerwy

Inne rezerwy obejmują w szczególności pozostałe rezerwy na świadczenia pracownicze.

41. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

Na dzień 31 marca 2018 roku z udziałem Grupy toczą się następujące istotne z uwagi na wartość przedmiotu sporu postępowania sądowe o zapłatę:

1) w grupie zobowiązań (postępowania przeciwko Grupie):

- z powództwa syndyka spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej – powództwo o zapłatę odszkodowania za szkodę poniesioną wskutek postawienia przez Bank w stan natychmiastowej wymagalności wierzytelności z tytułu zapłaty ceny z umowy przelewu wierzytelności kredytowej oraz przeprowadzenia egzekucji komorniczej pozostałej do zapłaty części tej ceny, wartość przedmiotu sporu 57 450 130 złotych data wszczęcia postępowania – 30.04.2015 r., w obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków jako znikome,
- z powództwa beneficjenta gwarancji – powództwo o zapłatę roszczenia z gwarancji wystawionej przez Bank, wartość przedmiotu sporu 55 996 064,23 złotych data wszczęcia postępowania – 20.05.2014 r., w obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków jako możliwe,
- z powództwa beneficjenta gwarancji – powództwo o zapłatę roszczenia z gwarancji wystawionej przez Bank, wartość przedmiotu sporu 43 760 219 złotych data wszczęcia postępowania – 29.01.2013 r., w obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków jako prawdopodobne,
- z powództwa osoby fizycznej – powództwo o zapłatę przez Bank kwoty pobranej tytułem rozliczenia terminowych operacji finansowych, wartość przedmiotu sporu 38 916 555,18 złotych data wszczęcia postępowania – 02.10.2016 r., w obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków jako możliwe,
- z powództwa beneficjenta gwarancji – powództwo o zapłatę roszczenia z gwarancji wystawionej przez Bank, wartość przedmiotu sporu 32 750 000 złotych data wszczęcia postępowania – 14.01.2014 r., w obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków jako znikome,
- z powództwa beneficjenta gwarancji – powództwo o zapłatę roszczenia z gwarancji wystawionej przez Bank, wartość przedmiotu sporu 29 204 684 złotych data wszczęcia postępowania – 16.01.2015 r., w obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków jako możliwe,

2) w grupie wierzytelności (postępowania z powództwa Grupy):

- pozew wzajemny Banku o ustalenie wygaśnięcia gwarancji bankowej i zapłatę należności z tytułu przelewu wierzytelności wartość przedmiotu sporu 133 738 104,92 złotych data wszczęcia postępowania – 28.02.2013 r.,
- pozew Banku o zapłatę przeciwko dłużnikowi rzeczowemu z tytułu hipoteki zabezpieczającej spłatę udzielonego kredytu wartość przedmiotu sporu 132 877 901 złotych data wszczęcia postępowania – 21.01.2016 r.,
- pozew o zapłatę należności kredytowych oraz o ustalenie istnienia wierzytelności Banku wartość przedmiotu sporu 111 165 487 złotych data wszczęcia postępowania – 29.01.2013 r.

Żadne z postępowań toczących się w I kwartale 2018 roku przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej nie stwarzało zagrożenia dla płynności finansowej Banku.

Grupa utworzyła rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko podmiotom Grupy, które w opinii prawnej wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw na dzień 31 marca 2018 roku wynosi 17 395 tys. złotych, (na 31 grudnia 2017 roku 17 132 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Udzielone zobowiązania finansowe

Udzielone zobowiązania finansowe według podmiotów

	31.03.2018	31.12.2017
Udzielone zobowiązania finansowe, w tym:		
na rzecz podmiotów finansowych	915 665	785 430
na rzecz podmiotów niefinansowych	32 288 825	32 495 145
na rzecz podmiotów budżetowych	951 537	599 409
Razem	34 156 027	33 879 984

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

Udzielone zobowiązania gwarancyjne według podmiotów

	31.03.2018	31.12.2017
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych, w tym:	1 085 157	1 093 608
gwarancje	1 083 706	1 093 608
potwierdzone akredytywy eskportowe	1 451	-
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych, w tym:	10 370 301	9 970 336
gwarancje	6 885 985	6 726 612
gwarancje subemisji papierów wartościowych	3 315 509	3 070 727
poręczenia	168 807	172 997
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów budżetowych, w tym:	354 124	434 737
gwarancje	21 823	13 186
gwarancje subemisji papierów wartościowych	332 301	421 551
Razem	11 809 582	11 498 681

Otrzymane zobowiązania pozabilansowe

Otrzymane zobowiązania pozabilansowe według podmiotów

	31.03.2018	31.12.2017
Finansowe, w tym:	213 952	384 961
od podmiotów finansowych	213 952	384 961
od podmiotów niefinansowych	-	-
od podmiotów budżetowych	-	-
Gwarancyjne, w tym:	14 637 834	13 871 406
od podmiotów finansowych	3 309 302	3 116 556
od podmiotów niefinansowych	10 391 993	9 824 811
od podmiotów budżetowych	936 539	930 039
Razem	14 851 786	14 256 367

Ponadto Grupa ma możliwość uzyskania finansowania w Narodowym Banku Polskim pod zastaw posiadanych rządowych papierów wartościowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

42. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Kasa, należności od Banku Centralnego	8 046 478	5 236 318	4 056 082
Należności od banków z terminem wymagalności do 3 miesięcy	3 386 553	2 108 722	2 663 076
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	11 433 031	7 345 040	6 719 158

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na dzień 31 marca 2018 roku 5 072 776 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2017 roku 4 786 930 tys. złotych, na dzień 31 marca 2017 roku 4 649 777 tys. złotych).

Zmiany zobowiązań wynikające z działalności finansowej

	STAN NA 1 STYCZNIA 2018 ROKU	ZMIANY WYNIKAJĄCE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	ZMIANY WYNIKAJĄCE Z OPERACJI O CHARAKTERZE BEZGOTÓWKOWYM				STAN NA 31 MARCA 2018 ROKU
			ZMIANY WYNIKAJĄCE Z UZYSKANIA LUB UTRATY KONTROLI NAD JEDNOSTKAMI ZALEŻNYMI LUB INNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI	SKUTKI ZMIAN KURSÓW WALUTOWYCH	ZMIANY WARTOŚCI GODZIWYCH	INNE ZMIANY	
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 771 399	713 294	-	3 264	-	-5 179	3 482 778
Zobowiązania podporządkowane	1 257 188	-	-	-	-	10 262	1 267 450
Kredyty otrzymane	3 006 353	184 540	-	28 347	-	-1 652	3 217 588
Razem	7 034 940	897 834	-	31 611	-	3 431	7 967 816

	STAN NA 1 STYCZNIA 2017 ROKU	ZMIANY WYNIKAJĄCE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	ZMIANY WYNIKAJĄCE Z OPERACJI O CHARAKTERZE BEZGOTÓWKOWYM				STAN NA 31 MARCA 2017 ROKU
			ZMIANY WYNIKAJĄCE Z UZYSKANIA LUB UTRATY KONTROLI NAD JEDNOSTKAMI ZALEŻNYMI LUB INNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI	SKUTKI ZMIAN KURSÓW WALUTOWYCH	ZMIANY WARTOŚCI GODZIWYCH	INNE ZMIANY	
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 522 963	-190 780	-	-15 288	-	-2 783	1 314 112
Kredyty otrzymane	3 249 417	-57 127	-	-79 002	-	-351 828	2 761 460
Razem	4 772 380	-247 907	-	-94 290	-	-354 611	4 075 572

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

43. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi są transakcjami typowymi dla bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, transakcje w walutach obcych oraz gwarancje.

Proces kredytowy w odniesieniu do Kierownictwa Banku oraz podmiotów powiązanych z Bankiem

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe, zawieranie transakcji o charakterze kredytowym z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie, następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczególne decyzyjne uprawnienia do podejmowania decyzji. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku lub podmiotem z nimi powiązany kapitałowo lub organizacyjnie wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Kierownictwa Banku i podmioty z nimi powiązane kapitałowo lub organizacyjnie mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób i podmiotów Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank, adekwatnie do segmentu klienta i rodzaju transakcji.

W odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem stosowany jest standardowy proces kredytowy, przy czym decyzje o zawarciu transakcji podejmowane są wyłącznie przez szczególne decyzyjne na poziomie Centrali Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami powiązаныmi na 31 marca 2018 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	PAPIERY WARTOŚCIOWE	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	5 811	6 732	-	11
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	1 405	-	1 168	2 306	11 013	2 497	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	471	-	-	-	8 912	-	-
Razem	1 876	-	1 168	8 117	26 657	2 497	11

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.03.2018	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	180	939	65	128	93	-	1 405
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	3	67	401	471
Razem	180	939	65	131	160	401	1 876

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych.

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.03.2018	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	6 732	-	-	-	-	-	6 732
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	8 480	2 533	-	-	-	-	11 013
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	8 912	-	-	-	-	-	8 912
Razem	24 124	2 533	-	-	-	-	26 657

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.03.2018	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A	-	-	-	-	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	1 405	-	1 405
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A	-	-	383	88	-	471
Razem	-	-	383	1 493	-	1 876

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.03.2018	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A	303	-	-	6 429	-	6 732
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	101	-	677	10 235	-	11 013
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A	3 524	183	143	5 059	3	8 912
Razem	3 928	183	820	21 723	3	26 657

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązаныmi na 31 grudnia 2017 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	PAPIERY WARTOŚCIOWE	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	1 733	477 485	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	1 463	-	489	824	489 058	5 062	11
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	458	-	-	-	8 118	-	-
Razem	1 921	-	489	2 557	974 661	5 062	11

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2017	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	900	110	-	192	261	-	1 463
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	6	28	424	458
Razem	900	110	-	198	289	424	1 921

(*) Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2017	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 978	473 507	-	-	-	-	477 485
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	6 249	482 809	-	-	-	-	489 058
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	5 511	-	2 607	-	-	-	8 118
Razem	15 738	956 316	2 607	-	-	-	974 661

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2017	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A	-	-	-	-	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	93	-	-	1 370	-	1 463
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A	-	-	387	71	-	458
Razem	93	-	387	1 441	-	1 921

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2017	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
PZU S.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A	301	-	-	477 184	-	477 485
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	93	1	247	488 717	-	489 058
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A	3 483	185	5	4 442	3	8 118
Razem	3 877	186	252	970 343	3	974 661

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z jednostkami powiązаныmi za okres od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-15	112	-	179	-1 812
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	76	-83	2 340	-33	920	-2
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	1	-15	-	-	-	-
Razem	77	-113	2 452	-33	1 099	-1 814

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi za okres od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
UniCredit S.p.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	282	-43	221	-730	751	-2 240
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	812	-1 234	1 192	-53	8 407	-23 690
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.						
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	2	-91	8	-	99	-
Pekao Investment Management S.A.	-	-402	2	-	-	-
Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PIM S.A.)	-	-355	49 051	-	4	-3
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	2	-848	49 061	-	103	-3
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	58	-87	3	-	-	-
Razem	1 154	-2 212	50 477	-783	9 261	-25 933

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 marca 2018 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE	GWARANCYJNE
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	2 627	-	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	593	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	577	-	-	-
Razem	3 797	-	-	-

Zobowiązania pozabilansowe według umownych terminów zapadalności

31.03.2018	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	2 627	-	2 627
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	-	593	-	593
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	10	-	-	27	132	408	577
Razem	10	-	-	27	3 352	408	3 797

Zobowiązania pozabilansowe wg walut

31.03.2018	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	2 627	-	2 627
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	593	-	593
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	577	-	577
Razem	-	-	-	3 797	-	3 797

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2017 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE	GWARANCYJNE
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	2 509	-	-	-
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	599	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	553	-	-	-
Razem	3 661	-	-	-

Zobowiązania pozabilansowe według umownych terminów zapadalności

31.12.2017	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	2 509	-	2 509
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	20	-	-	579	-	599
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	10	-	-	24	126	393	553
Razem	10	20	-	24	3 214	393	3 661

Zobowiązania pozabilansowe wg walut

31.12.2017	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
PZU S.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	2 509	-	2 509
Jednostki Grupy PZU S.A. z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	599	-	599
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	553	-	553
Razem	-	-	-	3 661	-	3 661

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koszty wynagrodzeń Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	2 589	3 344
Świadczenia po okresie zatrudnienia	566	-
Świadczenia długoterminowe (**)	1 784	1 651
Płatności na bazie akcji (***)	-	1 924
Razem	4 939	6 919
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	401	199
Razem	401	199

(*) Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się: wynagrodzenie zasadnicze, premie oraz inne świadczenia, rozliczenie których nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(**) W pozycji "Świadczenia długoterminowe" ujęto rezerwy na odroczone wypłaty premii.

(***) Wartość płatności na bazie akcji stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF 2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie w czasie wartości godziwej instrumentów przypadające na opcje na akcje oraz akcje, w tym akcje, fantomowe, przyznane członkom Zarządu Banku.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku oraz w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku nie otrzymywali wynagrodzeń – w jakiegokolwiek formie, ani nie mieli żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych oraz stowarzyszonych

Koszty wynagrodzeń Członków Zarządów i Rad Nadzorczych spółek zależnych

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	I KWARTAŁ 2018	I KWARTAŁ 2017
Zarządy Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 171	4 123
Świadczenia po okresie zatrudnienia	50	-
Świadczenia długoterminowe	1 810	-
Płatności na bazie akcji	-	808
Razem	7 031	4 931
Rady Nadzorcze Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	184	77
Świadczenia długoterminowe	50	-
Razem	234	77

44. Zdarzenia po dacie bilansu

Do dnia podpisania sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zdarzenia po dacie bilansu.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

09.05.2018 data	Michał Krupiński imię/nazwisko	Prezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Roksana Ciurysek-Gedir imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Andrzej Kopyński imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Tomasz Kubiak imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Michał Lehmann imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Marek Lusztyn imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Tomasz Styczyński imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis
09.05.2018 data	Marek Tomczuk imię/nazwisko	Wiceprezes Zarządu Banku stanowisko/funkcja	podpis

Słowniczek

Słowniczek

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (IFRS – International Financial Reporting Standards) to standardy, interpretacje i ich struktura przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości RMSR (IASB – International Accounting Standards Board).

MSR – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (IAS – International Accounting Standards) – starsza nazwa standardów stanowiących część obecnych MSSF.

KIMSF – Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC – International Financial Reporting Interpretations Committee) komitet działający w ramach Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości publikujący interpretacje MSSF.

CIRS – ang. Currency Interest Rate Swap – swap walutowo-procentowy jest to transakcja wymiany kwot kapitału i płatności odsetkowych w różnych walutach pomiędzy dwoma partnerami.

IRS – ang. Interest Rate Swap – umowa pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie (w określonych odstępach czasu w trakcie trwania kontraktu) odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.

FRA – ang. Forward Rate Agreement – umowa, w ramach której dwaj kontrahenci ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty wyrażonej w walucie transakcji dla z góry ustalonego okresu.

CAP – opcja cap na stopy procentowe to umowa finansowa, która ogranicza ryzyko, jakie ponosi pożyczający przy zmiennej stopie procentowej, narażający się na możliwość poniesienia strat w wyniku wzrostu stopy procentowej. Opcja cap to seria opcji call na stopy procentowe, w której wystawca gwarantuje nabywcy, że zrekompensuje mu dodatkowe koszty odsetkowe, które musi on płacić od swojego kredytu, jeśli oprocentowanie kredytu wzrośnie powyżej uzgodnionej stopy procentowej.

FLOOR – opcja floor na stopy procentowe, która ogranicza ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku stopy procentowej przez kredytodawcę udzielającego kredytu przy zmiennej stopie oprocentowania. Opcja floor to seria opcji put na stopy procentowe, wystawca gwarantuje odsetki, które musi on zapłacić od kredytu, jeśli oprocentowanie od kredytu spadnie poniżej uzgodnionej stopy procentowej.

IBNR – ang. Incurred But Not Reported – rezerwa na poniesione lecz nieudokumentowane straty kredytowe.

PD – ang. Probability Default – parametr wykorzystywany przy Metodzie Wewnętrznych Ratingów oznaczający prawdopodobieństwo nie wywiązania się dłużnika ze spłaty swojego zobowiązania. PD mówi o tym, z jakim prawdopodobieństwem w horyzoncie jednego roku nastąpi strata kredytowa z nim związana.

LGD – ang. Loss Given Default – część ekspozycji kredytowej banku, która w przypadku zaistnienia zdarzenia niewypłacalności kredytobiorcy (default) zostanie utracona.

EAD – ang. Exposure At Default – wartość ekspozycji kredytowej w momencie niewykonania zobowiązania (default).

EL – ang. Expected Loss – oczekiwana strata na portfelu kredytowym.

CCF – ang. Credit Conversion Factor – współczynnik konwersji kredytowej.

VaR – ang. Value at Risk – wartość zagrożona, miara o jaką wartość rynkowa aktywów lub portfela aktywów może się zmniejszyć przy określonych założeniach, w ustalonym czasie i z zadanyim prawdopodobieństwem.

ICAAP – ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process – proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.